

Inspraaknota ontwerp-cultuurnota 2025-2028

'Cultuur maakt Drenthe/Drenthe maakt cultuur'

Assen, mei 2024

Inleiding

Procedure

Na vaststelling door ons college van Gedeputeerde Staten op 12 maart 2024 hebben wij de ontwerp-cultuurnota 2025-2028 'Cultuur maakt Drenthe/Drenthe maakt cultuur' voor inspraak verspreid onder circa 200 organisaties, binnen en buiten de culturele sector en de Drentse gemeenten. Daarnaast is het voorontwerp gepubliceerd in huis-aan-huis bladen en op de provinciale website.

De ontwerp-cultuurnota is gepubliceerd voor inspraak in de periode van 13 maart 2024 tot en met 9 april 2024. In totaal hebben wij 53 reacties ontvangen. De laatste twee reacties kwamen te laat binnen op 10 april 2024, maar die hebben we nog mee kunnen nemen. Al deze inhoudelijke reacties zijn gebruikt bij de opstelling van de definitieve versie van de cultuurnota. Wij willen alle insprekers via deze weg hartelijk danken voor hun inbreng. De vele schriftelijke reacties op de ontwerp-cultuurnota hebben wij zeer op prijs gesteld.

Opzet van de inspraaknota

De inspraakreacties hebben wij samengevat en voorzien van ons commentaar in de Inspraaknota. Gelet op de hoeveelheid van de reacties en de lengte van de brieven hebben we niet alles als bijlage toegevoegd. Mocht u toch behoefte hebben om één of meerdere inspraakreacties in te zien, dan kunt u contact met ons opnemen.

Overzicht inspraakreacties

1. Bloemencorso Eelde
2. Uitmarkt Emmen
3. De Nieuwe Rentmeester
4. Stichting REUR (Drèents Liedtiesfestival)
5. Maatschappij van Weldadigheid
6. Hunebedcentrum
7. Vocalin
8. IVN-natuureducatie
9. Gemeente Westerveld
10. Drentse Schrieverkring, Letterkundig tijdschrift Roet, Theaterschuur Linde, Stichting Literaire Activiteiten in Drenthe
11. D:DNA
12. Be-wonder/Roodpaleis
13. Vereniging Drentse gemeenten
14. De Nieuwe Kolk
15. Huus van de Taol
16. Cultuurregio Zwolle
17. Stadsfestival Hoogeveen
18. Kunst & Cultuur Drenthe
19. ICO partner in kunst en cultuur
20. Taalpodium Emmen
21. ZOOkeeper
22. Muziekvereniging Crescendo Grolloo
23. Op Woeste Gronden
24. Drentse Praam
25. Natuurmonumenten
26. Kunst en Klassiek aan de Vaart
27. Speelgoedmuseum Roden en Museum Havezate Mensinghe
28. Gemeente Coevorden
29. Geopark de Hondsrug
30. Toonkunstkoor Emmen
31. Biblionet Drenthe
32. Drents Agrarisch Erfgoed
33. Drents Archief
34. Vereniging Drentse Boermarken

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting
van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

35. Van Gogh Huis Drenthe
36. Vaart in Assen
37. The Bake Shop
38. niet openbaar AVG
39. Roestvrij Theater
40. Podium Zuidhaege
41. Platform Drentse Musea
42. Landschapsbeheer Drenthe
43. KUUNST.NU
44. Kunstwerk Kolderveen
45. Internationaal Filmfestival Assen
46. Gemeente Noordenveld
47. Gemeente Hoogeveen
48. Gemeente Borger-Odoorn
49. Gemeente Assen
50. Gemeente Aa en Hunze
51. Drents Monument
52. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (na de deadline binnengekomen)
53. Garage TDI (na de deadline binnengekomen)

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

Nr.	Organisatie	Opmerking/reactie	Reactie college van GS	Wijziging in cultuurnota
1	Bloemencorso Eelde	Stichting Bloemencorso Eelde benadrukt in haar brief de marketingwaarde en grote positieve uitstraling van het evenement. Ook het feit dat het evenement geheel door vrijwilligers wordt georganiseerd wordt onderstreept. De stichting vindt dat een groot aantal doelstellingen van de cultuurnota aanluiten bij de kernwaarden van het Bloemencorso. De stichting noemt de status van UNESCO wereld immaterieel erfgoed, de brede doelgroep, het grote bezoekersaantal, elementen van cultuureducatie en leefbaarheid in het dorp, aandacht voor de jeugd/scholen, breed scala aan samenwerkingspartners.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		Gelet op bovenstaande vindt de stichting dat het Eelder Bloemencorso een belangrijke culturele en marketingwaarde vertegenwoordigt binnen en voor de provincie Drenthe, die aansluit op de verantwoordelijkheid van de provincie, de instandhouding van de bovenlokale infrastructuur en bovenlokale initiatieven.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>De stichting ondersteunt de ontwerp cultuurnota van harte, maar vinden het Bloemencorso Eelde onderbelicht. Zowel inhoudelijk als op de begroting. De stichting ziet graag dat het Bloemencorso Eelde inhoudelijk wordt benoemd in de nota. Ook benoemt de stichting de kostenstijgingen waar ze mee te maken heeft.</p> <p>De stichting merkt op dat ze nu onder het de noemer van het Naoberschapfonds zouden vallen of onder evenementen. De stichting vraagt met deze inspraakreactie opnieuw subsidie aan, die verder gaat dan het huidige bedrag en meer in relatie staat tot andere grote evenementen in Drenthe. De stichting denkt aan een bedrag van 30.000 tot 40.000 euro.</p>	<p>Het budget voor structurele subsidies is beperkt. Dit vraagt om scherpe keuzes. De komende periode ligt onze focus op het op orde brengen en houden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Het Bloemencorso Eelde is hierin niet opgenomen.</p> <p>Voor lokale initiatieven is het mogelijk om cofinanciering te krijgen uit het Naoberschapfonds. De gemeente zal bepalen wat hierin belangrijk is.</p>	Nee
2	Uitmarkt Emmen	<p>De stichting merkt op dat er geen middelen gereserveerd zijn voor Uitmarkt Emmen in de nieuwe nota. De afgelopen jaren was er wel een bijdrage voor de Uitmarkt, vanwege het bovenregionale karakter van het evenement. De stichting vraagt zich af of ze op basis van de concept cultuurnota de conclusie moeten trekken dat ze in de toekomst niet meer op de steun van de provincie kunnen rekenen. De Uitmarkt gaat graag in gesprek.</p>	<p>Het budget voor structurele subsidies is beperkt. Dit vraagt om scherpe keuzes. De komende periode ligt onze focus op het op orde brengen en houden van de Drentse basisinfrastructuur. De Uitmarkt Emmen is hierin niet opgenomen.</p> <p>Voor lokale initiatieven is het mogelijk om cofinanciering te krijgen uit het Naoberschapfonds. De gemeente zal bepalen wat hierin belangrijk is. Wij gaan graag met u in gesprek.</p>	Nee
3	De Nieuwe Rentmeester	<p>De Nieuwe Rentmeester heeft met interesse kennisgenomen van de cultuurnota en herkent zich in het belang van goede samenwerking en bijzondere aandacht voor het wereld erfgoed koloniën van weldadigheid, meer specifiek binnen de kolonie Veenhuizen. De stichting onderschrijft de inzet op behoud van erfgoed en het hiermee doorzetten van de reeds ingezette lijn van het</p>	<p>Wij zijn blij met uw waarderende woorden en danken u voor uw goede wensen.</p>	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Provinciaal beleid. DNR gaat met cultuur als inspiratiebron, thema's als versterking vrijetijdseconomie en duurzaamheid samen oppakken. DNR wil met de provincie als partner en stakeholder de unieke positie die het erfgoed Veenhuizen inneemt verder uitbouwen. DNR gaat graag verder op de ingeslagen weg en voelt zich gesteund in de doelstellingen van de stichting.</p> <p>Succeswensen bij het vaststellen en uitvoeren van de cultuurnota.</p>		
4	REUR (Drèents Liedtiesfestival)	<p>Stichting REUR spreekt haar dank uit voor het voornemen tot blijvende ondersteuning van het Drèents Liedtiesfestival (DLF). Toch is de stichting teleurgesteld in de ontwerp cultuurnota. De stichting had graag gezien dat er structurele financiële ondersteuning zou komen voor Stichting REUR als organisatie. Stichting REUR is meer dan alleen het DLF, met een financiële versterking van de basis zou de bijdrage aan met muzikale en culturele klimaat van Drenthe vergroot en versterkt kunnen worden. De stichting verwijst hierbij ook naar de beleidsnotitie die de provincie onlangs heeft mogen ontvangen.</p>	<p>Wij danken u voor uw brief en nemen de informatie over de achtergrond, ontwikkeling en stand van zaken van Stichting REUR ter kennisgeving aan.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>De stichting ziet in de paragraaf "Streektaal" graag dat de term 'dialect' wordt vervangen door 'streektaal' of 'taal'. Dit doet recht aan de status die het Nedersaksisch heeft.</p>	<p>In de paragraaf "Streektaal" zullen wij de tekst aanpassen.</p>	<p>Ja, tekstueel onder paragraaf "Streektaal"</p>
		<p>Aangezien het Drèents Liedtiesfestival een project is van Stichting REUR, zou het wat de stichting betreft de correctheid van de Cultuurnota ten goede komen wanneer Stichting REUR als organisator wordt genoemd.</p>	<p>In de ontwerp cultuurnota worden alle festivals bij naam genoemd, niet bij organisator. Wij trekken wat dat betreft één lijn.</p>	<p>Nee</p>
		<p>Stichting REUR beschrijft de missie en visie van de stichting, de ontwikkelingen sinds 2016, de resultaten en professionalisering en de inzet op het</p>	<p>Wij hebben waardering voor de professionaliseringslag van de afgelopen jaren en de wijze waarop de regionale</p>	<p>Nee</p>

		<p>internationale minderheidstaalfestival Suns Europe. REUR geeft aan de 'proeftijd' met glans te hebben doorstaan, de stichting levert een relevante bijdrage aan het pluriforme minderheidstaalcultuurlandschap. Ze heeft een voortrekkersrol en een voorbeeldfunctie. Over deze ontwikkelingen is de stichting zeer verheugd. Echter hebben deze ontwikkelingen wel gevolgen voor de belasting van de bestuursleden en voor de directeur-bestuurder in het bijzonder. De laatstgenoemde vervult een sleutelrol in de ontwikkelingen van Stichting REUR omdat de dagelijkse leiding en het leeuwendeel van de uitvoerende taken bij hem zijn belegd. Het overgrote deel van de arbeid voor Stichting REUR is onbetaald en kan tot op heden niet op marktconforme wijze wordt vergoed. Hierdoor is er een spanningsveld ontstaan, ook met het oog op de Fair Practice Code en Fair Pay Code, en dat maakt de stichting kwetsbaar. De stichting signaleert dat zonder een meer structurelere financiële basis om de organisatie ondersteunend op niveau te brengen, de ingezette professionalisering niet gecontinueerd kan worden. Het bestuur bemerkt dat het naleven van de codes leidt tot een stijging van de kosten in de projectbegrotingen en een directe weerslag heeft op de financiële haalbaarheid van beoogde projecten. Uit ervaring weet Stichting REUR dat overheden, cultuurfondsen, particuliere fondsen en sponsors scherp kijken naar uitgaveposten in projectbegrotingen en dekkingsplannen. Stichting REUR verwacht dat, met een relatief grote post voor (marktconforme) organisatorische kosten, de eerdergenoemden sceptisch zullen gaan kijken naar de balans tussen organisatorische kosten en</p>	<p>muziekcultuur onder de aandacht gebracht wordt. Daarom blijft het Drèents Liedtiesfestival in onze lijst met structureel gesubsidieerde festivals opgenomen. De bijdrage voor het Drèents Liedtiesfestival is in lijn met de bijdragen voor andere festivals in Drenthe. Wij begrijpen de wens van Stichting REUR om structurele financiering van de organisatie, maar wij hebben één provinciale steuninstelling voor de streektaal; het Huus van de Taol. Wij zijn niet voornemens om meerdere organisaties te subsidiëren voor het stimuleren van de streektaal.</p> <p>Wij begrijpen uw zorgen wat betreft de Fair Practice Code. Hetzelfde geluid bereikt ons vanuit andere festivals. Een eerlijke beloning van professionals is ook voor ons belangrijk. Tegelijkertijd hebben wij te maken met beperkte middelen. Dit zal in sommige gevallen tot gevolg hebben dat er keuzes gemaakt moeten worden over hoeveel er gedaan kan worden met die middelen.</p> <p>In de regeling voor incidentele projecten zal ook ruimte komen voor streektaalprojecten. Hier kunt u ook aanspraak op maken voor nieuwe activiteiten.</p>	
--	--	---	---	--

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		andere projectgebonden kosten. Hier zit het risico in dat dit zal leiden tot het afnemen of zelfs geheel afzien van de bereidheid om te willen investeren, ongeacht de inhoudelijkheid van het plan, in projecten. Stichting REUR heeft inmiddels al ondervonden dat fondsen en overheden veelal achterblijven bij het mogelijk maken om dergelijke kosten(stijgingen) te kunnen dekken en als zodanig te kunnen voldoen aan de gestelde uitgangpunten van de Fair Practice Code en de Fair Pay Code.		
		Stichting REUR concludeert dat op basis van de verworven positie en de behaalde resultaten het bestuur van de stichting op meer erkenning en waardering van de provincie Drenthe had mogen rekenen. REUR heeft een boost gegeven aan de ontwikkeling en professionalisering van het Drentse muzikale landschap. De uitleg dat het 'slechts' een festival is doet volgens REUR geen recht aan de inzet en behaalde resultaten. Deze erkenning en waardering oogst Stichting REUR (aantoonbaar) wel op lokaal, (inter-)regionaal en internationaal niveau binnen het werkveld en de doelgroepen. Het ontbreken van een structurele investering (of financiële toekenning) vanuit de provincie Drenthe om de kosten te dekken van de dagelijkse leiding van Stichting REUR alsook de projecten die dienstbaar zijn aan het bereiken van de doelstellingen, zal het voortbestaan van de stichting onder druk zetten.	Zie uitleg hierboven.	Nee
		Met het DLF als toonaangevend evenement liggen er volgens REUR mogelijkheden en kansen op cultureel en muzikaal gebied tot verbinding en samenwerking op regionaal en (inter-)nationaal niveau. Met een structurele bijdrage van circa € 35.000 per jaar ziet stichting REUR kans om	Zie uitleg hierboven.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		volwaardig een vervolg te geven aan de inzet van de afgelopen jaren.		
5	Maatschappij van Weldadigheid	<p>De Maatschappij sluit zich aan bij het standpunt dat het behoud van Drentse basisinfrastructuur voor participatie, educatie, talentontwikkeling, musea, de kunsten en erfgoed het belangrijkste uitgangspunt in de ontwerp-cultuurnota is. De Maatschappij hecht waarde aan de aspecten die de provincie in de Koloniën van Weldadigheid blijft doen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inspelen op grote transities die op Nederland en Drenthe(?) afkomen • benutten van de betekenis van dit bijzonder erfgoed • meewerken aan innovatieve projecten op het gebied van landbouw, natuur en voedselproductie • blijven samenwerken met de Koloniën die geen werelderfgoedstatus hebben <p>Bovenal vindt de Maatschappij het van groot belang dat de provincie extra aandacht besteed aan het Tienjarenplan voor de restauratie en herbestemming van monumentale panden van de Maatschappij van Weldadigheid te Frederiksoord en de Nieuwe Rentmeester te Veenhuizen. Het Ministerie van OCW speelt hierbij een prominente rol. Tot slot vindt de Maatschappij het essentieel om te vernemen dat de provincie in de periode 2025-2028 grote waarde blijft hechten aan Museum De Proefkolonie in Frederiksoord, door dit museum als museum van provinciaal belang te blijven ondersteunen vanwege het verhaal van de Kolonie van Weldadigheid Frederiksoord, de UNESCO Werelderfgoedstatus en het Europees Erfgoedlabel. Alles overwegende wil Stichting Maatschappij van Weldadigheid de provincie Drenthe complimenteren met de wijze waarop zij het cultuurbeleid voor de</p>	Wij zijn blij met uw waardering.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		jaren 2025-2028 wil vormgeven, zoals in deze ontwerp-cultuurnota is verwoord.		
6	Hunebedcentrum	Het Hunebedcentrum heeft met veel genoeg kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota. De organisatie is blij dat de musea van provinciaal belang een prominente rol hebben in de nieuwe nota. Toch zijn er een aantal zorgen die het Hunebedcentrum graag kenbaar wil maken.	We bedanken u voor uw inbreng.	Niet van toepassing.
		In 2019 heeft het Hunebedcentrum samen met de gemeente Borger-Odoorn en de provincie Drenthe een toekomstplan gemaakt. Deze is de afgelopen 5 jaar volledig uitgevoerd. Alle concrete aanbevelingen in dat plan zijn intussen behaald. Enkele belangrijke punten in dit toekomstplan zijn de ontwikkeling van het Hunebedcentrum als kenniscentrum van de archeologie van Drenthe; een vergaande samenwerking met de Hondsrug UNESCO Geopark (kantoor zetelt in het Hunebedcentrum) en Het Drentse Landschap; versterking van de samenwerking met AWN (Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie) en DPV (Drents Prehistorische Vereniging) waarmee we naast de wetenschap ook de vrijwilligersverenigingen aan ons hebben verbonden. Naast bovenstaande punten is het gelukt om met een minimale bezetting van personeel alle doelstellingen te behalen. Het is gelukt om met 80% eigen geld het Hunebedcentrum draaiende te houden. Het Hunebedcentrum is heel trots op deze behaalde resultaten. Echter, de gestegen energiekosten en personeelslasten spelen Het Hunebedcentrum nu parten, waardoor het museum opnieuw in een lastige periode gaat belanden. Voor 2024 is er een begrotingstekort van 70.000 euro en voor de jaren	We waarderen de inzet van het Hunebedcentrum als museum van provinciaal belang en begrijpen uw zorgen.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		erna ligt dat om en nabij de 125.00 euro. Een bedrag dat per jaar oploopt.		
		Uiteraard doet de organisatie er alles aan om de tekorten kleiner te maken. Er wordt bezuinigd daar waar kan. Echter door het plan wat gemaakt is samen met de provincie Drenthe en de gemeente Borger-Odoorn zit er weinig rek meer in verdere bezuinigen. Het gaat nu ten koste van activiteiten en onderhoud. Verhogen van inkomsten kan alleen met de kaartverkoop. Om laagdrempelig te blijven ziet het museum de psychologische grens van 15 euro als een absoluut maximum.	Zie uitleg hierboven.	Nee
		Een belangrijk gegeven is dat het Hunebedcentrum 80% van de inkomsten zelf moet verdienen. 20% komt van de gemeente Borger-Odoorn en de provincie Drenthe. Het Hunebedcentrum krijgt geen financiering uit landelijke fondsen. Dat is in vergelijking met andere musea een heel moeilijk uitgangspunt. Er is nu een reserve voor drie of vier jaar.	Zie uitleg hierboven.	Nee
		Tegelijkertijd speelt het plan om samen met het Hondsrug Unesco Geopark, Het Drentse Landschap en de provincie Drenthe een gezamenlijk (vernieuwd) centrum neer te zetten. Ook zal er een nieuwe gezamenlijke organisatie worden gevormd. Het Hunebedcentrum is verheugd dat dit wordt benoemd in de nieuwe cultuurnota. Het kan echter nog wel jaren duren voordat dit is gerealiseerd. In de tussentijd is de huidige exploitatie nog enkele jaren vol te houden waarbij de reserves opraken, terwijl het museum tegelijkertijd met de eerdergenoemde partijen een nieuwe organisatie met bijbehorend museum/bezoekerscentrum aan het ontwikkelen is. Dit betekent dat het huidige Hunebedcentrum dit toekomstplan niet zal halen zonder extra	De regeling incidentele culturele projecten blijft voortbestaan. Of de criteria hetzelfde blijven is op dit moment nog niet helder. Deze regeling wordt de komende maanden verder uitgewerkt. We nemen uw inbreng op dit punt hierin mee.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>financiering en dat ook de cofinanciering voor het plan er niet meer zal zijn. In de ontwerp-cultuurnota staat dat voor de musea van provinciaal belang 154.217 euro per jaar beschikbaar komt. Daar is het museum blij mee. Echter in de huidige nota krijgt het museum 142.659 euro plus de mogelijkheid om jaarlijks een project van maximaal 25.000 euro in te dienen. Het museum dient meestal projecten in van 20.000 euro. Opgeteld komt het museum dan uit op een jaarlijkse financiering van 162.659 euro. Dat is 8000 meer dan in de nieuwe ontwerp-cultuurnota. En dat terwijl de toekomstige begrotingen een groot tekort laten zien.</p>		
		<p>Het Hunebedcentrum vraagt nog eens te kijken naar het bedrag dat in het ontwerp-cultuurnota staat voor het Hunebedcentrum. Wil het museum een gezonde toekomst in gaan, dan zou het bedrag hoger moeten zijn dan in de huidige cultuurnota. Het museum hoopt dat de provincie Drenthe mee wil denken over hoe we het Hunebedcentrum in stand kunnen houden en dat ze samen met eerdergenoemde partijen een nieuwe organisatie kunnen bouwen met een nieuw museum/bezoekerscentrum.</p>	<p>Hierover gaan we graag met u in gesprek.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>Als laatste reactie op de ontwerp-cultuurnota wil het museum graag benoemen dat op pagina 34 staat, onder het kopje 'Dit blijven we doen', bij punt vier dat het verhaal van de (pre)historie wordt uitgedragen door het Drents Museum en het Noordelijk Archeologisch Depot. Daar wordt het Hunebedcentrum niet genoemd. Het Hunebedcentrum is al meer dan 50 jaar een archeologisch museum die de prehistorie van Drenthe op een brede manier aan een groot publiek verteld. Sinds 5 jaar is er daarnaast flink gewerkt</p>	<p>De bijdrage voor het Archeologisch Kenniscentrum blijven we continueren.</p>	<p>Ja, aanpassen tekst en begroting archeologie.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		aan het Kenniscentrum Archeologie. Het museum is de enige publiekstrekker in Drenthe die volledig gewijd is aan het thema archeologie/prehistorie. Het bevreemdt de organisatie dat het Hunebedcentrum daar niet genoemd staat.		
7	Vocalin	Vocalin geeft een compliment voor de ontwerp cultuurnota. De cultuurnota is breed neergezet en de accenten komen goed naar voren. Uiteraard heeft het Vocalin kritisch naar het eigen vakgebied gekeken en daarbij zijn er een paar opmerkingen.	Wij zijn blij met uw waardering.	Niet van toepassing.
		Vocalin zou het beter vinden om de volledige naam te gebruiken: Stichting Vocalin Drenthe.	Voor de leesbaarheid van de stuk benoemen we niet overal de volledige stichtingsnaam.	Nee
		Vocalin vindt de term 'cultuurparticipatie' niet passend voor de orkesten en koren. Wat Vocalin betreft wordt dit verplaatst naar de kunsten onder de noemer 'Orkesten en koren'. Dat dekt beter de lading.	Wij ondersteunen orkesten en koren van verschillende gradaties. Wij vinden deze het best passen onder cultuurparticipatie.	Nee
		Vocalin vraagt zich af wat de provincie concreet gaat ondernemen voor een laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor jeugd (blz. 10). Vocalin vraagt zich af of de provincie daarvoor extra geld genereert. De provincie vraagt instellingen om daar extra aandacht aan te besteden. Vocalin onderstreept dat dit wel moet aansluiten bij het programma van de instellingen.	Jeugd is een van de accenten deze periode. Daarvoor vragen we van alle gesubsidieerde instellingen inzet. Natuurlijk passend bij het programma van de betreffende instelling.	Nee
		Tot slot geeft Vocalin aan dat de stichting naast het structurele subsidiebedrag in de cultuurnota de afgelopen daarnaast gebruik heeft gemaakt van de regeling voor culturele projecten. In 2023 was dat 3.000 euro. Vocalin vraagt daarom of dit bedrag bij het structurele bedrag kan worden opgeteld. Dit scheelt werk voor vrijwilligers en het helpt bij het aanvragen bij fondsen en gemeenten.	Wij snappen uw verzoek, maar wij kunnen niet zomaar de boekjaarsubsidie verhogen. Binnen de incidentele regeling blijft ruimte om subsidie aan te vragen voor unieke projecten.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

8	IVN-natuureducatie	IVN vraagt zich af of het klopt dat de bezoekerscentra van bijvoorbeeld de Drentse Nationale Parken en andere natuurgebieden niet bij de ontwikkeling van de cultuurnota worden betrokken. Hier wordt vaak de koppeling tussen natuur en cultuur(historie) (uit)gelegd. Bij IVN wordt voortdurend de koppeling gemaakt tussen de huidige natuurwaarden en de geschiedenis van het (esdorpen)landschap, zeker wat betreft de invulling hiervan door de mens. IVN werkt nu aan de invulling van een nieuw NP Drentsche Aa bezoekerscentrum in Deurze. Ook voor Nationale Parken zijn jeugd en jongeren een belangrijke doelgroep.	Voor de bijeenkomsten hebben we actief gemeenten, culturele organisaties, belangenorganisaties en jongeren benaderd om input te geven. Tijdens de inspraakperiode heeft iedereen de mogelijkheid om nog een reactie te geven. Wij zijn blij dat u daarvan gebruik maakt. Het is niet onze bedoeling om belangrijke partners over het hoofd te zien.	Niet van toepassing.
		Wat IVN daarnaast ook opvalt is dat IVN-natuureducatie, als organisatie, niet bij de nota is betrokken. IVN heeft een subsidierelatie met de provincie en verzorgt natuureducatie voor vrijwel alle gemeenten in Drenthe. IVN bereikt veel scholen, kinderen, leerkrachten en ouders. In de projecten van IVN spelen landschap en natuur de hoofdrol. Daar speelt de rol van de mens een belangrijk onderdeel in. De hoofddoelgroep van IVN is basisonderwijs en hierin is de organisatie gespecialiseerd. Ook doet IVN veel projecten met VO en Mbo-scholen. IVN geeft dit als tip mee. IVN beheert ook de Veldhoeve in Orvelte waar veel scholen uit het hele land incl. veel studenten biologie en aardrijkskunde worden onderwezen in de natuur en landschap met zo nu en dan een bezoek aan het museumdorp Orvelte.	Ter kennisgeving aangenomen. Wij nodigen u van harte uit om uitvoering te geven aan de doelen zoals genoemd in de nota.	Niet van toepassing.
		IVN Drenthe werkt veel samen met diverse Drentse organisaties en overheden waaronder ICO, GGD, Natuurorganisaties etc. IVN Drenthe ziet mogelijkheden om de wensen in de cultuurnota te ondersteunen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

9	Gemeente Westerveld	<p><u>Het verdrag van Faro</u> De gemeente Westerveld heeft in samenwerking met de buitengewone leerstoel Cultureel Erfgoed en Participatieve Ruimtelijke Ontwikkeling i.o. (Hierna: CEPRO) een succesvolle aanvraag gedaan voor het Programma Faro van het Rijk. Middels het onderzoeksprogramma 'Biografie van Culturele Ecosystemen' gaat CEPRO gebaseerd op 3 belangrijke erfgoedpijlers in de gemeente Westerveld (die overigens ook maatgevend zijn op Drents niveau) werken aan een nieuwe erfgoedbenadering. Naar aanleiding van de zin "<i>Vanuit cultuurhistorie, gebouwd erfgoed en archeologie wordt aan een gezamenlijke subsidieregeling gewerkt, om initiatieven vanuit of met inwoners te stimuleren.</i>" zou het mooi zijn als de provincie Drenthe in dit Westerveldse initiatief financieel en facilitair gaat participeren. Hiervoor is de provincie ook uitgenodigd bij de aftrap van de Cultuurnota eind vorig jaar in het provinciehuis.</p>	De komende maanden werken wij de subsidieregeling verder uit. Wanneer deze gepubliceerd wordt zullen wij u daarover informeren.	Nee
		<p><u>Ruimtelijk Erfgoed</u> De gemeente constateert dat ruimtelijk erfgoed een veel nadrukkelijker positie in de concept cultuurnota heeft gekregen dan voorheen en dat is een goede zaak. Drenthe is een agrarische provincie bij uitstek, maar ons agrarisch erfgoed staat door toenemende wet- en regelgeving onder druk. Vooral ook agrarische ensembles die geen bescherming genieten, dreigen te verdwijnen en daarmee het agrarisch cultuurlandschap die zo belangrijk is geweest voor hoe de provincie Drenthe er nu uit ziet. Westerveld zou er in het kader van de nieuwe cultuurnota graag voor pleiten dat de provincie zich (naar voorbeeld van o.a. de provincie Fryslân en</p>	We waarderen uw aandacht voor behoud van cultuurhistorisch waardevolle agrarische gebouwen. Daarnaast begrijpen wij uw zorg over mogelijke impact van de energietransitie op de ruimtelijke kwaliteit. In de voorliggende ontwerp-cultuurnota hebben wij aandacht voor deze vraagstukken, door vrijkomende cultuurhistorische agrarische bebouwing en de energietransitie erfgoedinclusief te benaderen.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>naar voorbeeld van het landelijke project 'Kerkenvisies') gaat inzetten voor het opstellen van een provinciale boerderijvisie. Voor het behoud van waardevolle agrarische ensembles en bij behorende erven en cultuurlandschappen is het inmiddels spreekwoordelijk één minuut over twaalf, omdat bij het opstellen van – bijvoorbeeld - de stikstofuitkoopregeling op geen enkele wijze rekening is gehouden met verlies van waardevolle cultuurhistorische agrarische waarden.</p> <p><i>"...En dan is er ook nog de behoefte aan de aanleg van (duurzame) energievoorzieningen. Dit alles heeft impact op hoe wij onze steden, dorpen en het buitengebied ervaren. En het heeft ook gevolgen voor hoe Drenthe er in de toekomst uit gaat zien."</i></p> <p>Cultuurhistorische waarden ontslaan ons niet van de noodzaak van de energietransitie. We moeten echter waken voor de gevolgen van de energietransitie. Voorkom dat het typische Drentse rietendakenlandschap verloren gaat door toepassing van zonnepanelen in riet. Waak ook voor de gevolgen van de technische infrastructuur: Dit is een wezenlijk gevaar voor de ruimtelijke beleving en omgevingskwaliteit. Willen we de Drentse brinken en essen vol bouwen met vormloze, plompe transformatorblokken en schakelkasten? Dit gaat een gevolg zijn van de energietransitie. Stel op provinciaal niveau duidelijke eisen waaraan netwerkbeheerders moeten voldoen.</p>		
		<p><u>Archeologie</u></p> <p><i>"...Hiernaast kent de provincie ook 'moderne archeologie' van loopgraven en werkkampen."</i></p> <p>Hiermee doet de provincie Drenthe haar eigen archeologische geschiedenis tekort...! Het verhaal van de Frieslandriegel (die in tegenstelling tot de</p>	<p>In de teksten voor de nota zijn we bewust op hoofdlijnen zijn gebleven. WWII-archeologie is zeker een belangrijk onderdeel van ons beleid. Op 1 januari 2024 is de nieuwe provinciale omgevingsverordening ingegaan, met</p>	<p>Nee</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>naam dwars door de provincie Drenthe loopt, parallel aan de Drentse Hoofdvaart) te kort. Met name in de gemeente Westerveld zijn de (archeologische) sporen van WW II nog duidelijk herkenbaar, met een zwaartepunt rondom de Havelterberg en de Toegangspoort Holtingerveld, maar zelfs tot in het Asserbos kunnen de sporen van de Riegel teruggevonden worden. Gemeente Westerveld, waar WWII-archeologie in een apart onderdeel van de archeologische beleidskaart is opgenomen, wil de provincie dan ook op het hart drukken om de archeologie uit deze beladen episode van onze geschiedenis duidelijker te benoemen.</p> <p>En wat te denken van bijvoorbeeld het voormalige kamp Westerbork, de diverse onderduikers- hollen verspreid over de provincie en het werkkamp Vledder?</p>	<p>daarin WWII-archeologie als provinciaal belang.</p>	
		<p><u>Gebouwd erfgoed</u> De gemeente benadrukt hier nogmaals het belang om te waken voor het verdwijnen van agrarische ensembles en het onder druk staan van het typerende Drentse rietendaken- landschap ten gevolge van de kostprijs voor herstel en de energietransitie. Met instemming leest de gemeente Westerveld dat de provincie Drenthe de samenwerking met grote monumenteneigenaren wil bestendigen, waaronder Stichting Maatschappij van Weldadigheid.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p><u>Immaterieel erfgoed</u> Met instemming neemt de gemeente Westerveld kennis van het streven van de provincie voor ondersteuning van immaterieel erfgoed. De twee bloemencorso's in onze provincie (Frederiksoord en Eelde) zijn eveneens opgenomen op de genoemde UNESCO lijst, maar ook lokale gebruiken en</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		tradities verdienen provinciale ondersteuning, zoals het Sint Anthoniusgilde in Dwingeloo.		
		<p><u>UNESCO Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid</u></p> <p>Met instemming leest de gemeente Westerveld dat de provincie Drenthe zich blijvend wil inzetten voor de verbinding met de voormalige koloniën (met én zonder UNESCO status) buiten de provincie Drenthe. Dit is conform wat de Stuurgroep Koloniën van Weldadigheid heeft besloten. Het z.g. Breed Erfgoedoverleg wat in Frederiksoord is geïnitieerd blijkt bijzonder succesvol bij het tijdig anticiperen en aanpassen van ruimtelijke ontwikkelingen die de Outstanding Universal Values mogelijk raken. De ervaring die middels dit periodiek overleg is opgedaan, deelt de gemeente Westerveld graag voor een verbreding van het overleg richting Veenhuizen, of voor het UNESCO Global Geopark de Hondsrug.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		Er wordt gesproken over We the North en Cultuurregio Zwolle. Waarbij Zuidwest Drenthe bij Cultuurregio Zwolle aansluit. Maar daarbij ligt de hoofdfocus op Zwolle. Gemeente Westerveld vreest dat hierdoor Zuidwest Drenthe tussen wal en schip valt, omdat ze net bij beide niet thuishoren. Daarom ervaart de gemeente het als zeer positief dat Provincie Drenthe toenadering gaat zoeken met Stedelijke Cultuurregio Zwolle. Er loopt nu een project Vaktor die ook in Zuidwest-Drenthe actief is. Het is wenselijk dat Provincie Drenthe hieraan bij kan dragen.	Wij gaan de komende periode bekijken hoe wij kunnen aansluiten bij de Cultuurregio Zwolle.	Nee
		Er wordt geschreven over laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor de jeugd. Daar wordt niks gezegd over spreiding buiten de steden en cultuur in de regio. In en plattelandsgemeente als	Spreiding is niet als een van de accenten genoemd, omdat dit continu aandacht vergt. Het krijgt daarom op verschillende plekken in de nota aandacht.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Westerveld is dat juist een belangrijke factor binnen het laagdrempelige aanbod. Spreiding in de regio.		
		Oktober kindermaand is i.v.m. de Fairpay naar het idee van de gemeente niet meer van deze tijd. In de gemeente Westerveld zijn er weinig Cultuurmakers die zich hierbij aansluiten omdat ze hun diensten gratis moeten aanbieden.	Helaas hebben wij niet meer budget voor Oktober Kindermaand. Wij zullen de knelpunten inventariseren samen met K&C.	Nee
		Roestvrij Theater heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt dat ze waarschijnlijk op worden genomen in de Cultuurnota van de Provincie. Op bladzijde 27 leest de gemeente over cultuurparticipatie door jongeren en dat dit speciale aandacht zal krijgen. Roestvrij Theater wordt niet genoemd. Klopt het dat Roestvrij Theater onder deze speciale aandacht valt?	Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Roestvrij Theater kan hiervoor een aanvraag indienen.	Nee
		Het Naoberschapsfonds vindt de gemeente een zeer goede ontwikkeling. Hierdoor wordt het gemakkelijk voor verenigingen en stichtingen om subsidie aan te vragen. Waar de gemeente vaak tegenaan loopt met partijen die een project hebben dat provincie breed is, is dat ze bij de ene gemeente wel subsidie ontvangen en bij een andere gemeente niet. De gemeente vraagt zich of het mogelijk is om hier afspraken over te maken. Dat bijvoorbeeld een bevrijdingsfestival of Huus van de Taol en andere incidentele subsidieaanvragen allemaal door dit fonds worden bekostigd en dat bijvoorbeeld alle gemeenten elk jaar een bijdrage doen in dit fonds? Dit scheelt veel discussie tijdens de VDG en een heel aantal beschikkingen.	De komende maanden gaan wij de regeling verder uitwerken. Wij nemen uw input mee.	Niet van toepassing.
		Ieder jaar ontvangt gemeente Westerveld 100.000 euro voor het Bibliotheekwerk. De bibliotheken hebben afgelopen jaren flink gelobbyd waardoor er nu aardig wat subsidiestromen via de gemeente naar Biblionet Drenthe gaan. Denk aan het IDO,	Wij ondersteunen gemeenten bij het uitvoeren van hun taak rondom het bibliotheekwerk. We vinden het daarom van belang om de bijdrage aan	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		SPUK-bieb en in de toekomst de Zorgplicht. Veel gemeenten hebben ook het Taalpunt bij de bibliotheek ondergebracht. Ondertussen zijn er veel administratie lasten bijgekomen, wat veel tijd vergt. Vraag van gemeente Westerveld: wordt het niet eens tijd om de 100.000 rechtstreek naar de Bibliotheken over te maken? Dit zou in ieder geval wat verlichting brengen in de administratieve lasten voor het bibliotheekwerk.	gemeenten over te maken en niet rechtstreeks aan bibliotheken.	
10	Drentse Schrieverskring, Letterkundig tijdschrift Roet, Theaterschuur Linde, Stichting Literaire Activiteiten in Drenthe	De Drentse Schrieverskring (DSK) is verbaasd en teleurgesteld dat er in de ontwerp-cultuurnota op geen enkele wijze aandacht is voor literatuur. De stichting vindt dit wonderlijk, gezien het grote aantal schrijvers dat in de afgelopen jaren de Culturele Prijs van Drenthe heeft gekregen. Bovendien doet het volgens DSK geen recht aan de activiteiten van de literaire organisaties en evenementen in Drenthe, evenals de leden van de vele leesclubs. Daarom vraagt DSK dringend om in het hoofdstuk Kunsten een paragraaf literatuur op te nemen en deze uit te werken met een visie op literatuur en het belang van literaire productie in Drenthe.	Wij begrijpen uw teleurstelling. De afgelopen periode hebben we erg weinig aanvragen binnengekregen op het gebied van literatuur, terwijl daar wel volop mogelijkheden voor waren. Wij zijn daarom blij met uw reactie. We zullen literatuur expliciet opnemen in de tekst.	Ja, we voegen alinea over 'Taal en literatuur' toe in de inleiding van het hoofdstuk kunsten.
		Ook pleit de DSK voor het opnemen van de samenwerkende literaire Drentse organisaties in de cultuurnota (Biblionet Drenthe, Stichting Literaire Activiteiten in Drenthe, Stichting Literatuurclubs Drenthe, Stichting Literaire Activiteiten Noordoost-Nederland, Theaterschuur Linde, Stichting Vasalis Roden, Drentse Schrieverskring, Letterkundig Tijdschrift Roet, Huus van de Taol, DNK en Bibliotheek Hoogeveen), zodat deze de literatuur in Drenthe beter op de kaart kunnen zetten.	Wij zullen niet alle organisaties expliciet benoemen, omdat onze aandacht ligt bij de instellingen waarmee we op dit moment een structurele subsidierelatie of samenwerking hebben.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>De provincie hanteert als belangrijkste uitgangspunt in de ontwerp-cultuurnota het behoud van de Drentse basisinfrastructuur. Deze infrastructuur is van groot belang voor een divers en laagdrempelig aanbod in Drenthe over de hele breedte van het culturele veld. Ook wil de provincie ruimte creëren voor nieuwe initiatieven, waarbij een drietal accenten worden gelegd: laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor jeugd, het vertellen van Drentse verhalen door combinatie van kunst, erfgoed en landschap en het samenwerken aan de groei van Drentse parels. Volgens de insprekende organisaties sluit het initiatief van de samenwerkende literaire organisaties aan bij deze punten.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>Er zijn in Drenthe tal van literaire organisaties actief, waarvan sommige gesubsidieerd. Het merendeel werkt evenwel met vrijwilligers. Een breed scala aan literaire activiteiten wordt mogelijk gemaakt door deze vrijwilligers. De literaire organisaties zouden graag een totaaloverzicht van literaire activiteiten in Drenthe hebben – evenals meer onderlinge afstemming. Geen van de aangesloten literaire organisaties heeft echter de capaciteit om dit op te pakken. Wel is een werkgroep opgericht om eerste ideeën nader uit te werken, die de volgende ambitie heeft geformuleerd:</p> <p><i>Als literaire organisaties in Drenthe willen wij gezamenlijk het lezen en (de kwaliteit van) het schrijven bevorderen en het leesplezier vergroten door een pluriform (literair) aanbod - met behoud aan de eigenheid van de onderscheiden organisaties -, zodat inwoners van Drenthe in aanraking komen met verschillende</i></p>	<p>Wij snappen uw wens. Wij hebben geen middelen voor structurele ondersteuning van een coördinator. Wel zijn er waarschijnlijk incidenteel mogelijkheden binnen onze subsidieregelingen voor inhoudelijke projecten. Momenteel werken wij die uit. Er komt een regeling voor het verbreden van de Drentse basisinfrastructuur. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen en al eerder een subsidie van de provincie hebben ontvangen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Daarnaast komt er voor nieuwe initiatieven wederom een regeling voor incidentele projecten. Die regeling gaat per 1 januari 2025 in.</p>	<p>Nee</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p><i>vormen van het geschreven woord en meer inwoners van Drenthe onze activiteiten bezoeken c.q. eraan deelnemen.</i></p> <p>Voor het realiseren van de verbetering, verbreding en de gezamenlijke ambitie zien de organisaties een grote rol weggelegd voor een coördinator. Deze zou kunnen worden ondergebracht bij een staande professionele organisatie, zoals Biblionet Drenthe of Huus van de Taol. De organisaties vragen de provincie om de kosten voor deze coördinator à 50.500 euro te subsidiëren voor de beleidsperiode 2025-2028. Hiervoor krijgt de provincie Drenthe beter op elkaar afgestemde laagdrempelige activiteiten, hetgeen zich vertaalt in meer publiek en deelnemers (ook van jeugd), andersoortige activiteiten (bijvoorbeeld crossovers met 'parels') en een verbeterde zichtbaarheid en toegankelijkheid van de Drentse literaire organisaties en meer reuring provincie breed. Als voorbeeld is Noordwoord genoemd, al is Drenthe een plattelandsprovincie met een andere dynamiek.</p>		
		<p>De insprekende organisaties gaan ervanuit dat deze redelijke wens alsnog in de ontwerp-cultuurnota wordt opgenomen. En bovendien dat de provincie in de definitieve cultuurnota blijk geeft alsnog het belang te onderkennen van een oude Drentse gewoonte: met een boek op de bank. Noem één culturele activiteit die nog beter uitpakt voor de natuur, voor de stilte, voor een schone omgeving en de inhoud van je hersenpan.</p>	<p>Het belang van literatuur zullen wij opnemen in de definitieve versie van de cultuurnota.</p>	<p>Ja, we voegen alinea over 'Taal en literatuur' toe in de inleiding van het hoofdstuk kunsten.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

11	D:DNA	D:DNA vindt het goed om te lezen dat de provincie Drenthe extra wil investeren in kunst en cultuur. Iets wat beslist nodig is, zeker ook gezien de grote achterstand ten opzichte van andere provincies. Nadat jarenlang is gewezen op onverdedigbare verschillen, lijkt het moment aangebroken om meer mogelijkheden te creëren voor cultuurmakers in de regio. Gelet op de recente aanbevelingen van de Raad voor Cultuur na uitspraken van voormalig staatssecretaris Gunay Uslu kan Drenthe nu voorsorteren.	Bedankt voor uw lovende woorden.	Niet van toepassing.
		In 1998 werd het nog steeds bestaande theatergezelschap PeerGroup opgericht. Na een aantal jaren van vallen en opstaan volgde in 2005 structurele steun van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. PeerGroup heeft mensen weten te inspireren. De vele kleinere en grotere initiatieven hebben het voor jonge kunstenaars aantrekkelijk gemaakt om in Drenthe te werken. Veel mensen van toen hebben inmiddels hun weg in de cultuursector gevonden en fungeren als ambassadeurs.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		D:DNA is gevestigd op het voormalig munitiedepot in Donderen, Donderboerkamp. Hier werd de basis gelegd voor Het Pauperparadijs, Mammoet en Boer Koekoek. Donderboerkamp is een broedplaats voor vele initiatieven, zowel in binnen- als buitenland. Het doet D:DNA dan ook deugd dat de provincie met ingang van 2025 structureel werk wil maken van beleid dat met respect voor erfgoed kansen biedt aan talent van de toekomst. D:DNA wil een aanbod doen dat tot verdere verbetering van de ontwerp-cultuurnota kan leiden.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Nu is het moment waarop in Drenthe geïnvesteerd moet worden om talent vast te houden en samenwerking verder te bevorderen. Zodat discipline-overschrijdend kan worden gewerkt. Niet alleen binnen de Drentse cultuursector, maar ook daarbuiten. Donderboerkamp is beschikbaar voor jonge makers van allerlei soorten en overal vandaan. Bij deze biedt D:DNA ervaring, kennis, netwerk en bijgevoegd plan aan (aanvraag BIS 2-25-2028) zodat Drenthe zich de komende jaren kan manifesteren als een provincie waar het platteland een vruchtbare voedingsbodem is voor een nieuwe generatie makers en hun verhalen. D:DNA doet een appèl op de provinciale politiek om verder te kijken dan wat er al is.	Bedankt voor uw aanbod. Wij nodigen u van harte uit om een aanvraag te doen voor een van de regelingen rondom cultuur.	Nee.
12	Be-wonder/Roodpaleis	Be-wonder begrijpt dat de cultuurnota op hoofdlijnen is opgesteld, maar mist een aantal belangrijke zaken. Bijvoorbeeld het ontschotten van cultuur en welzijn/zorg. Dit neemt op landelijk niveau een grote vlucht, Be-wonder zou het daarom goed vinden dat de provincie in de nota nadrukkelijker is over deze ontschotting.	De samenwerking vanuit cultuur met het sociale domein is zeker een belangrijk onderwerp. In het hoofdstuk 'Samenwerking met andere beleidsvelden' staat die daarom ook bovenaan. Wel blijven we op hoofdlijnen, want zo is de cultuurnota opgesteld.	Nee
		Zo komt volgens Be-wonder bijvoorbeeld de regeling Podium Platteland er bekaaid van af. De betekenis van deze regeling voor de hele provincie zou kunnen worden uitgewerkt, want die is groot. Ook voor de projecten van Be-wonder. Het door Podium Platteland ondersteunde project 'Paradijs Aa en Hunze' leidde tot een bijzondere en noodzakelijke samenwerking. De subsidieregeling loopt al een tijdje en Be-wonder onderstreept dat er mooie ontwikkelingen gaande zijn. Be-wonder zou dit graag teruglezen in de ontwerp-cultuurnota. Ook hoe de provincie de toekomst wil ingaan met dit huwelijk tussen het sociale en culturele domein	Wij zijn erg blij met de resultaten van de regeling Podium Platteland, maar hebben geen ruimte in de cultuurnota om die allemaal te benoemen. Op pagina 19 geven we aan dat we deze regeling gaan intensiveren in samenwerking met de Sociale Agenda.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Daarnaast valt het Be-wonder op dat de Provincie Drenthe zich richt op de structureel gesubsidieerde organisaties. Be-wonder produceert jaarlijks ('Anno Drenthe' in 2002 was de eerste en vanaf 2009-tot nu) in Drenthe multimediale producties en misschien zijn er anderen die trouw bijdragen aan het culturele klimaat (binnen sociale domein). Be-wonder vraagt zich af waarom deze organisaties niet worden genoemd in de nota – en of hier voldoende zicht op is.	Wij benoemen niet alle organisaties expliciet, omdat onze aandacht ligt bij de instellingen waarmee we op dit moment een structurele subsidierelatie of samenwerking hebben.	Nee
13	Vereniging Drentse Gemeenten	De Drentse gemeenten zijn positief over het voornemen van de provincie Drenthe om de komende periode te blijven inzetten op samenwerking met de gemeenten. In de nieuwe cultuurnota kondigt de provincie echter een koerswijziging aan voor de inrichting van deze samenwerking. Gemeenten en lokale initiatieven worden niet meer individueel gesteund. In plaats daarvan komt in plaats van de snijvlaksubsidies en de culturele impuls een Naoberschapsfonds, waaruit gemeenten cofinanciering kunnen aanvragen. Het verbaast de Drentse gemeenten dat de provincie met deze koerswijziging een aanzienlijke korting op de financiële ondersteuning van gemeenten toepast. Voor alle gemeenten gezamenlijk betekent dit een behoorlijke financiële achteruitgang. Gezien de financiële positie van gemeenten, de zorgen over het ravijnjaar en de lokale afwegingen die als gevolg van de koerswijziging van de provincie gemaakt moeten worden, kan dit tot een verschraling van het culturele aanbod in Drenthe leiden. Dit vinden de gemeenten zorgwekkend. Cultuur draagt wezenlijk bij aan de vitaliteit van gemeenschappen en daarmee aan brede welvaart. In de ontwerpnota lezen de twaalf Drentse gemeenten niet terug welke	Hartelijk dank voor uw reactie. Het totale bedrag is lager dan de voorgaande periode, maar de bijdrage vanuit cultuur is hoger. Vanuit cultuur was voorheen 240.000 beschikbaar voor de culturele impuls en 200.000 voor snijvlaksubsidies. Het bedrag voor de snijvlaksubsidies werd aangevuld met 140.000 vanuit recreatie en toerisme. Dit budget was tijdelijk en komt per 2025 te vervallen. Het voorstel is om voor het Naoberschapsfonds 500.000 te reserveren. Dat is 60.000 euro meer dan wat er voorheen vanuit cultuur beschikbaar was. De gestegen kosten en het beperkte budget vraagt om scherpe keuzes. Vanuit de provincie voelen we ons verantwoordelijk voor het instandhouden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale infrastructuur en lokale initiatieven. Wij zien, mede op	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>procedures de provincie gaat hanteren voor het toekennen van subsidie uit het Naoberschapsfonds. Hierdoor is het niet mogelijk een goede inschatting te maken in hoeverre organisaties en initiatieven voor ondersteuning vanuit het fonds in aanmerking komen. De twaalf Drentse gemeenten verzoeken de provincie Drenthe deze financiële keuze te heroverwegen en doen de oproep het budget voor de ondersteuning van gemeenten ten minste gelijk te houden aan die van de afgelopen beleidsperiode. Daarnaast verzoeken de twaalf Drentse gemeenten de provincie voorafgaand aan de behandeling van de nieuwe cultuurnota in de staten meer helderheid te geven over de criteria en procedure voor het Naoberschapsfonds.</p>	<p>basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het Naoberschapsfonds willen wij gemeenten ondersteunen in de ontwikkeling van de lokale infrastructuur.</p> <p>Wij zullen u informeren over de criteria en de procedure voor het Naoberschapsfonds.</p>	
14	De Nieuwe Kolk	<p>De Nieuwe Kolk (DNK) heeft met belangstelling kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota. Graag maakt DNK van de gelegenheid gebruik om een aantal punten voor te leggen die de provincie Drenthe mogelijk ter overweging kan nemen en die DNK van belang acht.</p>	<p>Bedankt voor uw reactie.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p><u>Consumptie, Productie, Jeugd en Jongeren</u> Als Theater, Bioscoop en Bibliotheek onder één dak hecht DNK waarde aan zowel consumptie als productie van cultuur. Op het gebied van theater, zijn de Provincie Overijssel en Zeeland, Brabant en Limburg (verenigd als ZeBraLim-theaters) goed in het stimuleren van bijzonder aanbod (via een programmeringsfonds zoals ook genoemd bij de sessies) en een laagdrempelige toegang tot theatervoorstellingen (regelen van vervoer en vergoeding voor kaarten) voor jeugd en jongeren, onder andere geholpen door provinciale middelen. Zo komt de toekomst laagdrempelig in aanraking met verschillende disciplines. DNK zou beide ook graag opgezet zien worden in Drenthe. Voor beide</p>	<p>Wij begrijpen uw inzet. De komende maanden werken wij de subsidieregelingen voor cultuur uit. Daarin nemen wij uw input mee.</p>	<p>Nee.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		zaken zouden we graag projectsubsidiekansen krijgen.		
		<p><u>Participatie</u> DNK beschikt sinds september 2023 over De WijkJury. Dit initiatief is naar landelijk voorbeeld opgestart, waarbij DNK - als eerste theater in het Noorden - mensen die zelf minder snel een theater zouden bezoeken, stimuleert dit wel te doen. Hiernaast wil DNK vanaf september 2024 een programmeerpanel in het leven roepen, zodat DNK nog beter vraag gestuurd kan werken aan het theateraanbod. Ook heeft DNK met Oui We! een jongerenplatform in huis. De leden krijgen ruimte en gelegenheid culturele activiteiten te ontwikkelen voor leeftijdsgenoten. Om bovengenoemde voorbeelden te bestendigen zijn - naast de eigen begroting en een projectsubsidie vanuit het rijk (jongerenimpuls) - extra financiële middelen wenselijk. Doelgroepen extra stimuleren tot theaterbezoek of het organiseren van renderende jongerenactiviteiten vergt mogelijk een langere adem dan DNK in één jaarbegroting kan opnemen.</p>	Wij waarderen uw inzet om meer jongeren naar het theater te krijgen. Voor incidentele projecten komt er wederom een mogelijkheid om een aanvraag in te dienen. Deze regeling wordt momenteel uitgewerkt.	Nee
		<p><u>Huisgezelschap Wabi Sabi</u> DNK loopt graag vooruit op de officiële presentatie van de gezamenlijke plannen, door alvast te melden dat Wabi Sabi Theater vanaf 1 september 2024 het huisgezelschap wordt. DNK zal Wabi Sabi actief onder de aandacht brengen van collega theaters in het land, om de reikwijdte van het gezelschap te helpen vergroten. DNK zou het mooi vinden als deze bijzondere alliantie tekstueel en mogelijk financieel een plek krijgt in de provinciale cultuurnota.</p>	Wat een mooi nieuws. Wabi Sabi is op dit moment niet opgenomen in de cultuurnota. Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Wabi Sabi kan hiervoor een aanvraag indienen.	Nee
		<p><u>Film</u> Filmeducatie staat in Drenthe nog in de kinderschoenen. Hier zou DNK met haar Bioscoop-</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		en Filmhuis-functie graag verandering in brengen door meer en laagdrempelig aandacht te besteden aan het bewust kijken en ook zelfs maken van film. Passend bij de genoemde zaken in de nota ziet DNK provinciale ruimte voor en met een nieuwe zaal in DNK voor professionele (film) begeleiding en productie en ook educatieve consumptie.		
15	Huus van de Taol	Met veel interesse heb ik het concept van de cultuurnota 2025-2028 gelezen. Het is een mooie cultuurnota met duidelijke accenten en heldere keuzes. En wij zijn er trots op dat de steuninstelling van de provincie benut wordt. Wij hebben nog wel een aantal opmerkingen en vragen die we graag met je delen willen.	Wij bedanken u voor uw reactie, deze wordt gewaardeerd.	Nee
		In de nota wordt de keuze gemaakt om voor het Huus van de Taol het accent op de jeugd te leggen. Deze keuze ligt wat ons betreft minder voor de hand bij de kernkwaliteiten van het Huus van de Taol. Wij hebben het vorig jaar met je voorganger Nelleke Vedelaar ook uitgebreid had over het bereiken van de doelgroep 'jeugd' en zijn toen gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat met name de middelbare schooljeugd lastig te bereiken is buiten de scholen om. Die zijn namelijk op een leeftijd dat ze zich niets opleggen laten. Toch heb ik wel ideeën voor pilots, maar dit past niet binnen onze huidige organisatie en vraag dan om extra inzet van middelen en mensenkracht. Hierover wil ik graag met je van gedachten wisselen. Het lijkt ons ook goed om als provincie onderzoek te doen naar hoe de doelgroep jeugd het beste bereiken kunt, want daar heb ik nog te weinig beeld bij. Voor de basisschooljeugd en de allerkleinsten zie ik een sterke samenwerking met het onderwijs. Maar in dit concept stiet bij cultuureducatie spijtig genoeg niets over een verbinding met het Huus van de Taol.	Voor de komende periode zijn jongeren voor de provincie de belangrijkste streektaaldoelgroep. Wij zien mogelijkheden in verbindingen met culturele instellingen en makers die bijdragen aan het levend houden van de streektaal door bijvoorbeeld culturele activiteiten te ontplooiën die de streektaal als inspiratiebron hebben. Het Huus speelt hier op dit moment natuurlijk al een belangrijke rol in, met name op het gebied van advisering, en wij zouden graag zien dat deze rol wordt verbreed en verdiept. Wij gaan hierover graag met u in gesprek, ook over uw ideeën voor pilotprojecten. In de inleiding van het hoofdstuk cultuureducatie hebben we immaterieel erfgoed toegevoegd.	Ja, In de inleiding van het hoofdstuk cultuureducatie hebben we immaterieel erfgoed toegevoegd.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Het vertellen van verhalen is bij uitstek een kracht van het Huus van de Taol en daor doew dus ok al een bult met. Maor ok hier kan der in samenwerkingen vanzölf nog meer daon worden. Wat oes wal verbaosd hef is de website terugindrenthe.nl. Daor wordt de rieke historie van oeze previncie in verscheiden verhalen uut de doeken daon, maor der wordt met gien woord rept over de rol van Drèentse taol in die historie. Geern gaow we daor nog over in gesprek, zodaw ok daor oeze bijdrage an levern kunt.</p>	<p>Wij gaan graag met u in gesprek over een bijdrage aan terugindrenthe.nl.</p>	<p>Nee</p>
		<p>De koppeling met de briede welvaart en het sociaal domein ziew zölf ok as kaans veur de ankommen jaoren. An de iene kaant as voertaol in de zörg, maor ok as underdiel van culturele activiteiten in de zörgsector. Het zul ok mooi weden as der binnen het sociale domein meer ruimte komt um de Drèentse taol zien te laoten (openbare ruimte) en heuren te laoten (bijveurbeeld deur een project as Luusterboek.nl, dat nou nog op de plank lig).</p>	<p>Goed om te zien dat het Huus van de Taol de koppeling met brede welvaart en het sociale domein als kans ziet voor de komende jaren. Dit onderschrijven wij. Wij gaan graag met u in gesprek over ideeën en projecten.</p>	<p>Nee</p>
		<p>Aw mekaar nog beter weet te vinden in de culturele sector, kuw wat oes angiet nog grotere winst behalen. Wij doet dat dit jaor bijveurbeeld al deur samen te warken met het Drents Museum veur de neie expositie Labyrinthia, waor de Drèentse taol ok naodruekelijk een rol kreg. Maor ok deur diel te nimmen an de overleggen van de literaire organisaties. Wieder kuw vanzölf ok kieken naor bijveurbeeld een gezamenlijke vrijwilligerspool en op zuuk naor aandere cultuurorganisaties die gebruik maakt van het Drèents. Wij ziet hierbij een faciliterende rol veur de previncie.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. Verder gaan wij hierover graag met u in gesprek.</p>	<p>Nee</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

	<p>We ziet geern dat er daar waar meugelijk schiere combinaties maakt wordt, waarbij oeze aandacht specifiek uitgiet naar de Drèentse taol.</p> <p>Hierbij kuj dèenken an:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij cultuureducatie wordt het Drèents en Drèentse meziek ok metnummen en niet allent keken naar de creatieve vakken. - Bij talentontwikkeling wordt talent ok tipt op kunst in de Drèentse taol. - Bij taolbevörderungstrajecten vanuut de bibliotheken is der aandacht veur de Drèentse taol. 	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>K&C is de ondersteuningsinstelling op het gebied van cultuur- en erfgoededucatie. Daarnaast financieren we het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Uitgangspunt van dit programma is dat scholen in Drenthe aan zet zijn om een visie te ontwikkelen op cultuuronderwijs. We raden u aan om hierover in gesprek te gaan met K&C aangezien streektaal onderdeel uitmaakt van immaterieel erfgoed.</p>	Nee
	<p>Aw kiek naor oes eigen doel dan zit er toch net wat verschil in: <i>As Huus van de Taol wiw de onschatbare weerde van de Drèentse cultuur- en gebruikstaol, as underdiel van het Nedersaksisch, bewaken en anfietern. Wij wilt erveur zörge dat sprekers wies bint met heur taol en dat niet-sprekers oeze taol wardeert.</i> Wij hebt veurig jaor oes neie strategische plan ofrond en der bint veul lu die daar een bijdrage an leverd hebt: metwarkers, bestuur, vrijwilligers, maor ok volk uut het onderwijs, het bedrijfsleven, de cultuursector en de overheid. Een briedere kiek op het Drèents is wat oes angiet dan ok niet dèenkbaar. In het strategische plan hew oeze koers veur de ankommen jaoren uutzet en die is daormet ok bepaolend veur de activiteiten die aw doet. Met as uiteindelijke doel het waormaken van oeze missie en visie.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Mooi daj Leon Moorman vraogd hebt um wat te vertellen over hoe hij kek naar de Drèentse taol. En goed um te zien dat Leon ok de link naar het Nedersaksisch mak. Wat oes wal opvalt is het leste zinnegie '(Leon hanteert zien eigen spellingregels, dus het stiet hier niet hielemaole volgens de officiële regelties die d'r bint veur het Drèents). De Provinciale Staten van Drenthe hebt in 1987 de Drèentse spellingregels officieel erkend wat niet allent een stap veuruut betiekende veur de Drèentse taol , maor ok een markering: de vaststelling dat Drenthe twietaolig is en dat beide taolen, het Nederlaands en het Drèents, in Drenthe geliekweerdig an mekaar bint. Dan zul het wat oes angiet mooier weden um in die leste regel het volgende te zetten: '(De Provinciale Staten van Drenthe hebt in 1987 de Drèentse spellingregels officieel erkend. Leon hanteert echter zien eigen spellingregels.)'</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Nee</p>
16	Cultuurregio Zwolle	<p>In de cultuurregio Zwolle vallen drie Drentse gemeenten. De Wolden, Meppel en Westerveld. De Cultuurregio Zwolle wil de komende periode 2025-2028 verder bouwen aan de doorontwikkeling van cultuureducatie, -participatie en talentontwikkeling in de regio. De doorontwikkeling van VAKTOR is daarin wat de Cultuurregio Zwolle betreft een belangrijke en essentiële ontwikkeling. VAKTOR is voortgekomen uit de samenwerking tussen gemeenten, provincie Overijssel en een aantal culturele instellingen in de regio. VAKTOR is een nieuw makershuis dat creatieve makers in de Regio Zwolle ondersteunt in de ontwikkeling van hun vakmanschap en een springplank biedt naar</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>blijvend succes. VAKTOR richt zich hoofdzakelijk op de toptalenten die cross-disciplinaire producties willen maken. Hen wordt een infrastructuur geboden waarin zij actief begeleid en ondersteund worden door gespecialiseerde en ervaren professionals en gekoppeld worden aan andere makers, podia, programmeurs. Ze worden ook geholpen in het bereiken van een groot publiek, in de regio en daarbuiten.</p>		
		<p>Zonder bijdrage van de deelnemende gemeenten en Provincie Overijssel kan VAKTOR haar activiteiten niet voortzetten. Voor de komende kunstenplanperiode 2025-2028 zullen deelnemende gemeenten uit Cultuurregio Zwolle opnieuw gaan bijdragen (naar verwachting 17 van de 22). De Provincie Overijssel, die dit initiatief de afgelopen periode voor 50% heeft gefinancierd, heeft aangegeven eveneens opnieuw te willen bijdragen. Echter zal deze bijdrage in de komende periode lager zijn dan de huidige jaarlijkse bijdrage (van 250k naar 111k per jaar). Redenen zijn o.a. dat de provincie zelf geen inbreng heeft, alleen OCW-middelen ('blinde vlekken regio's') worden ingezet. En de provincie Overijssel geeft aan dat middelen niet meer buiten Overijssel mogen worden ingezet in de nieuwe periode. Financieel gezien betekent dat de huidige bijdrage van 250k wordt verlaagd naar 111k per jaar. Ondanks de verhoogde bijdrage van deelnemende gemeenten ontstaat een begrotingstekort voor de activiteiten van VAKTOR. Om het begrotingsgat te dichten onderzoekt De Cultuurregio Zwolle alternatieve financieringsmogelijkheden. Het Bestuurlijk</p>	<p>Graag gaan wij met u in gesprek over de vraag wat VAKTOR kan betekenen voor de provincie Drenthe. Op dit moment is er geen ruimte om het initiatief een structurele plaats te geven in de cultuurnota 2025-2028.</p>	<p>Nee.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Kernteam Cultuurregio Zwolle vraagt de provincie Drenthe de doorontwikkeling van VAKTOR in de cultuurregio Zwolle te ondersteunen door deze ontwikkeling een plaats te geven in de cultuurnota 2025-2028. Zowel inhoudelijk als financieel, zodat de activiteiten in de regio kunnen worden voortgezet. De Cultuurregio Zwolle is eveneens in gesprek met de provincies Gelderland en Flevoland.		
17	Stadsfestival Hoogeveen	De afgelopen cultuurperiode ontving Stadsfestival Hoogeveen een meerjarige bijdrage van de provincie Drenthe. Om te kunnen opstarten en daarmee een sterk merk te bouwen voor de brede regio Hoogeveen en provincie Drenthe. Het bestuur van Stadsfestival Hoogeveen merkt op dat Stadsfestival Hoogeveen in de ontwerp-cultuurnota niet wordt genoemd. Het bestuur is benieuwd naar de beweegredenen en vraagt naar ruimte en mogelijkheid om het voornemen te herzien.	Het budget voor structurele subsidies is beperkt en vraagt om scherpe keuzes. De prioriteit de komende periode ligt bij het in stand houden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Dit zijn instellingen met een kwalitatief aanbod, die aanvullend zijn op het bestaande aanbod en een bovenlokaal bereik hebben. Lokale initiatieven ondersteunen we niet meer rechtstreeks. Hiervoor komen subsidiemogelijkheden vanuit het Naoberschapsfonds.	Nee
		Stadsfestival Hoogeveen is in korte tijd uitgegroeid tot een succesvol muziekfestival met grote aantrekkingskracht. Wel heeft het festival te maken gehad met een moeilijke opstart, vanwege corona. De eerste editie kon niet doorgaan terwijl wel aanloopkosten werden gemaakt. In 2024 wordt de derde editie georganiseerd, het festival is uitverkocht met 10.000 tickets. Het bestuur merkt dat de regio veel behoefte heeft aan een dergelijk festival. Doordat Stadfestival Hoogeveen een nieuwe organisatie is, is er nog geen mogelijkheid geweest om een financiële buffer op te bouwen. Het subsidiegeld is volledig geïnvesteerd in het	Wij snappen dat het wegvallen van subsidie consequenties heeft. Vanuit het Naoberschapsfonds blijft er een mogelijkheid voor een subsidiebijdrage. Dit zal dan aan de gemeente zijn om hierover te beslissen. Momenteel wordt die regeling uitgewerkt.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>neerzetten van een gedegen organisatie, programmering en locatiekosten (laatstgenoemde is de afgelopen 2 jaar significant gestegen, wat gevolgen heeft voor de begroting). Het voornemen van de provincie om de bijdrage te stoppen, leidt tot bezuinigingen bij het festival, wat de aantrekkelijkheid niet ten goede komt. Het bestuur vreest dat het festival nog te kort bestaat om gegarandeerd te zijn van meerdere edities op langere termijn. Een subsidie van de provincie (gemacht door de gemeente) is noodzakelijk om entreprijzen laag te houden en om op landelijk niveau mee te kunnen komen met programmering. En ook om te kunnen blijven investeren in lokale samenwerking en regionaal talent. Bij het stoppen van de subsidie worden keuzes enkel gemaakt op basis van commerciële afwegingen, waarbij belangrijke onderwerpen als inclusie, toegankelijkheid en investeren in talent (in samenwerking met Het Podium) als eerste wegbezuinigd worden.</p>		
		<p>Het bestuur wil de provincie graag meenemen in de toekomstige ambities van het festival. Bijvoorbeeld verdere samenwerkingen met de culturele partners in Hoogeveen en een gratis toegankelijk optreden van het NNO de dag voor het festival.</p>	<p>Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
18	Kunst & Cultuur Drenthe	<p>K&C is grotendeels enthousiast over de ontwerp-cultuurnota, die het belang van cultuureducatie en cultuurparticipatie onderstreept. De provincie Drenthe ziet K&C als belangrijke partner in het bereiken van de doelen.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing</p>
		<p>Toch wil K&C ook een aantal zorgen delen. De rol die aan de kunsten wordt gegeven om Het</p>	<p>De verhalen van Drenthe zijn niet in beton gegoten en altijd aan verandering</p>	<p>Ja, onder 'accenten' en in</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		verhaal van Drenthe te vertellen, leidt volgens K&C tot een opgelegde beperking van de vrijheid van beeldende en podiumkunstenaars, zowel amateurs als professionals. K&C mist de erkenning van kunst in het bieden van troost, houvast en perspectief. Zeker nu de nota de doelgroep jongeren zo centraal stelt. Voor hen is kunst maken vaak een uitlaadklep van hun individuele zoektocht naar hun identiteit.	onderhevig. Kunstenaars voegen daar vaak eigen perspectieven en nieuwe verhalen aan toe. We hebben de tekst hierop uitgebreid.	het hoofdstuk over de 'kunsten'.
		De nota gaat volgens K&C veel over het conserveren en uitdragen van het provinciaal erfgoed. K&C onderstreept het belang, maar vindt ook dat kunst in deze tijd juist de ruimte moet krijgen voor het verkennen van nieuwe perspectieven en nieuwe visies. Kunst als zuurstof voor de toekomst. Het uitproberen van nieuwe dingen, het verkennen van nieuwe kansen en mogelijkheden, creëert ruimte voor gesprek en een open blik. Een open blik die bijdraagt aan meer verdraagzaamheid in de samenleving en onderlinge verbinding. Zonder vrije kunsten geen educatieve kunstprojecten, geen participatieprojecten en geen vormgeving van de wereld om ons heen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		Betrek K&C aan de tekentafel wanneer de provincie opgavegericht wil samenwerken met gemeenten en maatschappelijke instellingen.	We waarderen uw aanbod.	Niet van toepassing.
		Ontwikkel beleid om de groeiende groep van ouderen actief te betrekken bij cultuur en neem de voortzetting van Gekleurd Grijs op in nota.	Het oudere publiek weet over het algemeen al de weg te vinden naar veel culturele activiteiten. Daarom leggen wij de focus op jongeren deze periode. Voor ouderen die extra aandacht behoeven willen we graag kijken naar de verbinding	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			met de sociale agenda zoals bijvoorbeeld podium platteland.	
		Stimuleer naoberschap met nieuwkomers.	Voor specifieke doelgroepen willen we graag kijken naar de verbinding met de sociale agenda.	Nee
		Bevorder de samenwerking met het MBO-onderwijs. MBO-leerlingen blijven vaker in Drenthe wonen en krijgen geen cultuureducatie in het curriculum.	We hebben begrip voor uw wens, maar gezien het beperkte budget moeten we scherpe keuzes maken. We hebben de budgetten voor Cultuureducatie met Kwaliteit en Culturele Mobiliteit verhoogd. Wij vragen aan jullie om te kijken wat mogelijk is binnen de bestaande middelen.	Nee
		Maak afspraken met gemeenten over het versterken van de infrastructuur voor de buitenschoolse cultuureducatie.	Binnen VDG is de verbinding tussen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie onderwerp van gesprek. Wij zien een verantwoordelijkheid voor gemeenten voor lokale buitenschoolse infrastructuur.	Nee
		Neem budget op voor de herijking van de provinciale canon voor erfgoedonderwijs.	Gezien het beperkte budget moeten we keuzes maken. We zien op dit moment onvoldoende aanleiding om dit in de cultuurnota op te nemen.	Nee
		Verruim het budget van het project Oktober Kindermaand zodat we de verhoging van kosten kunnen opvangen en de fair practice code kunnen toepassen.	Helaas hebben wij niet meer budget voor Oktober Kindermaand. We gaan hierover graag met u in gesprek.	Nee
		Zet de Drentse Uitmaand voort als start van het culturele seizoen met de intentie het vergroten van de zichtbaarheid van met name het amateurkunstveld.	Gezien het beperkte budget moeten we keuzes maken. We beperken ons tot de Drentse basisinfrastructuur.	Nee
		Ondersteun het netwerk van internationale samenwerking via de cultuurnota.	Gezien het beperkte budget moeten we keuzes maken. Internationalisering is geen prioriteit binnen de nieuwe nota.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Geef K&C de opdracht om voorbeeldstellend en ondersteunend te zijn richting het werkveld met betrekking tot de toepassing van de drie codes voor de culturele sector.	De naleving van de codes nemen we op in de subsidievoorwaarden voor alle begrotingsinstellingen. Wij nodigen K&C graag uit om een voorbeeldfunctie in te nemen binnen de bestaande opdracht.	Nee
		Geef de cultuursector een impuls om voorrang te geven aan duurzaamheid en stel hiervoor een fonds op.	Gezien het beperkte budget moeten we keuzes maken. Voor karakteristieke panden is het al mogelijk om gebruik te maken van een subsidieregeling voor verduurzaming.	Nee
		De ophoging van het budget van K&C is onvoldoende om alle kostenverhogingen op te vangen. Creëer extra ruimte.	We begrijpen de situatie waarin culturele instellingen te maken hebben met extra kostenstijgingen van de afgelopen jaren. Helaas kunnen we niet alle stijgingen opvangen. Binnen de beschikbare middelen hebben we gekeken wat maximaal haalbaar is. De 6,3% komt bovenop de normale indexatie van de boekjaarsubsidies. Dat is voor 2025 nog eens rond de 3.6%. Dit is meegenomen in het financiële overzicht. De indexatie wordt berekend over de afgelopen 5 jaar en zal de komende jaren naar verwachting hoger worden vastgesteld dan de afgelopen jaren.	Nee
19	ICO partner in kunst en cultuur	Het ICO is al ruim 20 jaar partner op het gebied van talentontwikkeling. Het werk van ICO richt zich op het begin van de keten: de eerste stappen van jonge talenten, ook wel Kunstbende. Dit jaar doen 40 talenten mee met de voorronde van Kunstbende verdeeld over zeven disciplines. Kunstbende biedt de winnaars presentatiemogelijkheden en optredens in heel Drenthe.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Het ICO begrijpt de keuze van de provincie Drenthe niet om extra te investeren in bewezen talenten (fase 3).	Deze inzet is een logische vervolgstap om talent kansen te bieden zich in Drenthe beroepsmatig te organiseren.	Niet van toepassing.
		Kunstbende werkt al vier jaar met een minimaal budget, dat in de laatste beleidsperiode zelfs een bezuiniging kreeg. De bijdrage van de provincie Drenthe is vele malen lager dan vergelijkbare provincies als Friesland, Zeeland en Limburg. Hierdoor kan het ICO in Drenthe minder zichtbaar zijn dan het zou willen. Het ICO wil meer inzetten op lokale zichtbaarheid verspreid in Drenthe door meer met lokale ambassadeurs, festivals en podia samen te werken en de scholentour uit te breiden. Extra investeren in bewezen talenten is zinvol als er voldoende talenten de kans krijgen zich te ontwikkelen. Met de beperkte middelen kan Kunstbende hier maar een kleine bijdrage aan leveren.	In het Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 verhogen wij de bijdrage voor Kunstbende Drenthe van 15.851 euro in 2024 naar een geïndexeerde bijdrage van 17.621 euro in 2025. Uit een benchmark met vergelijkbare provincies blijkt inderdaad dat de bijdrage aan Kunstbende aan de lage kant is. We verhogen de subsidie aan Kunstbende nog eens met 6.000. Dit gaat ten koste van de subsidieregeling voor talentontwikkeling.	Ja, wij verhogen de bijdrage voor Kunstbende naast de aanvullende indexatie nog eens met 6.000 euro naar 23.621 euro in 2025.
		Het ICO roept de provincie op om (in het kader van inclusie) deelnemers vanuit allerlei verschillende soorten achtergronden te blijven ondersteunen, door ze een podium te geven en de mogelijkheid om hun talent te verdiepen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		Het ICO vraagt de provincie Drenthe om de bijdrage voor Kunstbende te verhogen. Met het huidige voorstel kan het ICO Kunstbende niet goed voortzetten. Dat komt door gestegen kosten voor zzp'ers, kosten van podia en huur van materialen. Het ICO deelt de ambitie om jongeren 'gelijke kansen op culturele ontwikkeling' te geven. Eigenlijk zouden op alle voortgezet onderwijslocaties in Drenthe scholentours moeten plaatsvinden, zodat Kunstbende alle jongeren kan bereiken. Om de	Wij snappen uw verzoek, maar wij kunnen niet zomaar de boekjaarsubsidie verdubbelen. Uit een benchmark met vergelijkbare provincies blijkt inderdaad dat de bijdrage aan Kunstbende aan de lage kant is. We verhogen de subsidie aan Kunstbende nog eens met 6.000. Dit gaat ten koste van de subsidieregeling voor talentontwikkeling.	Ja, wij verhogen de bijdrage voor Kunstbende naast de aanvullende indexatie nog eens met 6.000 euro naar 23.621 euro in 2025.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		gezamenlijke doelen te bereiken vraagt het ICO de provincie om het bedrag voor Kunstbende te verdubbelen.		
		Het voornemen om meer te investeren in creatieve broedplaatsen voor jongeren ondersteunt het ICO van harte. Vanuit Kunstbende wil het ICO graag samenwerken met deze broedplaatsen. Ook vanuit Digital Art Factory ziet het ICO meerdere kansen. Het ICO verzoekt de provincie Drenthe om het ICO mee te nemen in de gesprekken die hierover gevoerd gaan worden.	Bedankt voor uw steun en aanbod. Wij nodigen u t.z.t. van harte uit voor gesprekken over creatieve broedplaatsen.	Niet van toepassing.
20	Taalpodium Emmen	Stichting Taalpodium Emmen (STEM) waardeert het dat de provincie bij de uitvoering van beleid samenwerking als belangrijk ziet. Dat de provincie middels cofinanciering, gemeenten, en dus meer lokale initiatieven, wil steunen uit een door de provincie ingesteld Naoberschapsfonds spreekt STEM zeer aan. Wel vindt STEM het van belang dat dit fonds ruimhartig wordt gevuld.	Bedankt voor uw waardering.	Niet van toepassing.
		Een kritische noot van STEM is dat in de ontwerp-cultuurnota opvallend weinig aandacht wordt besteed aan taal. De streektaal krijgt veel belangstelling, maar taal is veel breder. STEM benoemt kunstvormen als literatuur, poëzie en spoken word, maar ook de basisvaardigheden lezen en schrijven. De bibliotheken verrichten op dit gebied veel werk, maar voor het organiseren zijn ook andere organisaties, zoals STEM, van groot belang. STEM onderstreept het belang van activiteiten op het gebied van taal in het algemeen. Deze zijn onmisbaar als we jongeren een bredere basis willen geven om vooruit te komen in de maatschappij. STEM is kortom blij met een nieuwe,	Wij zijn het met u eens dat taal en literatuur onderbelicht is in de nota. Wij nemen een alinea op in de inleiding onder het thema kunsten.	Ja, we voegen alinea over 'Taal en literatuur' toe in de inleiding van het hoofdstuk kunsten.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		stevige, cultuurnota, maar vraagt ruimere aandacht voor taal.		
21	ZOOkeeper	In het kader van de beleidsregel Impuls Rensenpark is door de Gemeente Emmen per 1 januari 2021 een subsidie toegezegd aan de gemeentelijke afdeling Centrum Beeldende Kunst Emmen (CBK Emmen) van € 40.000 voor het opzetten en inrichten van een artist-in-residence-activiteit in het Rensenpark in Emmen, onder de naam ZOOkeeper. In 2022 zijn deze activiteiten ondergebracht in een zelfstandige stichting. De stichting heeft tot doel om een maakplaats te bieden aan kunstenaars, hier is veel vraag naar. Door de zichtbaarheid van de ZOOkeepers in het Rensenpark wordt beeldende kunst bij een grote, niet altijd vanzelfsprekende, doelgroep gebracht. Het resultaat is laagdrempelige toegang tot beeldende kunst. Bij de oprichting van de stichting ZOOkeeper is het restant van de verleende € 40.000 overgedragen aan de stichting. Dit wordt ingezet ten behoeve van de kunstenaars voor de jaren 2023 en 2024. De stichting ontvangt een aanvullende subsidie van de gemeente Emmen van € 15.000 in de jaren 2023 en 2024.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De ontwikkeling van de kunstenaar staat voorop, te midden van en in verbinding met het waardevolle cultuurlandschap van het Rensenpark. ZOOkeeper heeft de indruk dat de activiteiten van de stichting zich goed verhouden tot het accentpunt "Vertellen van verhalen van Drenthe door combinatie van kunst, erfgoed en landschap". ZOOkeeper geeft aan dat steeds meer kunstenaars het Rensenpark weten te vinden en zich laten inspireren door de	We hebben in de cultuurnota geen nieuwe partijen structureel opgenomen. Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Daarnaast komt er wederom een regeling	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		(Zuidoost-)Drentse verhalen en het landschap. De stichting vindt dat ZOOkeeper – en in de aanloop ook CBK Emmen – één van de nieuwe initiatieven is in de provincie Drenthe die zich op het gebied van de beeldende kunst in de afgelopen jaren heeft bewezen. ZOOkeeper verzoekt de provincie om de Stichting ZOOkeeper in de cultuurnota 2025-2028 op te nemen en een financiële bijdrage toe te kennen onder het werkkerrein Beeldende Kunst.	voor incidentele projecten. Hiervoor kunt u een aanvraag indienen.	
22	Muziekvereniging Crescendo Grolloo	Crescendo geeft aan dat veel muziekverenigingen in Drenthe zelf een muziekopleiding hebben binnen hun vereniging. Dit is nodig om het voortbestaan van de verschillende muziekverenigingen te kunnen waarborgen. Muziekverenigingen die dit niet hebben vergrijzen en verdwijnen. Crescendo onderstreept dat een jeugdopleiding meer vergt dan ZZP-ers inhuren voor lessen. Samen muziek maken, leerlingen werven op basisscholen, instrumenten aanschaffen enz., is net zo belangrijk. Dit wordt gedaan door vele vrijwilligers. Crescendo ziet in de ontwerp-cultuurnota veel geld terechtkomen bij bijvoorbeeld ICO en K&C. Deze middelen worden meestal gebruikt voor zogenaamde vuurpijlen: korte, op zichzelf staande evenementen zonder continuïteit. Of het gaat om activiteiten voor een kleine doelgroep. Crescendo doet daarom een dringend beroep op de provincie Drenthe, om de muziekverenigingen die zelf leerlingen opleiden meer financieel te ondersteunen. Niet via andere instellingen, waar de verenigingen volgens Crescendo niets aan hebben. Bovendien kost het veel geld om lessen te verzorgen aan jeugdorkesten door geschoolde	K&C is voor ons een belangrijke steuninstelling voor amateurkunst in Drenthe. Wij horen graag hoe de dienstverlening verbeterd kan worden. Wij gaan graag in op uw verzoek voor een werkbezoek.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		krachten. Crescendo heeft vier opleidingsorkesten en daarnaast worden blokfluitlessen/AMV gegeven. Crescendo geeft aan dat gemeente Aa en Hunze een goed cultuurbeleid heeft voor de muziekverenigingen, maar de vereniging legt per leerling meer dan €100,- bij om de kosten laagdrempelig te houden. Crescendo nodigt de provincie Drenthe uit om op werkbezoek te komen om te zien en te horen hoe betekenisvol en waardevol de vereniging is voor de gemeenschap – en hoeveel moeite de vrijwilligers hiervoor dag in dag uit doen.		
23	Op Woeste Gronden	Stichting Op Woeste Gronden haakt graag aan op de wens van de provincie Drenthe om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven. Sinds twee jaar timmert het programmateam van de stichting flink aan de weg om Drenthe wat beeldende kunsten betreft voor bezoekers en inwoners aantrekkelijker te maken. Dat doet het team door o.a. exposities te organiseren op bijzondere plaatsen in de provincie. Bijvoorbeeld in Frederiksoord en Veenhuizen. Drenthe herbergt de laatste jaren steeds meer professionele kunstenaars die van zich laten horen. Het probleem is volgens de stichting echter dat de mogelijkheden voor kunstenaars om hun beroep uit te oefenen en zich te presenteren uiterst beperkt zijn. Drenthe heeft niet of nauwelijks een infrastructuur voor deze beroepsgroep kunnen opbouwen. Daarom moeten de handen uit de mouwen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		Er is een beweging ontstaan van een groeiende groep professionele kunstenaars die zich inzet om elkaar te ondersteunen in het bevorderen van hun	Wij zullen niet alle organisaties expliciet benoemen, omdat onze aandacht ligt bij de instellingen waarmee we op dit	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		beroepspraktijk. De stichting noemt Campis in Assen, Kunstwerk Kolderveen, CBK Emmen en Kuunst. De stichting nodigt de provincie Drenthe uit samen met het veld de gestelde doelen te behalen en meer ruimte te creëren. Stichting Op Woeste Gronden verzoekt de provincie om de genoemde namen toe te voegen aan de nota, zodat duidelijker wordt wat er in de provincie speelt.	moment een structurele subsidierelatie of samenwerking hebben.	
		De stichting doet de oproep aan de provincie Drenthe om het streven om de hedendaagse, beeldende kunsten te laten groeien te ondersteunen. Door middel van het ontwikkelen en stimuleren van broedplaatsen en podia. Daarnaast doet de stichting de oproep samen met Friesland en Groningen op te trekken om het Noorden meer zeggenschap te geven over de culturele gelden die nu nog steeds voor het grootste gedeelte naar andere delen van Nederland vloeien.	De komende periode besteden we meer aandacht aan beeldende kunst. Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven, waaronder op het gebied van beeldende kunst, die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Richting het Rijk voeren we lobby voor een betere verdeling van de middelen. Er moet meer Rijks cultuurgeld naar de regio.	Nee.
24	Drentse Praam	Volgens de stichting sluiten de initiatieven goed aan bij de uitgangspunten van de cultuurnota 2025-2028. In het bijzonder met betrekking tot het ondersteunen van kleine musea, het behoud van cultureel erfgoed en het stimuleren van recreatie en toerisme. De stichting spant zich al jaren in om het maritieme erfgoed van Drenthe te behouden en te delen met bezoekers, inwoners en recreanten. De stichting zet zich o.a. in voor de oprichting van een	In de nota hebben wij bewust niet bepaald wat de verhalen van Drenthe zijn. Dat bepalen de inwoners en de organisaties. In ons beleid maken we een keuze voor het ondersteunen van de musea van provinciaal belang. Voor de overige musea zien wij primair een verantwoordelijkheid voor gemeenten. Vanuit het Naoberschapsfonds zijn er	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Historisch Scheepvaartmuseum in Hoogeveen en het streven naar een bredere bekendheid van de maritieme geschiedenis van Drenthe. Op dit moment wordt een collectie scheepvaartartikelen in een tijdelijke ruimte geëxposeerd. De stichting wil graag geregistreerd worden bij het Platform Drentse Musea. De stichting verzoekt de provincie Drenthe om het verhaal van het maritieme, Drentse erfgoed, en de visie hierop van de stichting, te integreren in de nota. Daarnaast vraagt de stichting extra financiering en ondersteuning om de plannen voor een Historisch Scheepvaartmuseum te kunnen verwezenlijken. Deze plannen zorgen volgens de stichting voor een rijker cultureel aanbod in Drenthe. De stichting noemt het Naoberschapsfonds voor lokale initiatieven als kans voor De Drentse Praam.</p>	<p>wellicht mogelijkheden. Dit zal dan aan de gemeente zijn om hierover te beslissen. Momenteel wordt die regeling uitgewerkt.</p>	
25	Natuurmonumenten	<p>Natuurmonumenten is verrast en teleurgesteld dat het Bezoekerscentrum Dwingelderveld niet is opgenomen in de conceptversie van de cultuurnota. Natuurmonumenten vindt dat het bezoekerscentrum erkend en ondersteund moet worden als een essentiële instelling voor participatie, educatie en het behoud van erfgoed.</p>	<p>Wij danken u voor uw reactie en waarderen uw betrokkenheid. Het budget voor structurele ondersteuning is beperkt. De focus ligt in ons beleid bij het instand houden van de bestaande Drentse culturele basisinfrastructuur.</p>	Nee.
		<p>Laagdrempelig aanbod met aandacht voor de jeugd: Het bezoekerscentrum biedt een scala aan educatieve en recreatieve activiteiten die toegankelijk zijn voor mensen van alle leeftijden, met speciale programma's gericht op het betrekken van jongeren bij natuurbehoud en -educatie. Het is van cruciaal belang dat deze laagdrempelige toegang tot natuur en educatie wordt ondersteund en versterkt.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Verbinding met Drentse geschiedenis en cultuur: Het Dwingelderveld is niet alleen een prachtig natuurgebied, maar ook doordrenkt van geschiedenis en cultuur. Het Bezoekerscentrum speelt een sleutelrol in het vertellen van deze verhalen door middel van exposities, workshops en rondleidingen, waarbij kunst, erfgoed en landschap samenkomen.	Wij erkennen de natuur- en cultuurhistorische waarden van het Dwingelderveld en de ontsluitende rol daarin van het Bezoekerscentrum.	Niet van toepassing.
		Samenwerken aan de groei van Drentse parels: Het bezoekerscentrum is wat Natuurmonumenten betreft een van de vele 'parels' van Drenthe, die gezamenlijk de culturele identiteit van de provincie vormen. Door het centrum op te nemen in de cultuurnota en actief samen te werken met Natuurmonumenten en andere relevante stakeholders, kan worden bijgedragen aan de groei en bloei van deze parels, waardoor Drenthe een aantrekkelijke bestemming blijft voor zowel inwoners als bezoekers.	Zie reacties hierboven.	Niet van toepassing.
		In lijn met de doelstellingen van de ontwerp-cultuurnota, is Natuurmonumenten van mening dat het Bezoekerscentrum Dwingelderveld van vitaal belang is voor het behoud en de bevordering van de culturele diversiteit en toegankelijkheid in de provincie. Natuurmonumenten hoopt dan ook van harte dat de provincie Drenthe dit standpunt in overweging neemt bij het opstellen van de definitieve cultuurnota.	Zie reacties hierboven.	Niet van toepassing.
26	Kunst en Klassiek aan de Vaart	Stichting Kunst aan de Vaart heeft de ontwerp-cultuurnota met interesse gelezen en ondersteunt van harte de zienswijze van de provincie Drenthe op de belangrijke toegevoegde waarde van cultuur voor brede welvaart in Drenthe. Kunst aan de Vaart	Bedankt voor uw reactie. Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		voegt hier graag de eigen visie aan toe, omdat Kunst aan de Vaart als belangrijk evenement in Drenthe niet naar voren komt.		
		Kunst aan de Vaart wordt al vele jaren georganiseerd. Het evenement is in de loop der jaren gegroeid. De stichting heeft Kunst aan de Vaart altijd gezien als een overstijgende provinciale activiteit, die al vele jaren mede mogelijk wordt gemaakt door de structurele subsidie van de provincie en de gemeente Assen. Ook heeft de organisatie incidenteel subsidie ontvangen voor bijzondere projecten. De steun vanuit provincie en gemeente heeft een vliegwieleffect bij het aanvragen bij andere fondsen. Mede daardoor heeft Kunst aan de Vaart de gewenste ontwikkeling doorgemaakt. Voor de toekomst heeft de organisatie de eigen uitgangspunten laten aansluiten bij de ambitie van de provincie Drenthe qua diversiteit, fair pay, talentontwikkeling en het bereiken van nieuwe en jonge doelgroepen. De organisatie is dan ook teleurgesteld dat Kunst aan de Vaart als belangrijk, jaarlijks terugkerende activiteit in de provinciale hoofdstad niet is meegenomen in toekomstig beleid.	Zie onderstaande reactie.	Nee.
		De organisatie is op de hoogte van het op te richten Naoberschapsfonds en dat Kunst aan de Vaart voor bijzondere projecten een incidenteel beroep op provinciale middelen kan doen. De organisatie vindt dat Kunst aan de Vaart ten onrechte al lokale activiteit wordt gezien. Ook wil de organisatie hierbij aantekenen bezorgd te zijn over het Naoberschapsfonds. De kaders zijn niet duidelijk en de organisatie is liever niet afhankelijk van één	De kaders voor het Naoberschapsfonds worden momenteel uitgewerkt. Hierin zijn wellicht mogelijkheden. Dit is dan vervolgens aan de gemeente. Daarnaast heeft u inderdaad de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen voor een incidenteel project. Wij zien geen mogelijkheden voor structurele financiering. Het budget voor	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		partner. Daarom doet Kunst aan de Vaart een dringend beroep op de provincie om de cultuurnota 2025-2028 te herzien en € 12.500 op te nemen voor Kunst aan de Vaart. De organisatie vertrouwt erop dat de provincie Drenthe een trouwe bondgenoot blijft in het realiseren van vele toekomstige edities.	meerjarige subsidies is beperkt en vraagt om scherpe keuzes. Onze focus ligt daarbij op het in stand houden van de bestaande Drentse basisinfrastructuur.	
27	Speelgoedmuseum Roden en Museum Havezate Mensinge	Vanuit beide musea complimenten voor de in de nota geformuleerde ambities en doelen. Er is waardering voor het feit dat de provincie, ondanks dat de overheidsfinanciën onder druk staan, wil investeren in cultuur. De beide musea herkennen zich in de doelstellingen en de benoemde accenten. Het speelgoedmuseum in Roden en de Havezate Mensinge willen in de komende cultuurnotaperiode op ambitieuze wijze hieraan invulling geven.	Wij waarderen uw inbreng.	Niet van toepassing.
		<u>Speelgoedmuseum Roden</u> Het Speelgoedmuseum heeft regionale, nationale en internationale bezoekers en vervult een belangrijke maatschappelijke rol voor bijvoorbeeld vrijwilligers, stagiairs, werkervaringsplaatsen en dagbesteding. In de nieuwe norm van de Internationale Museumfederatie is de maatschappelijke taak van musea als een verplicht onderdeel voor musea opgenomen. Het Speelgoedmuseum vervult deze taak al en wil deze de komende jaren graag uitbouwen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		In de ontwerp-cultuurnota geeft de provincie aan te willen inzetten op een laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor jeugd. Het Speelgoedmuseum geeft aan dat het al een laagdrempelig museum is, voor een breed publiek. De herinrichting van het museum is gericht op het uitbreiden van de	Wij vinden het mooi om te lezen dat u de doelgroep jongeren zo actief betreft bij de herinrichting.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		doelgroep naar jongeren. Ook is de vaste presentatie vernieuwd. Daarnaast zet het museum al jaren in op het bereiken van bezoekers die normaal niet snel naar een museum gaan. In het nieuwe participatieprogramma betreft het museum jongeren actief bij de programmering met een jongerenraad, junior directeur en conservator. Dit project is nog wel afhankelijk van fondsenwerving.		
		Het Speelgoedmuseum merkt dat de bezoekersaantallen en inkomsten teruglopen, ondanks grote inspanningen. Het museum staat nog steeds in de top 10 van Drentse musea, maar de kwetsbaarheid van de organisatie en het museum nemen toe. De voornaamste oorzaak hiervan is dat de inrichting, gebouw en vaste presentatie zwaar gedateerd zijn. Om het museum en de collectie te behouden voor komende generaties is het noodzakelijk om te investeren in het museum. Het Speelgoedmuseum heeft de eerste stappen naar een vernieuwd museum al gezet. Het museum heeft samen met het gerenommeerde bureau Perspekt uit Haarlem en Sax architecten uit Groningen een vernieuwingsplan ontwikkeld. De organisatie is in september gestart met de fondsenwerving en deze verloopt voorspoedig. De meeste grote fondsen hebben inmiddels een ruime bijdrage toegekend. Zoals het Mondriaanfonds, het cultuurfonds en Fonds Dioraphte. Het VSB-fonds, Leader en Zabawas moeten nog een besluit nemen. Van de provincie Drenthe heeft het museum een bijdrage van 25.000 euro ontvangen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Deze bijdrage is substantieel lager dan die voor de structureel ondersteunde musea. Het verschil tussen de grotere en de andere musea wordt door het provinciaal beleid van de afgelopen jaren steeds groter. De musea van provinciaal belang krijgen structurele subsidie maar worden daarnaast ook ondersteund met ruime incidentele subsidies voor bijvoorbeeld activiteiten, educatie en participatie en voor verbouwingen. Het Speelgoedmuseum kan geen beroep doen op de regeling voor culturele projecten en moet dit bij andere fondsen vandaan halen. Dit is een grote opgave. Het museum krijgt van fondsen veel kritische vragen over de beperkte bijdrage vanuit de provincie Drenthe voor de vernieuwingsplannen. Van een groot fonds heeft het Speelgoedmuseum door de te beperkte provinciale cofinanciering inmiddels een afwijzing gekregen. Aan het Van Gogh huis heeft de provincie een subsidie van 150.000 euro toegekend. Het Speelgoedmuseum begrijpt niet op basis van welke criteria of regelingen bedragen worden toegekend. Provinciale subsidie kan werken als vliegwiel voor het binnenhalen van meer landelijk geld. Het Speelgoedmuseum vraagt dan ook om in de incidentele regelingen geen verschil meer te maken tussen de musea van provinciaal belang en de overige musea om de verschillen tussen de musea niet nog verder te laten oplopen. Het Speelgoedmuseum benadrukt dat de gemeente Noordenveld al enthousiast op de nieuwe plannen heeft geregeerd. De gemeente heeft voor volgend</p>	<p>Wij zien de grote opgaven waarvoor de Drentse musea staan. In ons beleid kiezen we er bewust voor om een beperkt aantal musea van provinciaal belang te ondersteunen. Hierbij is ook gekeken naar spreiding over de provincie. Omdat het instandhouden van deze musea al een grote inzet vraagt, en het budget beperkt is, kiezen we er bewust voor om dit aantal in deze periode niet verder uit te breiden.</p> <p>De eenmalige bijdrage aan het Van Gogh Huis komt voort uit de inzet voor het Van Gogh jaar in 2023. Dit betrof gezamenlijke inzet vanuit zowel vrijetijdseconomie als cultuur.</p> <p>Wij hebben veel waardering voor uw inzet en de inzet van de gemeente Noordenveld.</p>	<p>Nee.</p>
--	--	---	---	-------------

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		jaar de structurele subsidie verhoogd van ruim 100.000 euro naar ruim 120.000 euro per jaar.		
		<p><u>Havezate Mensinge</u> Havezate Mensinge heeft een unieke collectie en is een bijzondere plek. De provincie geeft aan in de komende jaren het accent te willen leggen op verbinding tussen kunst, cultuur en erfgoed. Het beleid van Havezate Mensinge sluit hier volgens de organisatie naadloos op aan. Een voorbeeld is Tuintheater, een samenwerking met de Winsinghof, en festival Wat een Kunst. Ook wil het museum klassieke muziek en film programmeren. Het museum wil dit de komende jaren uitbreiden en bijvoorbeeld in 2025-2026 een erfgoedfestival opzetten. Wanneer Noordenveld culturele gemeente is. Ook wil het museum meer inzetten op beeldende kunst in het landschap en tentoonstellingen op de eerste verdieping van de havezate. Het museum ziet nog veel potentie voor verdere groei.</p>	Voor incidentele projecten rondom theater, film, beeldende kunst en erfgoed hebben wij incidentele regelingen waarvoor een aanvraag ingediend kan worden.	Nee.
		Door de verbinding tussen kunst, erfgoed en het landschap willen wij de verhalen van de Drentse geschiedenis vertellen zoals over de havezate cultuur, het contrast tussen rijk en arm, de ontwikkeling van spelen en het onderwijs en de verandering van het landschap. We verwachten hiermee de naamsbekendheid van het erfgoed in Roden en Mensinge en het landgoed te kunnen vergroten. Er is nog veel potentie voor verdere groei van het aantal bezoekers aangezien de havezate nu nog relatief onbekend is. Wij dragen bij aan uw ambitie waarin bijzondere	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Drentse verhalen worden verteld door een bruisende culturele sector, levendige monumenten en door reuring in de provincie.		
		Ook is de havezate sociaal-maatschappelijk van betekenis. Denk aan de vrijwilligers en het betrekken van inwoners. Dit alles draagt bij aan brede welvaart. Het museum geeft samen met bezoekers, vrijwilligers en inwoners vorm aan de collectie en legt de verhalen achter de objecten, de panden en de omgeving vast met o.a. een oral history project dat goed aansluit bij het gedachtegoed van het verdrag van Faro.	Wij zien dat alle Drentse musea worden gedragen door de vele vrijwilligers. Daar hebben wij veel bewondering voor. Voor projecten rondom erfgoedparticipatie komt een regeling waarvoor een aanvraag ingediend kan worden.	Nee.
		De provincie benoemt al jarenlang een aantal musea tot museum van provinciaal belang. Dit zijn de enige musea die structurele subsidie ontvangen. Deze periode hebben twee musea een aparte status omdat ze nog niet aan de eisen voldoen. Het speelgoedmuseum Roden en de havezate Mensinge ontvangen bezoekers uit heel Nederland en eveneens internationale bezoekers. Beide musea – met één directeur en gezamenlijke backoffice – zijn aan het doorgroeien en vernieuwen. De relevantie neemt snel toe. Beide musea voldoen aan de eisen van een museum van provinciaal belang. Zo vertelt Havezate Mensinge een belangrijk onderdeel van de Drentse (kunst)geschiedenis) en heeft een collectie van (kunst)historisch Drents belang. Het Speelgoedmuseum is het grootste speelgoedmuseum van het land, met de grootste historische speelgoedcollectie van Nederland. Daarnaast zijn er ambitieuze vernieuwingsplannen.	Het betreft een bestuurlijke keuze om de musea van provinciaal belang niet verder uit te breiden. Wij zullen dat duidelijk maken in de tekst van de cultuurnota.	Ja, we passen tekst onder hoofdstuk 'Musea' aan.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Beide musea zijn van belang voor provinciebrede cultuureducatie- en participatie. Ook betekenen beide musea veel voor de toeristische sector en daarmee de regionale economie.		
		Het komende jaar wordt er voor bijna vijf miljoen geïnvesteerd in het Speelgoedmuseum en daarnaast zijn de verhalen van de havezate wat het museum betreft van groot belang voor een volledig besef van de Drentse geschiedenis. Als scholen een bezoek willen brengen aan de musea in Roden kunnen ze echter geen gebruik maken van het gesubsidieerde busvervoer wat drempelverhogend werk Beide musea verzoeken de provincie Drenthe om de musea op te nemen in het project culturele mobiliteit.	Het project Culturele Mobiliteit is zeer succesvol en loopt daardoor tegen de grenzen aan. We hebben het budget al verruimd om wachtlijsten weg te werken en twee disciplines toe te voegen die nog niet vertegenwoordigd waren (archeologie en beeldende kunst). Het betreft een bestuurlijke keuze om dit niet vanuit provinciale middelen verder uit te breiden deze periode.	Nee.
		Beide musea roepen de provincie op om de subsidie aan het Platform Drentse Musea te verhogen en de subsidieregelingen voor kleine Drentse musea nieuw leven in te blazen en de subsidiemogelijkheden te verhogen.	We voeren al een verhoging door naast de reguliere indexatie om het platform te versterken.	Nee.
		Beide musea vragen ondersteuning in de gestegen energiekosten. De gemeenten kunnen dit niet alleen oplossen. Ook benoemen beide musea de gestegen kosten voor personeel. Hierdoor zijn de musea genoodzaakt geweest om de vaste formatie terug te brengen tot iets meer dan 1 fte. Het behalen van de ambities staan hiermee onder druk. Fondsenwerving biedt hopelijk een tijdelijke oplossing, maar beide musea geven aan dat structurele financiering op de lange termijn onontbeerlijk is.	Wij zien dit breed in de culturele sector. Voor de Drentse basisinfrastructuur hebben we daarom compensatie voor de kostenstijging opgenomen. We hebben geen mogelijkheden om alle overige instellingen te compenseren.	Nee.
		Beide musea zijn blij met de inhoudelijke koers van de ontwerp-cultuurnota, maar ongelukkig over de	De uitnodiging voor de bijeenkomsten hebben wij zo breed mogelijk verspreid,	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>tot nu toe gevolgde- en vervolprocedure. Beide musea zijn niet uitgenodigd voor bijeenkomsten. Ook betreuren beide musea het dat de regeling voor nieuwe, meerjarige initiatieven niet wordt opengesteld voor musea. Ook het Speelgoedmuseum en de Havezate willen graag instromen en de plannen laten beoordelen door de provinciale adviescommissie. Richting de musea wordt aangegeven dat bij verbreding van de structurele steun aan musea alle kleine musea aan de poort gaan rammelen. Met een goede subsidieregeling, heldere criteria en de beoordelingscommissie is dit echter te voorkomen volgens het Speelgoedmuseum en Havezate Mensinge. Ook zijn er maar weinig kleinere musea die aan de eisen voor museum van provinciaal belang voldoen. Beide musea verzoeken de provincie Drenthe dan ook om het Speelgoedmuseum en de havezate Mensinge gezamenlijk dezelfde status en subsidiering toe te kennen als het Veenpark en de Buitenplaats. Beide musea noemen hier ook de Noordelijke rekenkamer, die aangeeft dat de provincie u al heel lang dezelfde instellingen subsidieert die niet aan de voorkant getoetst worden.</p>	<p>ook naar instellingen die wij niet structureel ondersteunen. Wij betreuren het dat u geen uitnodiging heeft gehad. Het is mogelijk dat de gegevens nog niet waren opgenomen in onze adressenlijst. We hebben daarom ook een uitnodiging gestuurd naar het Platform Drentse Musea.</p> <p>De focus van ons beleid is het instandhouden en versterken van de Drentse basisinfrastructuur. Met het oog op de continuïteit van ons beleid bouwen we hierbij voort op de bestaande instellingen uit de voorgaande cultuurnota. Voor het verbreden van de infrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen kunstorganisaties een aanvraag doen, waarbij extra aandacht is voor instellingen die structurele ondersteuning krijgen van het Rijk. Het is een bestuurlijke keuze om de musea van provinciaal belang niet verder uit te breiden, omdat het instandhouden van deze musea al een grote inzet vraagt en het budget beperkt is.</p>	
28	Gemeente Coevorden	<p>Het valt de gemeente op dat de provincie een aantal andere accenten legt in de nieuwe cultuurperiode, bijvoorbeeld op jeugd en jeugdcultuurparticipatie. Dit is een onderwerp dat de gemeente aan het hart gaat. De gemeente benoemt de eigen cultuurnota 'Cultureel Kansrijk Opgroeien', waarbij het kind en diens</p>	<p>Bedankt voor uw reactie en fijn om te lezen dat er mooie aanknopingspunten zijn om samen op te trekken.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>mogelijkheden uitgangspunt zijn. De gemeente ziet in de ontwerp-cultuurnota een aantal mooie aanknopingspunten om samen op te trekken. Bijvoorbeeld in het realiseren van culturele broedplaatsen.</p>		
		<p>De provincie steekt in op behoud en versterking van de culturele basisinfrastructuur en benoemt de instellingen hierbij. De steuninstellingen staan wat de gemeente betreft niet ter discussie. Wel valt het de gemeente Coevorden op dat als het gaat om genoemde kunst- en cultuurinstellingen die deel zijn van de basisinfrastructuur, dat de regio Zuidoost Drenthe en de gemeente Coevorden in het bijzonder er bekaaid vanaf komen. De gemeente begrijpt heel goed dat de uitbreiding van de basisinfrastructuur een grote opgave is en om forste investeringen vraagt. Wat de gemeente mist is het besef dat onderdeel zijn van de provinciale basisinfrastructuur een bepaalde verantwoordelijkheid en opdracht met zich meebrengt naar de gehele provincie. De gemeente ziet in de ontwerp-cultuurnota weinig bewuste keuzes op dat vlak en vindt dat een gemiste kans. De basisinfrastructuur werkt op deze manier onvoldoende door in de provincie en naar de instellingen in gemeenten waar geen provinciale culturele instelling gevestigd is.</p>	<p>Voor het in stand houden van de Drentse basisinfrastructuur zijn we uitgegaan van de huidige instellingen. Wij zijn het met u eens dat de regio's Zuidoost en Zuidwest Drenthe hierin ondervertegenwoordigd zijn. Er komt een regeling voor het verbreden van de Drentse basisinfrastructuur. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen en al eerder een subsidie van de provincie hebben ontvangen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. Hierin komt extra aandacht voor de bovenstaande regio's binnen Drenthe.</p>	Nee
		<p>In dat kader vraagt de gemeente zich af welke verwachtingen de provincie bijvoorbeeld heeft van het Drents Museum om musea in andere gemeentes te ondersteunen, als het bijvoorbeeld gaat over conserveren en tentoonstellen. Ook wil de gemeente de komende jaren de haalbaarheid</p>	<p>Het Drents Museum krijgt jaarlijks een programma van eisen van de provincie. Hierin vragen wij het museum om kleine musea te ondersteunen. Hiervoor heeft het Drents Museum o.a. een regioconservator aangesteld.</p>	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		bespreken om het openluchtmuseum Ellert & Brammert in Schoonoord meer provinciaal op het netvlies te krijgen.	De komende periode voegen wij geen nieuwe musea van provinciaal belang toe.	
		Voor het onderwerp Naoberschapsfonds verwijst de gemeente naar de brief de Drentse gemeenten gezamenlijk via de VDG hebben gestuurd. Hier wordt ingegaan op de aanzienlijke korting die de provincie toepast op financiële ondersteuning van de gemeenten. De Drentse gemeenten verbazen zich zeer daarover.	<p>Het volgende antwoord hebben wij gegeven op de brief van de VDG:</p> <p>Het totale bedrag is lager dan de voorgaande periode, maar de bijdrage vanuit cultuur is hoger. Vanuit cultuur was voorheen 240.000 beschikbaar voor de culturele impuls en 200.000 voor snijvlaksubsidies. Het bedrag voor de snijvlaksubsidies werd aangevuld met 140.000 vanuit recreatie en toerisme. Dit budget was tijdelijk en komt per 2025 te vervallen. Het voorstel is om voor het Naoberschapsfonds 500.000 te reserveren. Dat is 60.000 euro meer dan wat er voorheen vanuit cultuur beschikbaar was.</p> <p>De gestegen kosten en het beperkte budget vraagt om scherpe keuzes. Vanuit de provincie voelen we ons verantwoordelijk voor het instandhouden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale infrastructuur en lokale initiatieven. Wij zien, mede op basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het Naoberschapsfonds willen wij gemeenten</p>	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			ondersteunen in de ontwikkeling van de lokale infrastructuur.	
		Op pagina 27 benoemt de provincie dat zij de groeiende instellingen voor jeugd- en jongerentheater steunt. Om bij te dragen aan talentontwikkeling en een versterking van cultuurparticipatie door jongeren. Speciale aandacht gaat uit naar de regio's Zuidoost en Zuidwest. Het is voor de gemeente Coevorden onduidelijk wat de provincie hiermee bedoelt en hoe de gemeente dat terug gaat zien in de regio en in de gemeente Coevorden.	Er komt extra aandacht voor deze regio's in o.a. de regeling voor het verbreden van de infrastructuur. Spreiding wordt als criterium opgenomen in de beoordeling.	Nee.
		Beleidsvoornemens op cultuureducatie hebben – gezien de eigen beleidsdoelstellingen – de bijzondere aandacht van de gemeente. De gemeente vindt het goed dat het beleid grotendeels wordt doorgezet. Cultuureducatie heeft baat bij langjarig beleid en bijbehorend instrumentarium, zoals Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK). De gemeente maakt zich echter zorgen over de mate waarin de scholen in staat zullen zijn om daarbij aan te sluiten. De gemeente vangt geluiden op van een aantal scholen in de gemeente Coevorden dat het lastig is om aan de kwaliteitseisen van CMK te voldoen. De gemeente pleit voor toegankelijkheid om deel te nemen.	Hierover gaan wij graag met u in gesprek.	Nee
		De gemeente investeert in de toegankelijkheid van bibliotheekvoorzieningen. Vorig jaar heeft de gemeente een SPUK-rijkssubsidie gekregen. Stijgende kosten van de bibliotheekvoorzieningen heeft de gemeente nog kunnen oplossen met deze extra budgetten.	De stijgende kosten binnen het bibliotheekwerk heeft ook onze aandacht. Wij zien dit ook bij Biblionet Drenthe, onze provinciale steuninstelling.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		De gemeente waardeert de keuze om goedlopende regelingen op het terrein van erfgoed te continueren, zoals de subsidie voor karakteristieke panden. Wel vraagt de gemeente zich af of deze nog wel voorziet in een behoefte. De gemeente ziet een verschuiving van het instandhoudingsvraagstuk naar vraagstukken op het gebied van verduurzaming en herbestemming. Het valt te overwegen om ook hiervoor middelen in te zetten.	Deze subsidie voorziet elk jaar opnieuw in een grote behoefte bij eigenaren van karakteristiek bezit. Naast restauratie is er al de mogelijkheid voor herbestemming vanuit de regeling. Ook voor verduurzaming is ruimte (zowel isolerende maatregelen als energieopwekking).	Nee
		Wat erfgoed betreft wordt in de nota onderscheid gemaakt tussen zaken die de provincie blijft doen en waar extra aandacht naar uitgaat. De gemeente vraagt zich of er ook zaken zijn die de provincie niet meer gaat doen.	Voor wat betreft erfgoed stoppen we met de regeling Archeologie en Publiek en Cultuurhistorie. In plaats daarvan komt een brede regeling voor erfgoedparticipatie (FARO).	Nee
		Wat betreft de ondersteuning van erfgoedeigenaren bij herbestemming en verduurzaming is de gemeente benieuwd of het gaat om continueren van lopende initiatieven, zoals het ontzorgingsprogramma voor rijksmonumenten. Of dat een bredere groep eigenaren van monumenten en karakteristieke panden hiervoor in aanmerking kan komen. De gemeente mist in de nota een uitwerking en concretisering van deze ondersteuning.	Een brede groep eigenaren van monumenten en karakteristieke panden komt in aanmerking voor ondersteuning op basis van onze subsidieregeling. De nota is uitgewerkt op hoofdlijnen. De concretiseringsslag volgt o.a. in het herijken van de subsidieregeling voor monumenten en karakteristieke panden.	Nee
		De gemeente onderschrijft het belang van het bereiken van jongeren als het gaat om vakmanschap in restauratie en onderhoud. De gemeente vindt het ook van belang dat de jeugd wordt gezien als doelgroep om draagvlak voor het belang en het behoud van erfgoed te vergroten.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee
		De gemeente mist in de ontwerp-cultuurnota de aandacht voor de kleine musea. Het Platform Drentse Musea is een goed begin. De kleine musea	Veel culturele instellingen zitten in karakteristieke panden met een verduurzamingsvraagstuk. Hiervoor zijn	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		zijn echter vaak kwetsbare organisaties die financiële middelen en capaciteit missen. Met name in het kader van het verduurzamingsvraagstuk en het toekomstbestendig inrichten van het vastgoed en de collectie ziet de gemeente uitdagingen.	landelijk subsidieregelingen beschikbaar, maar ook de Drentse subsidieregeling voor monumenten en karakteristiek bezit kan uitkomst bieden.	
		De gemeente mist onder het kopje Hondsrug Unesco Global Geopark de link met de landschapsvisie Zuidelijke Hondsrug.	De landschapsvisie is een van de projecten waarmee wij ons inzetten voor behoud en duurzame ontwikkeling van het gebied. Voor de leesbaarheid van de cultuurnota hebben wij ervoor gekozen niet alle projecten en initiatieven te benoemen.	Nee
		Het vertellen van verhalen van Drenthe door een combinatie van kunst, erfgoed en landschap is een accent voor de komende periode. De gemeente mist echter het voorbeeld van de archeologische beleefpunten. Ook vraagt de gemeente zich af of het noodzakelijk is om in de cultuurnota nog stil te staan bij de gevolgen van klimaatverandering voor het archeologisch bodemarchief en de rol van de provincie in deze.	We hebben een aantal voorbeelden genomen om de tekst leesbaar te houden. In de hoofdstukken over erfgoed en archeologie wordt klimaatadaptatie als een belangrijk maatschappelijk vraagstuk genoemd.	Nee.
29	Geopark Hondsrug	Het Geopark heeft met belangstelling en waardering kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota en waardeert het zeer dat het Geopark daarin de verdiende aandacht krijgt. Het Geopark heeft nog een aantal voorgestelde wijzigingen en aanvullingen.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		P. 46 punt 2 bestaande tekst vervangen door volgende suggestie: Samen met het Geopark gaan we de 'infrastructuur' van het Geopark moderniseren en toekomstbestendig maken. Door vanuit de bestaande structuur een netwerk van Hubs en	Wij hebben veel waardering voor de inzet van Geopark m.b.t. het toegankelijk maken van en bewustwording over het aardkundig erfgoed van de Hondsrug. Wij willen graag in gesprek met Geopark over mogelijkheden om de infrastructuur toekomstbestendig te maken het verhaal	Ja, tekst wordt gewijzigd in 'Samen met het Geopark gaan we onderzoeken welke mogelijkheden

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Satellieten in te richten ontstaat een fijnmazig netwerk van (provinciale) musea, bezoekerscentra en meer particulier gerunde startpunten. Het doel is om het hele integrale (holistische) verhaal van het Geopark te gaan laten leven 'in het veld'. Dus daar waar de bezoekers recreëren, de bewoners wonen en de ondernemers hun werk doen.</p>	<p>van de Hondsrug nog beter over het voetlicht te brengen. Uitgangspunt hierbij is dat dit binnen de bestaande budgetten zal moeten plaatsvinden.</p>	<p>er zijn om de 'infrastructuur' van het Geopark te moderniseren en toekomstbestendig te maken. Hierbij kijken we ook naar mogelijke combinaties met (provinciale) musea, bezoekerscentra en meer particulier gerunde startpunten.'</p>
		<p>P. 46 punt 3 bestaande tekst vervangen door volgende suggestie: We zetten de komende jaren in op verbinding en grensoverschrijdende uitwisseling met andere Geoparken, waaronder het Duitse Geopark Terra.Vita We doen dit in gezamenlijke concrete projecten aan beide kanten van de grens.</p>	<p>Het eerste deel van de voorgestelde aanpak wordt door ons onderschreven. Het is ook een bestendinging van de bestaande praktijk. Met betrekking tot de laatste zin merken wij op dat het goed denkbaar is dat dit leidt tot concrete projecten aan beide zijden van de grens maar dat wij ons daar niet op voorhand op willen vastleggen. Deze zin nemen wij dan ook niet over.</p>	<p>Ja, tekst wordt gewijzigd in ' We zetten de komende jaren in op verbinding en grensoverschrijdende uitwisseling met andere Geoparken, waaronder het Duitse Geopark Terra.Vita. We werken mee aan een nieuw Interreg-project.'</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		P. 47 punt 6 bestaande tekst aanvullen met volgende suggestie: We willen ons daar, samen met het Geopark als neutrale en verbindende netwerkorganisatie, voor inzetten.	Wij voegen deze suggestie toe.	Ja, tekst zoals voorgesteld gewijzigd.
		In 2023 is de provincie Drenthe akkoord gegaan met indexatie van de subsidie, ter compensatie van inflatie. Het Geopark vraagt om deze indexatie ook voor de nieuwe periode jaarlijks toe te passen op de structurele subsidie.	In de in de nota opgenomen conceptbegroting 2025 zijn de bedragen verhoogd op basis van de reguliere indexatie van 3.6% en een aanvullende 7.3% voor kostenstijgingen. Daarna volgt reguliere indexatie. Over de hoogte daarvan kan nog geen uitspraak worden gedaan.	Nee.
30	Toonkunstkoor Emmen	Drenthe heeft een rijk en bloeiend koorleven. Helaas laat de coronatijd, en toegenomen inflatie met hogere kosten voor concertuitvoeringen en gestegen kosten voor dirigent en repetitor, ook het Toonkunstkoor Emmen niet onberoerd. Bij het 75-jarig bestaan ontving Toonkunstkoor Emmen uit handen van de commissaris van de Koning, mevr. Jetta Klijnsma, de Koninklijke Erepenning. Zij stelde bij de viering van dit feit, dat de kracht van het Toonkunstkoor Emmen in het feit zit dat het zich steeds heeft vernieuwd en aanpast aan de tijd. Alleen al om dit feit vindt de stichting het opmerkelijk, dat Toonkunstkoor Emmen niet genoemd wordt in de ontwerp-cultuurnota.	In de cultuurnota ligt onze aandacht bij de instellingen waarmee we op dit moment een structurele subsidierelatie of samenwerking hebben, de Drentse basisinfrastructuur.	Nee
		Te meer omdat zich na 2020 grote veranderingen hebben voorgedaan. Zo is Toonkunstkoor Emmen na het opheffen van Tonkunstkoor Hoogeveen nog het enige koor in Drenthe dat als oratoriumkoor de grote klassieke Oratoriumwerken kan uitvoeren. De steeds hogere kosten kunnen niet meer gefinancierd worden uit eigen middelen, de recette	Het budget voor structurele subsidies is beperkt. Dit vraagt om scherpe keuzes. De komende periode ligt onze focus op het op orde brengen en houden van de Drentse basisinfrastructuur.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		opbrengst, sponsors uit het bedrijfsleven en een jaarlijkse subsidie van de gemeente Emmen. Het voortbestaan van Toonkunstkoor Emmen komt steeds meer onder druk te staan. Tegelijkertijd is de positie van het koor verschoven van een regionaal koor naar een koor met bovenregionale betekenis. De leden en bezoekers komen niet alleen meer uit de gemeente Emmen. Gelet op het toenemende bovengemeentelijke belang, de Koninklijke en provinciale erkenning vindt Toonkunstkoor Emmen het teleurstellend dat ze ontbreekt in de ontwerp-cultuurnota.	Voor lokale initiatieven is het mogelijk om cofinanciering te krijgen uit het Naoberschapsfonds. De gemeente zal bepalen wat hierin belangrijk is.	
		De huidige ontwikkelingen noodzaken Toonkunstkoor Emmen om te verbreden, verjongen en vernieuwen. Dit ziet de organisatie als uitdaging. Men zoekt de samenwerking met Koorschool Drenthe en wil graag jeugd bij de uitvoeringen betrekken. Ook wil Toonkunstkoor Emmen bijvoorbeeld een concertreis naar het buitenland maken in 2025 en een korenproject voor leden van alle koren op de Hondsrug organiseren. In de periode 2025-2028 wil Toonkunstkoor Emmen ook meer experimentele projecten uitvoeren, waarbij de samenwerking wordt gezocht met solisten, verhalenvertellers en acteurs.	Voor unieke projecten met provinciale uitstraling blijft het mogelijk om incidentele aanvragen in te dienen.	Nee
		Toonkunstkoor Emmen vindt dat een groot aantal van de uitgangspunten van de ontwerp-cultuurnota van toepassing is. Om die reden hoort het koor volgens Toonkunstkoor Emmen in het rijtje van instellingen die de provincie noemt onder de categorie cultuurparticipatie. Dat vertaalt zich dan ook naar plannen voor financiële ondersteuning. Graag treedt Toonkunstkoor daarover in overleg	Graag gaan wij met u in gesprek over de plannen. Helaas is er geen ruimte voor structurele ondersteuning. Zie bovenstaande reactie.	Nee

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		met de provincie. Het koor wil de plannen voor de komende jaren graag toelichten, zowel ambtelijk als aan gedeputeerde Otter. Het Toonkunstkoor Emmen zoekt de samenwerking met de Provincie Drenthe en benadrukt dat de betekenis van het koor voor de Drentse samenleving voor jong en oud te groot is om te negeren.		
31	Biblionet Drenthe	Biblionet maakt complimenten voor de ontwerp-cultuurnota en is blij met de manier waarop de rol van bibliotheken en Biblionet Drenthe beschreven is. Biblionet leest erkenning voor de rol van de bibliotheken en voor Biblionet Drenthe als provinciale steuninstelling. Bovendien laat het stuk visie zien, spreekt ambitie uit, zijn er accenten gelegd en is een voorstel gedaan voor de verdeling van de beschikbare middelen. Tegelijkertijd vraagt Biblionet ook kritisch de aandacht voor het mogelijk maken van hetgeen in de cultuurnota staat. Biblionet Drenthe geeft graag nog een aantal suggesties en adviezen mee.	Wij danken u voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Eind vorig jaar heeft Biblionet ingesproken bij de bespreking van de startnotitie van de cultuurnota. Biblionet heeft de provincie geïnformeerd over het belang van een sterk en sociaal bibliotheeknetwerk voor de inwoners, de ondersteunende kracht van Biblionet Drenthe en het grote publieksbereik en de diversiteit aan dienstverlening van de Drentse bibliotheken. Kortom de bibliotheek als motor voor een vaardige samenleving. Biblionet stuurt de inspraakreactie van 1-11-2023 mee als bijlage. Biblionet hoopt voor de zomer alle provinciale statenfracties gesproken te hebben over de rol van Biblionet als provinciale netwerkorganisatie.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Wat Biblionet betreft had er een vervolg gegeven mogen worden aan de interactieve sessie in december vorig jaar met deelnemers uit het culturele veld. Er was een grote mate van betrokkenheid en energie tot meedenken en Biblionet heeft dit als zeer positief ervaren.</p>	<p>Wij hebben de interactieve sessie ook als zeer positief ervaren. Rondom belangrijke thema's willen we de komende periode verdiepingssessies blijven organiseren met het veld. Denk hierbij aan inclusie, Fair Pay en fondsenwerving.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>Biblionet sluit zich aan bij de accenten die gelegd worden. Een laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor de jeugd, is wat Biblionet betreft cruciaal en onderschrijft dit dan ook graag. Tegelijkertijd blijft Biblionet aandacht vragen voor de overige doelgroepen in de samenleving. De oproep is om ook de volwassen en seniore inwoners in Drenthe niet uit het oog te verliezen.</p>	<p>De volwassenen en senioren weten het culturele aanbod in Drenthe al goed te vinden. Die blijven van groot belang. In ons beleid leggen we specifiek het accent op jongeren omdat die relatief nog weinig deelnemen aan cultuur.</p>	<p>Nee.</p>
		<p>Biblionet is blij met de heldere verwoording van haar rol als Biblionet Drenthe. Biblionet Drenthe moet echter wel constateren dat de bijdrage in de ontwerp-cultuurnota achterblijft bij hetgeen verwoord is in het coalitieakkoord "Samen bouwen we Drenthe" en bij de visie en ambitie van de ontwerp-cultuurnota. De voorgestelde middelen stellen Biblionet niet in staat om de wettelijke taak naar behoren uit te voeren. Structurele kostenstijgingen vragen om structurele compensatie. Het meerjarenperspectief laat de komende vier jaar helaas rode cijfers zien. Daarom vraagt Biblionet Drenthe extra financiële ruimte. Eén van de suggesties die Biblionet mee wil geven is het inzetten van de structurele middelen die gemeenten en provincies sinds voorjaar 2023 ontvangen vanuit het rijk om publieke en maatschappelijke voorzieningen te compenseren voor hoge kosten.</p>	<p>We begrijpen de situatie waarin culturele instellingen te maken hebben met extra kostenstijgingen van de afgelopen jaren. Helaas kunnen we niet alle stijgingen opvangen. Binnen de beschikbare middelen hebben we gekeken wat maximaal haalbaar is. De 6,3% komt bovenop de normale indexatie van de boekjaarsubsidies. Dat is voor 2025 nog eens rond de 3.6%. Dit is meegenomen in het financiële overzicht. We zijn momenteel al met u in overleg over de vraag wat dit betekent voor uw organisatie.</p>	<p>Nee.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Biblionet is blij dat de provincie het belang ziet van spreiding en toegankelijkheid van bibliotheken, en dat ook onderstreept met een bijdrage hiervoor aan Drentse gemeenten. Het heeft niet de voorkeur van Biblionet om in de betreffende alinea op pagina 15 te spreken over een exact bedrag bij het landelijk gemiddelde subsidiebedrag. In het kader van de toekomstige zorgplicht is namelijk een landelijk normenkader in ontwikkeling. De oproep aan gemeenten om hun bijdrage te verhogen naar het landelijk gemiddelde wordt door Biblionet ondersteund.	Wij zullen de tekst hierop aanpassen.	Ja, we passen de tekst onder 'Samenwerking met gemeenten' aan.
		Biblionet vindt het mooi dat er actief wordt gezocht naar een koppeling met de Sociale Agenda en dat er aandacht wordt besteed aan de Drentse Innovatie Agenda van de bibliotheken.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		In het recente advies van de Raad voor Cultuur met betrekking tot de culturele basisinfrastructuur, roept zij op om 'maatschappelijke betekenis' als 1 van de beoordelingscriteria te gebruiken. Volgens de Raad voor Cultuur ontstaat er maatschappelijke betekenis wanneer een instelling met haar artistieke en/of inhoudelijke activiteiten bijdraagt aan maatschappelijke vraagstukken of aan andere maatschappelijke sectoren zoals onderwijs. Wat Biblionet betreft is dit een mooi toepasbaar criterium en van toepassing op een brede maatschappelijke educatieve netwerkorganisatie zoals Biblionet Drenthe.	Wij zijn het met u eens. We hebben het daarom meegenomen als een van de criteria voor de Drentse basisinfrastructuur.	Niet van toepassing.
		Biblionet kan zich op inhoud vinden in de ontwerp-cultuurnota en heeft vertrouwen in de route die de provincie Drenthe voorstelt. De synchronisatie van	Wij danken u voor uw reactie en verwijzen naar ons eerdere antwoord wat betreft de indexatie.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		de inhoud met de cijfers vraagt echter nog stevig de aandacht.		
32	Drents Agrarisch Erfgoed	Wat Drents Agrarisch Erfgoed (DAE) betreft heeft de nota een positieve basis en uitstraling. Het wordt zeer gewaardeerd dat agrarisch erfgoed in de nota expliciet benoemd wordt. Volgens DAE zouden sommige zaken er baat bij hebben scherper neergezet te worden.	Wij danken u voor uw reactie, uw betrokkenheid wordt gewaardeerd.	Niet van toepassing.
		Cultuurhistorie, archeologie en gebouwd erfgoed (pagina 6). Hier wordt beschreven dat een subsidieregeling wordt gemaakt om vanuit cultuurhistorie, archeologie en gebouwd erfgoed, projecten met inwoners en erfgoed te stimuleren. Het landschap in Drenthe maakt nadrukkelijk deel uit van de cultuurhistorie. Voorstel van DAE is om dit hier specifiek te benoemen en subsidies ook van toepassing te laten zijn op herstel en behoud van karakteristieke landschapselementen (zoals houtwallen, markegrenzen etc.) Hiervoor zijn op dit moment geen subsidiemogelijkheden, terwijl de huidige praktijk leert dat het behoud van landschapselementen onder druk staat.	In de nota blijven we bewust op hoofdlijnen. De bijbehorende beleidsinstrumenten, zoals subsidieregelingen, worden nog uitgewerkt. Wij nemen uw opmerkingen mee.	Nee.
		Gebouwd Erfgoed (pagina 36-38). Hier worden verschillende versies van gebouwd erfgoed in één adem genoemd, van molens en trafohuisjes tot landhuizen en boerderijen. Feit is dat de categorie boerderijen (en hun ensembles) veel talrijker is dan de andere categorieën en zeer beeldbepalend is voor Drenthe. Het voorstel van DAE is dan ook om de categorie boerderijen (en hun ensembles) hier apart te benoemen. In het kader van de herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing is de ervaring van DAE dat de Ruimte	In de nota blijven we bewust op hoofdlijnen. In het hoofdstuk 'Gebouwd Erfgoed', paragraaf 'Hier besteden we extra aandacht aan', wordt de categorie agrarisch erfgoed duidelijk benoemd als aandachtspunt voor de komende beleidsperiode. We geven duidelijk aan dat karakteristieke boerderijen bepalend zijn – en drager kunnen zijn – van de identiteit en ruimtelijke kwaliteit van het cultuurlandschap op het platteland.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		voor Ruimte regeling die gericht is op landschappelijke verbetering, in een aantal gemeenten ruimer wordt toegepast dan oorspronkelijk bedoeld. DAE zou graag zien dat hier in de cultuurnota expliciet aandacht aan wordt besteed, mogelijk d.m.v. een toevoeging van woorden bij de zin "Wij stimuleren de herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing" op pagina 37, met als strekking "Ruimte voor ruimte dient met kwaliteit en respect voor het agrarisch erfgoed te worden toegepast".		
33	Drents Archief	Het Drents Archief stelt het op prijs te lezen dat de provincie Drenthe in deze ontwerp-beleidsnota duidelijke ambities uitspreekt waar het gaat om het behoud en uitdragen van het cultureel erfgoed van Drenthe. Het archief is met name verheugd dat het verhaal van Drenthe weer een prominente plaats heeft gekregen in de concept cultuurnota. Dat verhaal vormt immers de kern van wat het Drents Archief is en doet.	Bedankt voor uw reactie en lovende woorden.	Niet van toepassing.
		Wel vindt het Drents Archief dat dat de wijze waarop de relatie wordt gelegd tussen het verhaal van Drenthe en het Drents Archief onvoldoende is uitgewerkt in de ontwerp-cultuurnota. Het archief vindt het een gemiste kans om juist zichtbaar te maken op hoeveel plaatsen en manieren de verhalen van Drenthe via het archief een bijdrage of verdieping leveren aan Drentse (culturele) instellingen en activiteiten.	In de nota blijven we bewust op hoofdlijnen. We vinden dat iedereen op zijn eigen wijze bijdraagt aan het uitdragen van de verhalen van Drenthe.	Nee.
		Het Drents Archief vindt het terecht dat in de concept cultuurnota wordt benoemd dat samenwerking en ontmoeting een voorwaarde is	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>voor cultuur. De extra inzet op het bevorderen van samenwerking en uitwisseling wordt dan ook toegejuicht. Zoals aangegeven in de brief van 8-12-2023, waarin het archief input leverde voor de cultuurnota, vervult het Drents Archief een centrale rol in het informeren over erfgoed en het verbinden van actualiteit met verleden. Niet alleen binnen onze de eigen muren, maar ook bij, voor en over andere instellingen. Labyrinthia (Drents Museum) en de Koloniën van Weldadigheid (Gevangenis­museum en De Proefkolonie) zijn een goed voorbeeld.</p>		
		<p>Hoewel begrijpelijk vanuit praktisch oogpunt, vindt het Drents Archief het vanuit de gedachte van samenwerking jammer dat de culturele en erfgoedinstellingen afzonderlijk worden 'besproken' in de concept cultuurnota. De aanbeveling van het archief zou zijn om vaker de link te leggen tussen de instellingen en het Drents Archief, dat de achtergrondverhalen biedt en de actualiteit verbindt met het verleden. Daarmee wordt ook voorkomen dat het beleidsdoel van het Drents Archief wordt 'beperkt' tot het vertellen van verhalen door middel van publieksactiviteiten en educatie. Het Drents Archief ziet voor zichzelf een bredere rol in het culturele en erfgoedveld, namelijk het faciliteren van Drentse partners met bronnen en kennis over Drents erfgoed. Een rol die naar de mening van het Drents Archief beter kan worden uitgedragen in de concept cultuurnota.</p>	<p>Zoals gezegd blijven we in de cultuurnota bewust op hoofdlijnen. Wij zijn het met u eens dat het de rol van het Drents Archief niet is beperkt tot publieksactiviteiten en educatie. Wij (h)erkennen de brede rol van het archief in het culturele en erfgoedveld. Wij voegen een korte passage toe in de tekst over de inzet van het Drents Archief op het faciliteren van Drentse partners met bronnen en kennis over Drents erfgoed.</p>	<p>Ja, de nota is aangevuld met een passage over de rol van het Drents Archief.</p>
		<p>Ook op landelijk niveau neemt het Drents Archief verantwoordelijkheid voor de bredere rol in het erfgoedveld door, samen met het Platform Drentse</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Musea, Drenthe te vertegenwoordigen in het Overleg Provinciale Erfgoedinstellingen Nederland (OPEN).		
		Het Drents Archief vindt het goed in de concept cultuurnota te lezen dat het college extra aandacht heeft voor jeugd. Dit komt o.a. naar voren bij kunsten en cultuureducatie. Het archief vraagt de provincie voldoende aandacht te hebben voor jeugd in erfgoed en erfgoededucatie. Het Drents Archief merkt dat het (les)programma van scholen steeds voller wordt, waardoor erfgoededucatie via programma's zoals Cultuureducatie met Kwaliteit en Culturele Mobiliteit onder druk komen te staan. Wellicht kan de provincie hier een extra stimulans aan geven, óók ten behoeve van erfgoed.	Wij danken u voor het signaal en zullen dit meenemen.	Nee
		Samenvattend en ter afsluiting vraagt het Drents Archief aan de provincie Drenthe (h)erkenning van het Drents Archief als een partner die het verhaal van Drenthe op het vlak van bebouwings- en bewoningsgeschiedenis, genealogie, landschapsverandering, taal en cultuur toegankelijk maakt door middel van acquisitie, digitalisering, ontsluiting en toegankelijkheid voor onderzoekers, (culturele) instellingen en een breed publiek. Een partner die daarbij op onverminderde, financiële, steun kan rekenen van de Provincie.	Deze (h)erkenning is er zeker, zie onze reactie hierboven. Wij zullen de passage over het Drents Archief aanvullen met aandacht voor de brede rol van het Drents Archief.	Ja, zie hierboven.
34	Vereniging Drentse Boermarken	De vereniging heeft in de ontwerp-cultuurnota vele termen in de nota gelezen die de ruim 80 aanwezige boermarken in Drenthe vanaf het begin van hun ontstaan in hun vezels hebben zitten, om hier enkele van te noemen: waardevolle en unieke cultuurlandschappen, naoberschapsfonds, erfgoed, cultuurhistorie en immaterieel erfgoed.	Wij danken u voor uw reactie en waarderen uw betrokkenheid. Wij (h)erkennen uiteraard de cultuurhistorische waarde van de Drentse boermarken. In het hoofdstuk 'Immaterieel Erfgoed' (p. 39) benoemen we de boermarken. De nota is opgesteld op hoofdlijnen, we hebben niet de ruimte om	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		De vereniging vindt het jammer dat de provincie Drenthe in het gehele concept nergens de Drentse Boermarken, de grondleggers van het cultuurlandschap in Drenthe, noemt. Een omissie wat de vereniging betreft, want Drenthe en de Boermarken horen bij elkaar.	alle genoemde organisaties uitgebreider toe te lichten. Dat wil niet zeggen dat we ze niet belangrijk vinden of ze over het hoofd zien.	
		De Vereniging Drentse Boermarken is een organisatie waarin bewoners gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor een leefbare samenleving. De Drentse Boermarken zijn in de vroege middeleeuwen ontstaan en nog steeds actief op en voor het Drentse platteland. Ze hebben een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van de provincie, en zijn daarbij nog steeds een belangrijk onderdeel van het (agrarische) gezinsleven in Drenthe. De boermarken dragen bij aan verbetering van de leefomgeving in Drenthe. De vereniging zet zich in voor het ontwikkelen van educatiemateriaal en activiteiten op het gebied van cultureel erfgoed en cultuurhistorie. Ook flora en fauna hebben de aandacht.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De Drentse boermarken zijn eind 2016 door het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland geplaatst op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland. Een waardering voor de in de middeleeuwen ontstane en nog steeds zeer actieve organisatie op het Drentse Platteland.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De boermarken leveren een bijdrage aan de cultuur van Drenthe zoals ze dat al eeuwen doen. Misschien wel te onopvallend volgens de vereniging, men loopt er niet mee te koop. De	Wij waarderen u inzet. Graag gaan wij met u in gesprek.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Vereniging Drentse Boermarken spreekt de wens uit dat de provincie Drenthe de boermarken een plaats geeft in cultuurnota. De vereniging gaat graag het gesprek aan met de provincie, om te bespreken hoe het unieke cultuurlandschap van Drenthe met al haar gebruiken, tradities en gewoontes versterkt en in stand kan worden gehouden. Iets waar de boermarken vaak onopvallend maar door de eeuwen heen continu aan bij hebben gedragen. Ze blijven dit graag met de steun van de provincie Drenthe doen.		
35	Van Gogh Huis Drenthe	Het bestuur van de Stichting Van Gogh en Drenthe heeft met belangstelling kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota. Met name het speerpunt 'Verhalen van Drenthe', verweven met kunst en cultuur en erfgoed, spreekt het bestuur erg aan.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Het Van Gogh Huis is gevestigd in het voormalig logement in Scholte. In het gebouw beleeft de bezoeker het verhaal van Vincent van Gogh tijdens zijn periode in Drenthe in 1883. Het pand mag met recht een erfgoedlocatie worden genoemd, daarom is het bestuur van mening dat Van Gogh en Drenthe goed past in het speerpunt Verhalen van Drenthe. Het bestuur voelt zich hierbij gesterkt door de toekenning van de subsidie voor de verbouwing en vernieuwing van het Van Gogh Huis Drenthe.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		In de toekomstvisie 'Van Gogh Drenthe 2024-2030', wordt het Van Gogh Huis Drenthe, samen met het Drents Museum benoemd als de dragers van het verhaal van Vincent van Gogh in Drenthe. Daarmee wordt het belang van het Van Gogh Huis voor wat betreft het	In de cultuurnota blijven we bewust op hoofdlijnen, omdat cultuur in de volle breedte vanuit de provincie ondersteund wordt. Aan Van Gogh wordt aandacht besteed in de hoofdstukken over beeldende kunst, evenementen en Geopark de Hondsrug.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		vertellen en doorgeven van het verhaal van Van Gogh in Drenthe onderschreven. In de ontwerp-cultuurnota wordt aan het verhaal van Vincent van Gogh volgens het bestuur weinig aandacht besteed. Inmiddels is de toekomstvisie 'Van Gogh Drenthe 2024-2030' bestuurlijk vastgesteld. Omdat de looptijd van de cultuurnota voor een belangrijk deel Parallel loopt met deze toekomstvisie, vindt het bestuur het zinnig om het verhaal van Van Gogh in Drenthe en het Van Gogh Huis Drenthe nadrukkelijker in de cultuurnota te benoemen.		
36	Vaart in Assen	Stichting Vaart in Assen heeft met veel interesse de ontwerp-cultuurnota gelezen en ziet een heldere uiteenzetting van visie, doelen en accenten. Voor Vaart in Assen is het voorgenomen beleidskader van de provincie van groot belang. Binnensteden zijn immers onderhevig aan veel veranderingen. Cultuur speelt in veel van deze veranderingen een grote rol. Vanwege dit grote belang vindt Vaart in Assen het belangrijk hun inzichten mee te geven.	Wij danken u voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Vaart in Assen benoemt dat de provincie voornemens is om drie evenementen in Assen niet meer tot de basisinfrastructuur te rekenen: Preuvenement, Art Explosion en Kunst aan de Vaart. Alle drie evenementen met een regionaal bereik en een regionale uitstraling wat Vaart in Assen betreft. Dit voornemen wordt door Vaart in Assen dan ook niet toegejuicht, de organisatie vindt het voornemen moeilijk te begrijpen. Door dit voornemen kunnen deze evenementen niet de gewenste doorontwikkeling maken die eigenlijk alleen mogelijk is met een meerjarige subsidie.	De genoemde evenementen werden gefinancierd vanuit het budget voor snijvlakevenementen. Dit was bedoeld voor lokale initiatieven. Voor lokale initiatieven is het mogelijk om cofinanciering te krijgen uit het Naoberschapsfonds. De gemeente zal bepalen wat hierin belangrijk is.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Vaart in Assen geeft aan dat het voortbestaan van deze evenementen in gevaar is hierdoor.		
		In 2025 is het 100 jaar geleden dat in Drenthe de eerste TT werd gereden. Dit momentum mag wat Vaart in Assen betreft niet zomaar voorbijgaan. Waar Vincent in 2024 de provincie sierde, kan 100 jaar TT dat in 2025 doen. Vaart in Assen denkt aan een groot programma, inclusief de opening van het TT museum. TT is meer dan motorracen. Het is cultuur, het is oer, het is Drents ten top. In de ontwerp-cultuurnota is nog niets opgenomen hierover, terwijl Vaart in Assen zich kan voorstellen dat dit momentum een mooie aanleiding is voor nieuwe landelijke aandacht door de historie van de TT te belichten. Bijvoorbeeld door een locatievoorstelling.	Voor grote evenementen rondom belangrijke Drentse thema's hebben wij subsidiemogelijkheden. 100 jaar TT is hier een mooi voorbeeld van. Deze thema's worden niet expliciet in de nota benoemd omdat we willen inspelen op de actualiteit.	Nee.
		Vaart in Assen ziet met FestiValderAa, Festival Veenhuizen en het Aurorafestival veel aandacht voor klassieke muziek. Vaart in Assen mist, wellicht door een geforceerde geografische spreiding, een heel ander aanbod. Het Preuvenement, Kunst aan de Vaart en Art Explosion voorzien hierin.	Zie antwoord hierboven.	Nee.
37	The Bake Shop	The Bake Shop vindt het fijn om te zien dat er meer geld gaat naar talentontwikkeling. The Bake Shop organiseert het project Drentsch Peil XL nu al bijna 9 jaar, mede met dank aan de provincie. De afgelopen jaren zijn erg zwaar geweest voor de cultuursector, waardoor er een hoop is veranderd, helaas ook op financieel gebied. Daarom wil The Bake Shop graag een reactie geven op de cultuurnota met betrekking tot het project Drentsch Peil XL.	Wij danken u voor uw reactie.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>The Bake Shop is bang dat met de voorgestelde verhoging van de subsidie het project niet meer kan worden georganiseerd. De gemeenten vinden dat het zwaartepunt van de subsidieverstrekking bij de provincie moet liggen, omdat The Bake Shop steeds meer provincie breed gericht is. Er worden vanuit de gemeenten minder middelen beschikbaar gesteld. Daarnaast wil The Bake Shop graag professionaliseren door samen te werken met professionele partijen, die dan ook fair pay betaald kunnen worden. Bijvoorbeeld in de techniek. Dit is door het lage budget de afgelopen jaren minder tot niet gelukt. Ditzelfde punt geldt voor de professionals die worden ingehuurd om de acts te coachen. The Bake Shop heeft een begroting bijgevoegd waarin € 15.000 per jaar wordt gevraagd aan de provincie Drenthe.</p>	<p>We begrijpen de situatie waarin culturele instellingen te maken hebben met extra kostenstijgingen van de afgelopen jaren. Ook betreuren wij dat gemeenten minder middelen beschikbaar stellen. Helaas kunnen we niet alle kostenstijgingen en tekorten opvangen. Wij hechten eraan dat talenten professionele ondersteuning krijgen om zich verder te ontwikkelen en een goede act te maken. Op basis van de door u ingediende begroting verhogen wij de subsidie voor uw provinciebrede activiteiten daarom met 6.000. Dit gaat ten koste van de subsidieregeling voor talentontwikkeling.</p>	<p>Ja, wij verhogen de subsidie aan The Bake Shop voor het talentontwikkeling traject Drentsch Peil XL naast de aanvullende indexatie met 6.000 naar tot €13.047,- in 2025 t.b.v. het inschakelen van professionele ondersteuning.</p>
		<p>Stichting The Bake Shop is initiatiefnemer van het project en locatie Podium34. The Bake Shop geeft aan dat voor hen niet duidelijk is wat de gemeente als eigenaar van de kerk met het gebouw wil. Verkoop ligt bijvoorbeeld op tafel. Door deze onzekere factor valt mogelijk een goedkopere locatie weg voor Drentsch Peil XL.</p>	<p>Wij danken u voor uw signaal en gaan graag met u en de gemeente Borger-Odoorn in gesprek.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>The Bake Shop wil vermelden dat The Bake Shop en Drentsch Peil XL compleet wordt georganiseerd door vrijwilligers.</p>	<p>Wij hebben veel waardering voor wat u weet neer te zetten met uw vrijwilligers.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
38	niet openbaar AVG	<p>Cultuur maakt Drenthe, Drenthe maakt cultuur Met deze titel gericht op de toekomst zou de inspreker de focus op inbreng en mogelijkheden voor de jongeren extra willen benadrukken. Zij zijn de toekomst. Veel jeugd heeft volgens de inspreker echter geen idee waar ze terecht kunnen en weten</p>	<p>Bedankt voor uw reactie. Deze is ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		niet waar wat te doen is. De inspreker pleit er voor meer jongeren in aanraking te laten komen met cultuur in brede zin in het gehele onderwijs. Ook benoemt de inspreker de kracht van cross-overs en de mogelijkheden die kunst en cultuur bieden in het aan elkaar verbinden van actuele thema's. De inspreker zou graag zien dat er een breder aanbod komt en dat jongeren zelf kunnen kiezen waar hun interesses liggen. Daarom moet worden ingezet op broedplaatsen. De inspreker benoemt CBK Kids als een succesvolle activiteit.		
39	Roestvrij Theater	Het kernteam van Roestvrij theater heeft met belangstelling de Cultuurnota van de provincie Drenthe gelezen. De accenten in de Cultuurnota zitten in het DNA van Roestvrij theater. Roestvrij Theater vindt het belangrijk dat zowel in het onderwijs als in de vrijetijd kleuters, kinderen en jongeren in aanraking komen met theater. Roestvrij Theater maakt met jongeren locatievoorstellingen met verhalen over de desbetreffende plek en werkt aan laagdrempelig aanbod binnen de provincie. Door de samenwerking met Herinneringscentrum Kamp Westerbork draagt het theatergezelschap bij aan de groei van Drentse parels.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Roestvrij Theater zegt naadloos aan te sluiten bij de drie accenten in de ontwerp-cultuurnota, maar is zeer verbaasd over het feit dat ze niet in de nota worden genoemd. Juist omdat Roestvrij Theater wel in 'Verkenning van Berenschot Cultuurbeleid Provincie Drenthe richting 2025-2028' en in het boekje 'Groeten van de Buren' opgevallen en genoemd is.	De focus in de nota ligt bij het instandhouden en versterken van de bestaande Drentse infrastructuur. Mogelijke nieuwe initiatieven hebben we niet bij naam genoemd. Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. U kunt hiervoor ook een aanvraag indienen.	
		<p>Roestvrij Theater draagt bij met laagdrempelig aanbod met extra aandacht voor jeugd. Roestvrij theater maakt de verbinding tussen locatietheater, de omgeving en jongeren. Roestvrij Theater wordt geïnspireerd door het landschap of het bijbehorende (historische) verhaal. Het gezelschap werkt ook in het onderwijs en betekent veel voor opleidingsmogelijkheden en culturele voorzieningen in Zuidwest Drenthe. Roestvrij Theater ziet zichzelf als partner van de provincie om een maakplaats in Zuidwest Drenthe te creëren. Daarnaast vertelt Roestvrij Theater de verhalen van Drenthe door de combinatie van kunst, erfgoed en landschap. Roestvrij Theater noemt de samenwerking met Staatsbosbeheer in 2023 als voorbeeld. Tot slot benoemt Roestvrij Theater de samenwerking met het Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Naast Loods13 en Garage TDI kan Roestvrij Theater de aanvulling voor Zuidwest Drenthe zijn op het gebied van jeugdtheater. De spreiding van talentontwikkeling op het gebied van theater beslaat dan de gehele provincie. Roestvrij Theater geeft ook aan open te staan voor een samenwerking met Cultuurregio Zwolle.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		<p>Roestvrij Theater vraagt de provincie Drenthe het theatergezelschap op te nemen in de cultuurnota 2025-2028 en Roestvrij Theater financieel te steunen.</p>	Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			wordt voor de zomer gepubliceerd. U kunt hiervoor ook een aanvraag indienen.	
40	Podium Zuidhaege	Podium Zuidhaege heeft de ontwerp-cultuurnota met belangstelling gelezen en maakt graag van de gelegenheid gebruik om te reageren. Het plan getuigt van ambitie, kennis van de Drentse culturele infrastructuur en een voortbouwen op een eerder gelegde basis en fundament is een goede volgende stap. Podium Zuidhaege begrijpt dan ook de keuze om de verworvenheden te borgen en te versterken. Tegelijkertijd zien zij ook kansen en mogelijkheden die ze graag onder de aandacht willen brengen.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Podium Zuidhaege is verheugd te lezen dat de provincie cultuureducatie in de brede zin van het woord blijft waarderen als middel voor de persoonlijke ontwikkeling. Podium Zuidhaege wil een kanttekening plaatsen bij de aannahme dat cultuureducatie per definitie zorgt voor talentontwikkeling. Podium Zuidhaege is van mening dat er meer aandacht moet zijn voor buitenschoolse kunsteducatie die het mogelijk maakt dat iedereen op een laagdrempelige wijze gebruik kan maken van kunsteducatie. Podium Zuidhaege pleit voor een hernieuwde kijk op kunsteducatie. De revitalisering wordt naar mening van Podium Zuidhaege te veel overgelaten aan de markt en het reguliere onderwijs. De invoering van een Fair Practice betreft nu met name de relatie tussen opdrachtgever (met subsidie) en de opdrachtnemer. Maar wat moet de ZZP'er? Podium Zuidhaege begrijpt de rol van een provinciale adviesinstelling en dat de provincie de instelling om advies vraagt. Podium Zuidhaege	Wij zien cultuureducatie als belangrijke voorloper voor verdere talentontwikkeling. Kunst & Cultuur Drenthe is steuninstelling voor cultuureducatie en dat houden we zo de komende periode. Dat neemt niet weg dat we van alle instellingen wat vragen als het gaat om cultuureducatie en het bereiken en betrekken van jongeren. Dit kan gaan om educatieve programma's van musea of het buitenschoolse aanbod van een Garage TDI of een Loods13.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		vindt het echter jammer dat niet meer en steviger ingezet wordt op 'doeners', op structureel aanbod gegenereerd door kunstprofessionals met een buitenschools aanbod. Zij zijn de 'schatbewaarders' van een Drentse culturele infrastructuur en de aanjagers van nieuwe generaties kunstbeoefenaars en kunstliefhebbers.		
		Het verstrekken van subsidies aan organisaties zoals Podium Zuidhaege, specifiek bedoeld als lastenverlichting voor ZZP'ers en voor amateurverenigingen, kan bijdragen aan een grotere cultuurparticipatie en kunsteducatie buitenschools, wat op zijn beurt kan leiden tot een grotere toestroom van nieuwe leden in de amateursector.	Vanuit het beperkte budget is het niet mogelijk om lastenverlichting voor ZZP'ers en amateurverenigingen te financieren.	Nee.
		Het piramidemodel in de talentontwikkeling klinkt Podium Zuidhaege bekend, maar twee aspecten missen. Dans en een multi- en interdisciplinaire aanpak ontbreken. Er wordt wel expliciet gesproken over theater en popmuziek. Podium Zuidhaege heeft zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor dans. Drenthe mist een sterke danshub en Podium Zuidhaege zou hier graag de 'lead' in willen nemen in de vorm van een consortium. Het dansfestival en de doorontwikkeling van MOVEME! tot een showcase festival voor dans is de groeikern. Een basisfinanciering 'dansontwikkeling' kan zorgen voor een versnelling.	In de cultuurnota spreken wij over podiumkunsten. Daaronder valt ook dans. Wij zullen dit aanscherpen in de tekst.	Ja, onder 'Podiumkunsten' ook expliciet dans benoemen.
		Daarnaast is Podium Zuidhaege van mening dat juist de ontwikkeling vanaf +/- 21 jaar vanaf niveau Bachelor behouden moet blijven voor Drenthe. Het is niet voldoende dit over te laten aan kunstvakopleidingen. Podium Zuidhaege pleit voor	Voor incidentele projecten kunt u een aanvraag indienen.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		artist-in-residence plekken voor dans. Talent moet wortelen in Drenthe, zodat zij de culturele infrastructuur inhoudelijk blijvend versterken		
		Podium Zuidhaege biedt jonge makers de kans om vliegreuen te maken op het dansfestival MOVE ME!. Een productie-/opdrachtenbudget zonder een extra aanvraagprocedure zou welkom zijn voor jonge makers.	Wij snappen uw wens, maar we hebben geen financiële ruimte voor een productie/opdrachtenbudget.	Nee.
		Podium Zuidhaege roept de provincie op gebruik te maken van theaters en kunstencentra. Zo heeft Podium Zuidhaege kennis, expertise en capaciteit op het gebied van facilitaire ondersteuning. Een organisatie als Podium Zuidhaege heeft de kennis en kunde t.a.v. de marketing, de ticketing, de publieksbegeleiding en horeca. Daarnaast is er de kennis om dansmakers inhoudelijk te begeleiden; Podium Zuidhaege heeft een artistieke raad bestaande uit professionals. Daar zou veel meer gebruik van gemaakt kunnen worden. De provincie Drenthe mag echter niet verwachten dat Podium Zuidhaege daar steeds de 'lead' in neemt zonder externe financiële ondersteuning of louter gebaseerd op incidentele subsidies. Het motto van Podium Zuidhaege: 'investeer in de ontwikkeling van dans en investeer in 'doeners'.	Voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur komt een regeling. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd. U kunt hiervoor ook een aanvraag indienen.	Nee.
41	Platform Drentse Musea	Het Platform Drentse Musea heeft de ontwerp-cultuurnota met belangstelling gelezen en is verheugd dat het platform ook de komende beleidsperiode is opgenomen in de cultuurnota. De ingezette koers van professionalisering en de ontwikkeling van het platform als overkoepelende organisatie voor de 50, veelal kleine, musea is van	We waarderen uw inbreng.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		essentieel belang om de ondersteuning van het Drentse museale veld te waarborgen.		
		Het platform geeft aan dat de genoemde financiële middelen helaas te weinig mogelijkheden bieden om de ondersteunende rol van het platform op de juiste wijze te blijven vormgeven. Momenteel heeft 90% van de subsidie betrekking op personele kosten. Met stijgende kosten (een verwachte nieuwe museum CAO in 2025) en landelijke inflatie is het niet mogelijk om met de genoemde subsidie de werknemers op de huidige wijze aan te houden en fair pay te garanderen. Het platform verwacht voor de werknemers salarisverlaging, vermindering van uren of beëindiging van de arbeidsovereenkomst.	We zijn reeds met u in gesprek om te kijken naar de hoogte van de subsidie in relatie tot de dienstverlening en de personeelskosten. Hierbij willen we samen kijken hoe de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk ingezet kunnen worden. Om extra ruimte te bieden aan het Platform wordt de subsidie al verhoogd bovenop de compensatie voor de kostenstijgingen (7.3%) en de reguliere indexatie (3.6%). In totaal gaat dit om een bedrag van zo'n 23.000 extra per jaar.	Nee.
		Het platform levert momenteel veel uren aan Overleg Provinciale Erfgoedinstellingen Nederland (OPEN) en Landelijk Contact Museumconsulenten (LCM). In de toekomst zullen beide partijen samengaan in Stichting OPEN en zullen de lidmaatschapskosten en werkzaamheden sterk vergroten. Met de genoemde financiële middelen is het volgens het platform niet haalbaar om deelname aan vergaderingen en de hieruit voortkomende werkzaamheden te waarborgen. Het platform is verplicht lid te blijven van een landelijk orgaan; helaas is het niet mogelijk om aan de gestelde eisen en werkzaamheden te voldoen.	Het afgelopen jaar hebben we met u gesprekken gevoerd over de deelname aan OPEN. Het Steunpunt zal als derde partij aanschuiven om de lasten en de werkzaamheden te verlichten.	Nee.
		Daarnaast is het niet mogelijk om de activiteiten die het platform momenteel uitvoert ter ondersteuning en professionalisering van de kleinere musea te continueren. De kosten voor het organiseren van activiteiten zijn wegens de inflatie gestegen en	We begrijpen dat de kosten voor activiteiten zijn gestegen. De afgelopen jaren is extra investering in de dienstverlening mogelijk gemaakt door eerdere onderbesteding en daaruit voortvloeiende financiële ruimte. Naast de	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		helaas is de genoemde financiering ontoereikend om deze kostenstijging tegemoet te komen. Activiteiten zoals het Drentse Museumcongres, het Museummagazine, maar ook samenwerkingsbijeenkomsten, verdiepingsbijeenkomsten en adviesgesprekken op maat zullen volgens het platform niet langer kunnen worden uitgevoerd.	verhoging van de subsidie met ruim 23.000 is verdere ophoging niet realistisch gezien het beperkte budget. We zijn reeds met u in gesprek om te kijken naar de hoogte van de subsidie in relatie tot de dienstverlening en de personeelskosten.	
		Concluderend kan het Platform Drentse Musea stellen dat de genoemde financiering niet afdoende is om de kwaliteit te bieden die het Drentse museumveld nodig heeft. Het platform vraagt daarom om een herziening van de genoemde subsidie.	Zie bovenstaand antwoord.	Nee.
42	Landschapsbeheer Drenthe	Landschapsbeheer Drenthe heeft de ontwerp-cultuurnota met belangstelling gelezen en merkt op dat er veel aandacht is voor het ruimtelijke en aardkundige erfgoed – en hoe dat een bron is voor de verhalen van Drenthe. Landschapsbeheer Drenthe onderschrijft dit vanuit de ervaring met landschaps- en cultuurhistorische projecten. Lokale erfgoedverhalen verdienen het meer gehoord en vastgelegd te worden, zodat het karakteristieke landschap van Drenthe daadwerkelijk een inspiratiebron voor ontwikkeling blijft. Landschapsbeheer Drenthe benoemt ook de ondersteuning van de vele vrijwilligers die zich inzetten voor het Drentse landschap.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Landschapsbeheer Drenthe juicht het voornemen voor een participatie/erfgoed subsidieregeling toe. Het biedt mogelijkheden om de genoemde drie perspectieven (cultuurhistorisch, maatschappelijk	Wij vinden een integrale blik ook van belang. Wij zijn blij met uw enthousiasme voor de regeling erfgoedparticipatie. Die zullen wij de komende maanden gaan uitwerken.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		en ecologisch) op unieke Drentse landschapselementen, zoals de essen, zandpaden en historische begraafplaatsen, samen te brengen. Landschapsbeheer Drenthe ziet daarin goede mogelijkheden om ook samen te blijven werken met de afdeling Water, Bodem en Milieu en de afdeling Natuur, voor een integrale blik. Graag gaat Landschapsbeheer Drenthe op het aanbod in om op het gebied van ruimtelijk en aardkundig erfgoed van Drenthe nauw samen te werken.		
43	KUUNST.NU	KUUNST.NU is een community van op dit moment 20 professioneel beeldend kunstenaars die wonen en/of werken in de provincie Drenthe. Deze community wil graag meewerken aan een positieve ontwikkeling van het kunstklimaat in Drenthe - en wil reageren op de ontwerp-cultuurnota 2025 – 2028	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		KUUNST stelt dat de ontwerp-cultuurnota is gericht op conserveren en continueren. (Immaterieel) erfgoed staat hoog op de agenda en het verhaal van Drenthe wordt onverminderd verteld. Het belang van continuïteit is evident voor KUUNST, maar nieuwe initiatieven en innovaties worden in deze ontwerp-cultuurnota niet genoemd. KUUNST mist de blik op de toekomst. Want cultuur verliest inhoud en betekenis bij gebrek aan ontwikkeling daarvan. KUUNST ziet hedendaagse beeldende kunst als aanjager van cultuur. Door vooral vast te houden aan het behoud van de identiteit van de Drentse geschiedenis en de natuur, stagneren ontwikkeling en innovatie die óók een identiteit van een hedendaagse samenleving vormen.	Wij vinden dat er in de nota voldoende aandacht is voor vernieuwing en innovatie. De verhalen van Drenthe zijn daarbij niet in beton gegoten en altijd aan verandering onderhevig. Kunstenaars voegen daar vaak eigen perspectieven en nieuwe verhalen aan toe. We hebben de tekst hierop uitgebreid. Ook binnen de regelingen hebben we voldoende ruimte voor vernieuwing innovatie. Voor projecten met een provinciale uitstraling kan een aanvraag ingediend worden voor de regeling incidentele projecten. Daarnaast komt er	Ja, onder 'accenten' en in het hoofdstuk 'kunsten'.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			een regeling voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd.	
		KUUNST vindt het opmerkelijk dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen cultuur en kunst. Over kunst in het algemeen worden in de ontwerp-cultuurnota wel voorstellen en plannen benoemd, maar wat KUUNST betreft ontbreekt een beleid ten aanzien van de professionele beeldende kunst en de makers hiervan.	We hebben bewust geen onderscheid gemaakt tussen cultuur en kunst, omdat de cultuurnota over de volle breedte gaat, waaronder cultuureducatie, bibliotheken musea, erfgoed en de kunsten. Onder het hoofdstuk kunsten is er een aparte paragraaf opgenomen over beeldende kunst.	Nee.
		KUUNST benoemt het ontbreken van kunstvakopleidingen en ateliercomplexen en expositiemogelijkheden in Drenthe. Hier zou wel op moeten worden ingezet. Een betaalbare werkplek zoals een atelier of creatieve broedplaats, is één van de belangrijkste basisvoorwaarden voor de meeste kunstenaars. Door maakplekken, residenties en broedplaatsen te creëren en te faciliteren krijgt publiek en toekomstig talent de gelegenheid om kennis te maken met de kracht van kunst en kan er een dialoog plaatsvinden. Ook voor educatie, participatie en het inspireren van jong talent in de regio zijn maakplekken van cruciaal belang. Talentontwikkeling wordt veel genoemd in de ontwerp Cultuurnota, KUUNST is ervan overtuigd dat een broedplaats dé plek bij uitstek is waar jong en/of bewezen talent elkaar kan inspireren en ondersteunen.	De invloed van de provincie op het creëren van atelierruimte en broedplaatsen is erg beperkt. Wij hebben weinig vastgoed in ons beheer. Wij zien hier met name een rol voor gemeenten. Waar nodig kunnen wij ondersteunen, vanuit onze rol voor restauratie en herbestemming van karakteristieke panden. Ook ten aanzien van programmering en bijzondere initiatieven zijn er voldoende mogelijkheden binnen de regeling incidentele culturele projecten.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>KUUNST denkt dat de provincie een proactieve houding zou moeten uitstralen in beleid en uitvoering, als het gaat om het beschikbaar stellen van ateliers en broedplaatsen. Op deze manier creëert zij een vruchtbare voedingsbodem voor een energiek en overdraagbaar kunstklimaat waar talent zich niet alleen kan ontwikkelen, maar ook uitgenodigd wordt om zich blijvend te vestigen. Hiervoor moeten krachten worden gebundeld. Door het benadrukken en stimuleren van bestaande initiatieven in het Noorden, zoals onder andere We The North/Noordenaars en samenwerkingen en uitwisselingen tussen gebieden en initiatieven net over de grens met bijvoorbeeld Emsland, kan dit ook internationaal betekenis krijgen. Ook kan volgens KUUNST gedacht worden aan samenwerking met andere beleidsgebieden zoals natuur en landbouw. Landbouwgrond en opstallen/gebouwen komen bijvoorbeeld leeg te staan. Deze plekken zouden gebruikt kunnen worden als culturele broedplaatsen en een brug kunnen slaan tussen verschillende gemeentes.</p>	Zie reactie hierboven.	Nee.
		<p>Er worden de laatste jaren een aantal belangrijke kunstinitiatieven door de provincie ondersteund, zoals Into Nature, het Van Gogh jaar en andere grootschalige initiatieven. Deze zetten Drenthe op de kaart en hebben een positieve uitwerking op de zichtbaarheid en aantrekkingskracht van Drenthe. Gezien het internationale en kwalitatieve karakter van Into Nature begrijpt KUUNST de keuze deze manifestatie uit te rekken van een twee jaarlijkse naar een driejaarlijkse gebeurtenis. Het is een stimulerende uitdaging om in deze</p>	Hierover zijn wij in gesprek met Into Nature.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		tussenliggende periode ruimte in te bouwen voor participatie van regionale kunstenaars.		
		De kunstenaars van KUUNST.NU willen onderstrepen dat deze ontwerp-cultuurnota aangevuld/uitgebreid zou moeten worden met een fundamenteel basisbeleid voor een dynamisch kunstklimaat door te kiezen voor een duidelijk atelierbeleid, broedplaatsen, residentie- en expositiemogelijkheden, het uitschrijven van opdrachten, fair pay practice; kortom proactief innoveren en niet alleen conserveren.	In de cultuurnota blijven we, gelet op de breedte van de onderwerpen en onze rol, op hoofdlijnen. Dit geldt ook voor het hoofdstuk over de kunsten. In dat hoofdstuk, waar ook de beeldende kunst is ondergebracht, is ook aandacht voor vernieuwing waaronder de ruimte voor nieuwe initiatieven.	Nee.
44	Kunstwerk Kolderveen	In de ontwerp-cultuurnota wordt de nadruk gelegd op behoud, participatie, educatie, talentontwikkeling en samenwerking. Kunstwerk Kolderveen is blij om te zien dat er veel aandacht uitgaat naar het talentontwikkeling, maar maakt zich zorgen over de nadruk op behoud. Door de nadruk te leggen op behoud lijkt er weinig ondersteuning te zijn voor nieuwe initiatieven die talentontwikkeling kunnen aanjagen en de professionele kunst in de regio kunnen bestendigen. Als ruimte voor artistieke productie en artist in residence deelt Kunstwerk Kolderveen de mening dat talentontwikkeling een van de belangrijkste pijlers zou moeten zijn binnen het beeldende kunstbeleid, en Kunstwerk Kolderveen zou graag onderdeel zijn van een infrastructuur die daar ruimte aan biedt.	Talentontwikkeling is een van de belangrijke pijlers binnen onze nota. Dit geldt niet alleen voor beeldende kunst, maar over de volle breedte.	Nee.
		Het lijkt er echter op dat de provincie vooral het belang ziet van talentontwikkeling als onderdeel van amateurkunst, cultuurparticipatie en educatie. De nota gaat namelijk uit van een 'stevige Drentse culturele basisinfrastructuur'. Er is echter geen	De invloed van de provincie op het creëren van atelierruimte en broedplaatsen is erg beperkt. Wij hebben weinig vastgoed in ons beheer. Wij zien hier met name een rol voor gemeenten. Waar nodig kunnen wij ondersteunen,	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>stevige Drentse culturele basisinfrastructuur voor de professionele beeldende kunst in de regio. Bovendien mist in deze cultuurnota een beleid voor talentontwikkeling in de professionele beeldende kunst. Zonder een basisinfrastructuur (met bijvoorbeeld broedplaatsen, atelierruimtes en productiehuisen) ziet Kunstwerk Kolderveen geen startpunt voor talentontwikkeling in de beeldende kunstsector in de provincie. Wanneer het beleid voor talentontwikkeling enkel toegespitst is op amateurkunst en kunsteducatie is er vervolgens geen infrastructuur om de stap naar een professionele kunstpraktijk te maken en deze verder te ontwikkelen.</p>	<p>vanuit onze rol voor restauratie en herbestemming van karakteristieke panden. Ook ten aanzien van programmering en bijzondere initiatieven zijn er voldoende mogelijkheden binnen de regeling incidentele culturele projecten.</p>	
		<p>Kunstwerk Kolderveen vindt het vreemd dat het concept van broedplaatsen niet wordt uitgewerkt in de ontwerp-cultuurnota. Het plan is vooral gericht op het behoud van wat er al is en biedt niet de mogelijkheid voor nieuwe meerjarige initiatieven om zich te vestigen in de regio. De subsidieregeling die wordt gerealiseerd voor nieuwe meerjarige initiatieven is bedoeld voor initiatieven die zich de afgelopen jaren al hebben bewezen.</p>	<p>Voor nieuwe initiatieven met een provinciale uitstraling is het op projectbasis mogelijk om een aanvraag in te dienen voor de regeling incidentele projecten. Hierbinnen is ook voldoende ruimte voor beeldende kunst.</p>	Nee.
		<p>Kunstwerk Kolderveen vraagt zich af of het Naoberschapsfonds ondersteuning kan bieden voor organisaties die zich in gemeenten bevinden waar tegenstrijdig beleid wordt gevoerd. Wat gebeurt er bijvoorbeeld wanneer een gemeente enkel amateurkunst ondersteunt. Kunnen professionele kunstenaars uit de betreffende gemeentes dan geen aanspraak maken op ondersteuning vanuit het fonds?</p>	<p>De kaders voor het Naoberschapsfonds worden momenteel uitgewerkt. Wij vinden het van belang dat gemeenten hierin bepalen wat er lokaal belangrijk is. Alleen samen kunnen we verder bouwen aan de infrastructuur in Drenthe.</p>	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Al met al vindt Kunstwerk Kolderveen dat de cultuurnota te veel hangt om reeds bestaande activiteiten en te weinig ruimte biedt voor ontwikkeling en innovatie binnen de professionele beeldende kunst. De organisatie vraagt dan ook met klem om beleid te ontwikkelen waarin niet alleen ruimte is voor het oude, maar ook voor kunst als basis voor verhalen over de toekomst van Drenthe in plaats van enkel reflecties op het verleden.</p>	<p>Wij vinden dat er in de nota voldoende aandacht is voor vernieuwing en innovatie. De verhalen van Drenthe zijn daarbij niet in beton gegoten en altijd aan verandering onderhevig. Kunstenaars voegen daar vaak eigen perspectieven en nieuwe verhalen aan toe. We hebben de tekst hierop uitgebreid.</p> <p>Ook binnen de regelingen hebben we voldoende ruimte voor vernieuwing innovatie. Voor projecten met een provinciale uitstraling kan een aanvraag ingediend worden voor de regeling incidentele projecten. Daarnaast komt er een regeling voor het verbreden van de Drentse Basisinfrastructuur. Hiervoor kunnen initiatieven die zich de afgelopen jaren hebben bewezen een aanvraag doen voor meerjarige subsidie voor de periode 2025-2028. De regeling wordt voor de zomer gepubliceerd.</p>	<p>Ja, onder 'accenten' en in het hoofdstuk 'kunsten'.</p>
45	<p>Internationaal Filmfestival Assen – vrouw & film (IFA)</p>	<p>IFA is blij met de extra financiering van twee miljoen per jaar die de provincie naar cultuur laat gaan in de komende beleidsperiode. Ook is IFA positief over het toevoegen van film aan het cultuurbeleid. IFA is het oudste filmfestival in de provincie en heeft zich in de afgelopen 44 jaar bewezen als onmisbaar voor de regio. IFA speelt daardoor een belangrijke rol in het behalen van het beleidsdoel van de provincie om een bloeiend filmklimaat te creëren in Drenthe en Noord-</p>	<p>Bedankt voor uw reactie.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		Nederland. IFA heeft nu nog een uitgebreid talentontwikkelingsprogramma, een eigen educatieprogramma en is kernpartner van Filmhub Noord. Daarnaast heeft IFA een jongerenjury en Trekt het filmfestival ieder jaar veel regionale, nationale en internationale filmprofessionals naar Drenthe. Deze activiteiten kan IFA alleen doorzetten als daar voldoende financiële middelen voor zijn.		
		De belangrijkste prioriteit van de cultuurnota is het op orde brengen en behouden van de Drentse basisinfrastructuur. Hierbij heeft de provincie gekeken naar de instellingen die een centrale rol spelen in het Drentse culturele veld, maar een bescheiden bijdrage ontvangen. IFA is blij om te zien dat de provincie hier met aandacht mee omgaat en ook de structurele financiële bijdrage aan IFA verhoogt. Ook ziet IFA meerwaarde in de verdiepingssessies die de provincie wil gaan organiseren in samenwerking met het veld en de lobby naar Den Haag met als doel meer regionale spreiding.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		IFA constateert echter ook dat de bijdrage van de provincie niet voldoende is om alle activiteiten te blijven doen en daarbij te voldoen aan de Fair Pay eisen. De vergoedingen voor het team van professionals is nu al niet volgens de Fair Pay richtlijn. IFA begrijpt dat de provincie niet volledig verantwoordelijk is voor de financiële gezondheid van de organisatie, maar op dit moment is de verwachting niet in verhouding met de bijdrage.	We begrijpen de situatie waarin culturele instellingen te maken hebben met extra kostenstijgingen van de afgelopen jaren en de gevolgen van Fair Pay. Helaas kunnen we niet alles opvangen. Binnen de beschikbare middelen hebben we gekeken wat maximaal haalbaar is. Voor het IFA betekent dit naast de indexatie al een hogere bijdrage van de provincie. Meer is helaas niet mogelijk.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>IFA ontvangt financiële bijdragen van verschillende (landelijke) fondsen, maar ook hier loopt het festival tegen een grens aan. Deze grens zorgt ervoor dat de organisatie voor een aantal ingewikkelde keuzes staat, moet afschalen in personeel en/of activiteiten en daarmee wellicht niet of aanzienlijk minder kan bijdragen aan de ambities die de provincie beschrijft in de ontwerp-cultuurnota. Zo zou bijvoorbeeld het educatie- en jongerenprogramma afgeschaald moeten worden. Met deze brief wil IFA de provincie bewust maken van de situatie waar de organisatie in zit, de keuzes die ze in de toekomst zullen moeten maken en de gevolgen die bijvoorbeeld Fair Pay voor de culturele sector heeft.</p>	<p>Wij begrijpen dat u keuzes moet maken op basis van het beschikbare budget. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.</p>	<p>Nee.</p>
46	Gemeente Noordenveld	<p>De gemeente heeft met interesse kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota en is blij dat de provincie cultuur ziet als een voorwaarde van brede welvaart. De gemeente vindt het een waardevolle ontwikkeling dat inwoners en hún beleving van cultuur en erfgoed meer centraal wordt gezet in de komende periode.</p>	<p>Bedankt voor uw reactie.</p>	<p>Niet van toepassing.</p>
		<p>De gemeente is verbaasd dat het budget van het Naoberschapsfonds lager is dan het totaal van de twee regelingen waarvoor het in de plaats komt. De gemeente is daarom benieuwd naar de criteria en de procedure voor het Naoberschapsfonds. Vanuit het VDG-verband is hierover al een brief gestuurd</p>	<p>Het volgende antwoord hebben wij gegeven op de brief van de VDG:</p> <p>Het totale bedrag is lager dan de voorgaande periode, maar de bijdrage vanuit cultuur is hoger. Vanuit cultuur was voorheen 240.000 beschikbaar voor de culturele impuls en 200.000 voor snijvlaksubsidies. Het bedrag voor de snijvlaksubsidies werd aangevuld met 140.000 vanuit recreatie en toerisme. Dit budget was tijdelijk en komt per 2025 te</p>	<p>Nee.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			<p>vervallen. Het voorstel is om voor het Naoberschapsfonds 500.000 te reserveren. Dat is 60.000 euro meer dan wat er voorheen vanuit cultuur beschikbaar was.</p> <p>De gestegen kosten en het beperkte budget vraagt om scherpe keuzes. Vanuit de provincie voelen we ons verantwoordelijk voor het instandhouden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale infrastructuur en lokale initiatieven. Wij zien, mede op basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het Naoberschapsfonds willen wij gemeenten ondersteunen in de ontwikkeling van de lokale infrastructuur.</p> <p>Wij zullen u informeren over de criteria en de procedure voor het Naoberschapsfonds.</p>	
		De gemeente ondersteunt het van harte dat de provincie ruimte creëert voor nieuwe initiatieven die zich de afgelopen periode hebben bewezen met een aanvullend en vernieuwend aanbod. In dit kader wil de gemeente Folly Art Norg onder de aandacht brengen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De gemeente is verheugd over het versterken van de basisinfrastructuur van de regeling	Wij gaan hierover graag met u in gesprek.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>Cultuureducatie met Kwaliteit. In de cultuurnota legt de provincie voor de komende periode drie accenten; waaronder het streven dat alle kinderen in Drenthe tussen de 0 en 18 jaar gelijke kansen verdienen op culturele ontwikkeling. De gemeente denkt dat ook bijzondere aandacht moet zijn voor de leeftijd 12 t/m 18 jaar. Graag ondersteunt de gemeente in het ontwikkelen van een beleidsprogramma hiervoor</p>		
		<p>De gemeente wil nadrukkelijk aandacht vragen voor Museum Havezate Mensinge. Het is een unieke plek met een unieke collectie, waar verhalen in combinatie van kunst, erfgoed en landschap verteld worden. Er ligt veel potentie. Museum Havezate Mensinge heeft het voornemen, naast de museumfunctie, om zich te ontwikkelen tot hét kenniscentrum voor historische landgoederen en buitenplaatsen in de provincie Drenthe. De gemeente vindt het niet alleen van Noordenvelds belang maar ook provinciaal belang om dit belangrijke landschappelijke en gebouwde erfgoed te behouden te ondersteunen.</p>	<p>Wij zien de grote opgaven waarvoor de Drentse musea staan. In ons beleid kiezen we er bewust voor om een beperkt aantal musea van provinciaal belang te ondersteunen. Hierbij is ook gekeken naar spreiding over de provincie. Omdat het instandhouden van deze musea al een grote inzet vraagt, en het budget beperkt is, kiezen we er bewust voor om dit aantal in deze periode niet verder uit te breiden.</p>	Nee.
		<p>De gemeente benoemt ook Speelgoedmuseum Roden en de financiële uitdaging voor beide musea om aan genoeg ervaren personeel te komen. Veel geld gaat naar huisvesting en personeel, er moet ook genoeg geld overblijven om tentoonstellingen te maken, activiteiten uit te voeren en te kunnen innoveren. Ter inspiratie zou het Gronings meerjarig innovatieprogramma voor musea kunnen dienen. In dit programma werken musea, Erfgoedpartners en de Provincie Groningen met elkaar samen met als hoofddoel verdere</p>	<p>Zie bovenstaand antwoord.</p> <p>In de nota wordt al voorgesteld om de bijdrage aan het platform te verhogen.</p>	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		professionalisering van de musea. De gemeente ziet dat de ondersteuning vanuit het Platform Drentse Musea, hoe gewaardeerd en belangrijk ook, te beperkt is om ambitieuze musea verder te brengen. De gemeente stelt voor dat de ondersteuning van het Platform uitgebreid wordt.		
		Het Speelgoedmuseum in Roden is van grote recreatieve en educatieve waarde en vervult daarnaast een belangrijke maatschappelijke rol. De verbouw- en vernieuwingsplannen van het museum maken het museum toekomstbestendig, inclusiever en toegankelijker en maken het mogelijk om de maatschappelijke rol van het museum te vergroten. Het museum trekt een jonge doelgroep. Met de vernieuwingsplannen wordt deze doelgroep nog beter bereikt. Zo richt het vernieuwde educatiebeleid van het museum zich met name op de leeftijd 10-14 jaar mede omdat er voor die leeftijd weinig te doen is in de gemeente. Het museum heeft tot doel om in de toekomst van 20.000 naar 50.000 bezoekers te groeien. Het Speelgoedmuseum staat al jarenlang in de top tien van Drentse musea met de hoogste bezoekersaantallen. Het museum weet met een beperkte staf en begroting veel werk te verzetten. Het Speelgoedmuseum behoort volgens de gemeente tot de Drentse culturele basisinfrastructuur. De gemeente hoopt dat het museum een kans krijgt om daar tot toe te treden.	Wij hebben bewondering voor de beide musea en wat ze met beperkte middelen weten te bereiken. Ook waarderen we de inzet van de gemeente Noordenveld voor beide musea. In ons beleid kiezen we er bewust voor om een beperkt aantal musea van provinciaal belang te ondersteunen. Hierbij is ook gekeken naar spreiding over de provincie. In de gemeente Noordenveld ondersteunen we al het Nationaal Gevangenis­museum. Omdat het instandhouden van deze musea al een grote inzet vraagt, en het budget beperkt is, kiezen we er bewust voor om dit aantal in deze periode niet verder uit te breiden.	Nee.
		De gemeente waardeert de inzet van de provincie om voor de komende vier jaar een belangrijke financiële bijdrage voor de Koloniën van Weldadigheid beschikbaar te stellen. De afgelopen	Wij zijn blij met uw waardering en blijven graag samenwerken aan de opgave in Veenhuizen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		jaren hebben gemeente en provincie intens en goed samengewerkt aan een uitgebreid programma voor de kolonie Veenhuizen, De gemeente wil dit graag continueren. Het recent gepubliceerde tussenrapport van de Staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om extra te investeren in niet-woonhuis-monumenten (4 april 2024) onderschrijft de gemeente van harte.		
		De opgave voor de komende tien jaar in Veenhuizen zit niet alleen in de restauratie en herbestemming van het belangrijke ensemble in bezit van de Stichting de Nieuwe Rentmeester, maar ook, onder meer, in de verduurzaming van het particulier bezit. Daarnaast zal ook het gemeentelijk bezit in Veenhuizen een impuls moeten krijgen in de nabije toekomst. Te denken valt aan de lanen, wegen, bruggen en parkeervoorzieningen van het dorp. De gemeente vraagt zich af of het gereserveerde geldbedrag voldoende zal zijn om de totale opgave van de komende tien jaar voor Veenhuizen te dekken. Graag zet de gemeente zich samen met de provincie blijvend in om de mogelijkheden te onderzoeken voor het op nationaal en Europees niveau aantrekken van aanvullende financiële middelen.	Wij herkennen wat u ons meegeeft. In onze voorjaarsnota hebben wij een voorstel opgenomen met betrekking tot het tienjarenplan restauratie en herbestemming Koloniën van Weldadigheid, als basis en start voor financiering van de opgaven. We blijven graag samen optrekken, ook in het aantrekken van aanvullende middelen.	
47	Gemeente Hoogeveen	Het verheugt de gemeente te lezen dat de provincie blijft investeren in de Drentse basisinfrastructuur voor participatie, educatie, talentontwikkeling, musea, de kunsten en erfgoed. De gemeente geeft graag een aantal overwegingen mee.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		Volgens de gemeente is in de ontwerpnota gekozen voor een voorzichtige insteek waarin de gemeente	Lobby is een belangrijk onderwerp en daar zijn we al volop mee bezig. Eerst	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>veel van hetzelfde terugziet en de provincie Drenthe haar ambitie niet uitspreekt. Het voorgenomen beleid is intern gericht en daardoor weinig zichtbaar. De gemeente ziet een behoudende en veilige inzet op cultuur en mist de couleur lokale. De ontwerpnota roept de volgende vragen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe gaat de provincie lobbyen voor het versterken van de sector? • Welke positie gaat de provincie landelijk innemen om te voorkomen dat de provincie Drenthe een 'witte' vlek is in de komende beleidsperiode? 	<p>voor de komende periode 2025-2028, maar ook alvast voor die periode daarna. Onlangs is de Staatssecretaris Cultuur op bezoek geweest in Drenthe. Ook trekken we samen met onze partners binnen We the North en IPO op om ons standpunt over betere spreiding van middelen kenbaar te maken. Daarnaast benaderen we de Tweede Kamer.</p>	
		<p>De gemeente leest in de ontwerpnota dat de provincie de komende periode blijft inzetten op afstemming en samenwerking met de gemeenten. Hierover is de gemeente vanzelfsprekend positief. Maar onder het Naoberschapsfonds leest de gemeente ook dat de provincie deze samenwerking de komende periode anders gaat inrichten. De duiding hoe deze samenwerking er uit gaat zien komt niet in de ontwerpnota terug.</p>	<p>Het Naoberschapsfonds wordt de komende maanden verder uitgewerkt. Wij zullen u hierover informeren.</p>	Nee.
		<p>De gemeente deelt het standpunt van de provincie over het belang van spreiding en toegankelijkheid van bibliotheken. Dit belang wordt onderstreept met extra budget voor de twaalf gemeenten waardoor zoveel mogelijk vestigingen open kunnen blijven. Dit extra incidentele budget wordt al enkele jaren aan de gemeenten toebedeeld. Wordt in de ontwerpnota opnieuw gerefereerd aan incidentele middelen of worden deze structureel van aard?</p>	<p>De middelen zijn beschikbaar voor de periode 2025-2028. Voor de jaren 2026-2028 is dit vanzelfsprekend onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting door Provinciale Staten.</p>	Nee.
		<p>De gemeente waardeert de blijvende ondersteuning van poppodium Het Podium in Hoogeveen. Wel vindt de gemeente de verhoogde bijdrage zeer</p>	<p>Het budget voor meerjarige subsidies is beperkt en vraagt om scherpe keuzes. De subsidie wordt naast de reguliere</p>	

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>gering wanneer die wordt afgezet tegen de verdubbeling van de zaalcapaciteit die in 2024 wordt gerealiseerd. Hierdoor kan breder en meer geprogrammeerd worden, ook biedt Het Podium straks nog meer mogelijkheden voor talentontwikkeling. Ook is het poppodium een belangrijke 'brug' tussen popcultuur in Zwolle en Noord-Drenthe. Deze functie is ook van provinciaal belang. De verhoging van de provinciale programmeringsbijdrage laat dit volgens de gemeente niet zien.</p>	<p>indexatie van 3.6% nog eens verhoogd met 7.3%. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor projectsubsidies vanuit de regelingen incidentele projecten en talentontwikkeling.</p>	
		<p>De gemeente benoemt dat het Stadsfestival en het Stadslichtfestival zich de afgelopen jaren hebben bewezen met hun programmering en publieksbereik. Ook spelen ze een belangrijke rol in talentontwikkeling. Daarom verzoekt de gemeente deze festivals te ondersteunen in de komende periode.</p>	<p>Het budget voor structurele subsidies is beperkt. Dit vraagt om scherpe keuzes. De komende periode ligt onze focus op het op orde brengen en houden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Het Stadsfestival en het Stadslichtfestival zijn hierin niet opgenomen</p> <p>Voor lokale initiatieven is het mogelijk om cofinanciering te krijgen uit het Naoberschapsfonds. Als gemeente mogen jullie bepalen wat hierin belangrijk is.</p>	
		<p>Tot slot ziet de gemeente de verhoging van € 2 miljoen ten opzichte van de huidige begroting. De gemeente waardeert deze extra financiële inzet, maar spreekt hierbij de zorg uit dat de geraamde verhoging grotendeels al nodig is voor het dempen van de kostenstijgingen waar de culturele instellingen mee te maken hebben. In dit licht vraagt de gemeente zich dan ook af of de geraamde middelen toereikend zijn om de culturele</p>	<p>Met de voorgestelde verhoging kunnen wij niet alle problemen oplossen rond de kostenstijgingen en gevolgen van Fair Pay. Dit vraagt ook wat van de instellingen zelf. Daarnaast zien wij, mede op basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Alleen samen kunnen we verder bouwen aan de infrastructuur in Drenthe.</p>	<p>Nee.</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		basisinfrastructuur op orde te houden en verder uit bouwen in de komende beleidsperiode.		
48	Gemeente Borger-Odoorn	De gemeente ziet in de nota veel aanknopingspunten voor vruchtbare samenwerking op het terrein van cultuur. Er zijn veel overeenkomsten met de visie op cultuur van de gemeente. De gemeente ondersteunt van harte de drie accenten die de provincie extra aandacht wil geven. De gemeente wil nog een aantal specifieke zienswijzen meegeven.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		De gemeente zou graag meer daadwerkelijke inzet willen zien voor jeugdigen en talentontwikkeling, omdat dat een belangrijke rol vervult in het optimaal opgroeien. Dit is van belang voor alle Drentse jeugdigen, maar zeker voor kwetsbare tieners en jongeren.	Voor talentontwikkeling komt er een regeling en daarnaast komt er ruimte voor projecten specifiek gericht op jongeren binnen onze regeling incidentele projecten.	Nee.
		Naast het verder ontwikkelen van 'bewezen talent' van jonge cultuurmakers, zou de gemeente ook graag meer inspanningen willen zien voor cultuurmakers in sp�: mogelijkheden voor jeugdigen om de eigen talenten te ontdekken, maakplaatsen waar zij kunnen ontdekken en experimenteren op het terrein van cultuur (p. 7). De gemeente heeft goede ervaringen met Podium 34, en wil dat graag voortzetten met provinciale steun.	Hierover gaan wij graag met u in gesprek.	Nee.
		De gemeente vindt het mooi dat het Hunebedcentrum als archeologisch kenniscentrum in ontwikkeling en museum voor de prehistorie van Drenthe gehandhaafd blijft. Wel vindt de gemeente dat de financiële bijdrage niet in verhouding staat tot onder meer het Drents museum en andere musea die ook nog andere (Rijks)bijdragen krijgen. Het Hunebedcentrum, dat van belang is voor het	Het Drents Museum heeft een unieke positie in ons museumbestel. Wij zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van het museum omdat de collectie en de gebouwen eigendom van de provincie zijn.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>cultureel prehistorisch erfgoed van Drenthe en Nederland, ontvangt relatief weinig bijdragen van overheden (20 % vanuit provincie en gemeente). De gemeente doet wat ze kan om het museum in de benen te houden. Maar als de gemeente en provincie de doelstellingen van het museum en kenniscentrum onderschrijven, dan is er meer nodig om het toekomstbestendig te maken.</p>	<p>Wij waarderen uw inzet om het Hunebedcentrum in de benen te houden. Wij trekken hier graag samen in op. Naar aanleiding van de inspraakreactie van het Hunebedcentrum hebben we besloten om ook de bijdrage vanuit archeologie voor het kenniscentrum archeologie voort te zetten. Dit schept ruimte voor het Hunebedcentrum.</p>	
		<p>De gemeente vindt het mooi dat de provincie een gezamenlijke subsidieregeling voor ruimtelijke erfgoed gaat ontwikkelen voor projecten op het gebied van erfgoedparticipatie (p. 31). Maar er is ook inzet nodig op gebied van kennisontwikkeling (o.a. bij gemeenten) over de betekenis van het verdrag van Faro en de toepassing van erfgoedparticipatie (wat, waarom, hoe en met wie.). Wellicht kan Steunpunt Erfgoed Drenthe hierin een rol vervullen bv. door het organiseren van erfgoedparticipatielabs in Drenthe (vergelijkbaar met labs die de Erfgoedacademie landelijk organiseert).</p>	<p>Dank voor uw reactie. We nemen uw suggestie mee in onze overweging van de activiteiten van het Steunpunt Erfgoed Drenthe de komende jaren.</p>	
		<p>Het zou wenselijk zijn dat ook Drentse gemeenten kunnen meedenken over een provinciaal Drents onderzoekskader voor archeologie (p.34). Dit om de betrokkenheid van de gemeenten bij de Drentse archeologie te vergroten en over de eigen gemeentegrenzen heen te kijken.</p>	<p>Dank voor deze toevoeging/vraag. Het is misschien niet zo duidelijk gecommuniceerd, maar het is voor ons vanzelfsprekend dat wij een dergelijke onderzoeksagenda samen met de Drentse gemeenten opstellen.</p>	Nee.
		<p>Steunpunt Erfgoed Drenthe wordt alleen genoemd bij het onderdeel gebouwd erfgoed (p. 36). De betekenis en rol van Steunpunt Erfgoed Drenthe mag binnen de cultuurnota wel wat steviger worden neergezet wat de gemeente betreft. Wat wordt de</p>	<p>De Cultuurnota is een kadernota en gaat niet gespecificeerd in op taken/rollen van erfgoedpartners. Het noemen van het Steunpunt Erfgoed Drenthe onder gebouwd erfgoed is hier in zijn algemeenheid gesteld.</p>	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		inzet van het steunpunt bij archeologie en cultuurhistorie?	De rol is zeker breder en ondersteunt ook op het gebied van cultuurhistorie / landschap en archeologie. Deelname aan het reguliere koepeloverleg bewijst dit al jaren.	
		De gemeente is blij met de erkenning van het hunebedcentrum als belangrijk educatief centrum voor archeologie en de oude geschiedenis van Drenthe en Nederland. De gemeente vraagt bijzondere aandacht voor de onderstaande 2 punten: Met name het Hunebedcentrum houdt zich bezig met het verhaal van de (pre)historie (p. 35) en verdient dan ook een samenwerkingspartner te zijn, samen met het Drents museum en het Noordelijk archeologisch depot. De gemeente is het hartgrondig eens met de extra aandacht voor de rol van het Hunebedcentrum daarbij. De gemeente onderschrijft tevens de belangrijke rol van het Hunebedcentrum bij het tastbaarder en zichtbaarder maken van het Geopark (p 47) en de benoeming van het centrum als belangrijke 'expeditiepoort' van het Geopark.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
49	Gemeente Assen	De gemeente waardeert de inspanningen van de provincie om bij de totstandkoming van de nota input op te halen bij een groot aantal maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers uit de cultuursector. Het heeft een nota opgeleverd die steunt op een brede inbreng. Wat opvalt is dat het een cultuurnota is geworden die voortbouwt op de lijn die eerder door de provincie is ingezet. Dit zorgt voor continuïteit in de culturele sector. Tegelijkertijd geeft de invulling van de cultuurnota ook reden tot zorg. Deze de	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		gemeente graag onder de aandacht brengen en voor specifieke onderdelen van de cultuurnota doet de gemeente een aantal suggesties die de gezamenlijke inspanningen voor een sterke culturele Drentse infrastructuur kunnen versterken.		
		De gemeente concludeert dat Assen een rijk en gevarieerd cultureel aanbod kent. Er zijn veel 'parels' die de gemeente in de komende jaren wil borgen.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De gemeente is positief over het voornemen van de provincie om de samenwerking met gemeenten te blijven zoeken. Wat de gemeente Assen – samen met de andere gemeenten – echter verbaast is de aanzienlijke korting op de financiële ondersteuning aan gemeenten. De gemeente verwijst naar de brief die vanuit de VDG is gestuurd. In Assen betekent het schrappen van de snijvlaksubsidies alleen al een korting van 35.000 euro.	<p>Het totale bedrag is lager dan de voorgaande periode, maar de bijdrage vanuit cultuur is hoger. Vanuit cultuur was voorheen 240.000 beschikbaar voor de culturele impuls en 200.000 voor snijvlaksubsidies. Het bedrag voor de snijvlaksubsidies werd aangevuld met 140.000 vanuit recreatie en toerisme. Dit budget was tijdelijk en komt per 2025 te vervallen. Het voorstel is om voor het Naoberschapsfonds 500.000 te reserveren. Dat is 60.000 euro meer dan wat er voorheen vanuit cultuur beschikbaar was.</p> <p>De gestegen kosten en het beperkte budget vraagt om scherpe keuzes. Vanuit de provincie voelen we ons verantwoordelijk voor het instandhouden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale infrastructuur en lokale initiatieven. Wij zien, mede op basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse</p>	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het Naoberschapsfonds willen wij gemeenten ondersteunen in de ontwikkeling van de lokale infrastructuur.	
		De gemeente heeft net als de provincie ruime aandacht voor jongeren en pleit voor een extra evenement voor jongeren in de cultuurnota. Bijvoorbeeld op het gebied van dans. De gemeente signaleert dat talentvolle dansers in de provincie nauwelijks mogelijkheden hebben zich verder te ontwikkelen. De gemeente vraagt dan ook om in de nota talentontwikkeling op het gebied van dans mogelijk te maken. De gemeente is uiteraard bereid samen op te trekken in het creëren van maakplaatsen voor jong talent. De gemeente ziet kansen bij Garage TDI en Podium Zuidhaege. De gemeente vindt het jammer dat Art of Wonder slechts kan rekenen op een beperkte verhoging van subsidie, dit zet ontwikkeling op langere termijn onder druk.	Wij gaan graag met u in gesprek over dit onderwerp. Binnen de voorgestelde regelingen zien wij voldoende ruimte. Het budget voor structurele subsidies is beperkt. Dit vraagt om scherpe keuzes. Naast de reguliere indexatie van (3.6%), is het voorstel om de subsidie nog eens met 7.3% te verhogen. Meer ruimte is er niet.	Nee.
		De gemeente erkent het belang van cultuureducatie. De gemeente mist echter de afstemming met de gemeenten, zeker nu er sprake is van een fusie tussen de kunstencentra en K&C Drenthe. Het is zaak om als gezamenlijke overheden te zorgen voor een goede afstemming in de opdrachtverlening aan deze adviesorganisaties.	Wij gaan hierover graag met u in gesprek.	Niet van toepassing.
		De provincie wil onderzoek doen naar een gezamenlijke huisvesting van een aantal culturele partijen in Assen. De gemeente gaat ervanuit dat de provincie dit oppakt in afstemming en samenwerking met de gemeente en dat er ook een financiële bijdrage wordt overwogen. In dit verband	Wij zijn op de hoogte van deze ontwikkeling en willen hierin graag samen optrekken.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		wijst de gemeente op het voornemen van theatergezelschap Wabi Sabi om zich in navolging van de Peergroup in Assen te vestigen. In combinatie met Garage TDI zou deze gezamenlijke huisvesting kunnen uitgroeien tot een culturele 'hotspot' en productiehuis waar nieuwe en meer ervaren talenten zich verder kunnen ontwikkelen en bijdragen aan het versterken van de Drentse culturele infrastructuur		
		De gemeente is blij met de aandacht voor immaterieel erfgoed. De gemeente onderschrijft dat het belangrijk is om ruimtelijk erfgoed goed te borgen en beschermen en daarnaast de verhalen van Drenthe te blijven vertellen. Ook aan nieuwe doelgroepen. De gemeente bepleit om op zoek te gaan naar nieuwe manieren om de verhalen van Drenthe vast te leggen en te verspreiden. Ze ziet daarbij ook kansen voor theatergroepen als Garage TDI en Peergroup, theatermakers die bij uitstek de verbinding weten te leggen met locaties en lokale verhalen. Ook ziet ze hierbij kansen voor jonge makers van podcasts en film.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De gemeente benoemt de wens om in Assen een TT Museum te realiseren. De naamsbekendheid van de TT is wereldwijd groot en daarom ziet zij kansen voor dit initiatief. Het museum wil de unieke geschiedenis van de TT voor een breed publiek toegankelijk maken. De gemeente steunt dit initiatief omdat het verhaal past bij het Verhaal van Drenthe en onderdeel is van de Drentse cultuurhistorie. De gemeente is onder voorwaarden bereid tot een forse eenmalige investering en vraagt de provincie hetzelfde te doen. Ook wil de	Wij zijn op de hoogte van dit initiatief en het besluit van de gemeente Assen. In ons beleid kiezen we er bewust voor om een beperkt aantal musea van provinciaal belang te ondersteunen. Hierbij is ook gekeken naar spreiding over de provincie. Omdat het instand houden van deze musea al een grote inzet vraagt, en het budget beperkt is, kiezen we er bewust voor om dit aantal in deze periode niet verder uit te breiden.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		gemeente graag samenwerken met de provincie en het bestuur van het TT Museum en het TT Circuit om dit initiatief uit te laten groeien tot een Drentse 'parel'.		
50	Gemeente Aa en Hunze	De gemeente spreekt waardering uit voor een duidelijk leesbare nota. Met overzichtelijk weergegeven welke uitgangspunt de provincie hanteert en waar de komende vier jaren het accent wordt gelegd. De meerwaarde van de brede samenwerking die wordt genoemd, zowel binnen het beleidsterrein cultuur als met overige beleidsterreinen, onderschrijft de gemeente van harte. De gemeente wil een aantal onderdelen onder de aandacht brengen.	Bedankt voor uw reactie.	Niet van toepassing.
		De gemeente onderschrijft de visie en inzet van de provincie met betrekking tot de Drentse culturele basisinfrastructuur. Met het meerjarig financieel perspectief dat de provincie deze instellingen biedt kunnen zijn hun aanbod versterken en uitbreiden. De gemeente juicht het toe dat ook festivals onder de culturele basisinfrastructuur vallen en is verheugd dat het Festival der Aa daar onder valt.	Bedankt voor uw waardering.	Niet van toepassing.
		Het accent op de combinatie kunst, erfgoed en landschap wordt door de gemeente gewaardeerd. De gemeente is zich er wel van bewust dat vanwege de huidige wet- en regelgeving er beperkingen gelden voor activiteiten in het landschap en erfgoed. In dat kader vindt de gemeente de brede beleidsmatige samenwerking binnen de provincie essentieel. De gemeente vraagt daarom nadrukkelijk de aandacht voor de frase 'informatievoorziening richting makers en meedenken in mogelijke alternatieven'. Het begrip	Dat klopt, dit gaat inderdaad over initiatiefnemers.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		'samen' in dat kader is voor de gemeente niet duidelijk. De gemeente gaat er van uit dat daarmee wordt bedoeld dat initiatiefnemers betrokken wordt.		
		De gemeente is positief over het voornemen om de samenwerking met de Drentse gemeenten voort te zetten. De provincie geeft aan een andere invulling te willen geven aan deze samenwerking én hier een aanzienlijke financiële korting op te willen doorvoeren. De gemeente vraagt de provincie deze keuze te heroverwegen. Hierbij verwijst de gemeente naar de reactie die de Drentse gemeenten hierover hebben ingediend via de VDG.	<p>We willen de komende periode gericht samenwerken met gemeenten en het beleid effectiever inrichten, passend bij elkaars verantwoordelijkheden. Daarbij benutten we de inzichten uit het rapport van Berenschot (2023). De VDG gaat in haar reactie in op de hoogte van het Naoberschapsfonds. Dit was onze reactie:</p> <p>Het totale bedrag is lager dan de voorgaande periode, maar de bijdrage vanuit cultuur is hoger. Vanuit cultuur was voorheen 240.000 beschikbaar voor de culturele impuls en 200.000 voor snijvlaksubsidies. Het bedrag voor de snijvlaksubsidies werd aangevuld met 140.000 vanuit recreatie en toerisme. Dit budget was tijdelijk en komt per 2025 te vervallen. Het voorstel is om voor het Naoberschapsfonds 500.000 te reserveren. Dat is 60.000 euro meer dan wat er voorheen vanuit cultuur beschikbaar was.</p> <p>De gestegen kosten en het beperkte budget vraagt om scherpe keuzes. Vanuit de provincie voelen we ons verantwoordelijk voor het instandhouden van de bovenlokale Drentse basisinfrastructuur. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale infrastructuur en lokale initiatieven. Wij zien, mede op</p>	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

			basis van het onderzoek van Berenschot, dat de bijdrage van de Drentse gemeenten op cultuur achterblijft t.o.v. het landelijk gemiddelde. Met het Naoberschapsfonds willen wij gemeenten ondersteunen in de ontwikkeling van de lokale infrastructuur.	
		De gemeente is erg blij met de provinciale ondersteuning ten behoeve van de spreiding en toegankelijkheid van de bibliotheken. Dat is van belang met name van belang voor de aanpak van laaggeletterdheid. Met deze ondersteuning kan de gemeente de 4 bibliotheekvestigingen overeind houden en versterken Het verbaast de gemeente wel dat deze ondersteuning niet structureel is opgenomen in de provinciale begroting, maar nogmaals met 4 jaar wordt verlengd. De gemeente zou graag zien dat deze bijdrage omgezet wordt naar een structurele bijdrage zodat het onzekere karakter hiervan verdwijnt.	Alle genoemde bedragen zijn voor een periode van vier jaar.	Nee.
		Als plattelandsgemeente vindt de gemeente Aa en Hunze het interessant dat de provincie samen met (grotere) gemeenten en Drentse theaters samenwerkt aan creatieve broedplaatsen en hierover in gesprek wil gaan. En dit wil koppelen aan de sociale agenda. De gemeente pleit voor een broedplaats op het platteland. Ook de gemeente legt een nadrukkelijke relatie tussen cultuur en het sociaal beleid, dit is bijvoorbeeld duidelijk zichtbaar in de gemeentelijke aanpak voor GALA.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee.
		De gemeente onderschrijft de provinciale visie op erfgoed. Het belang van erfgoed onder de Omgevingswet is ook nadrukkelijk in Cultuurnota Aa en Hunze 2022-2025 benoemd. De gemeente	Hierover gaan wij graag met u in gesprek.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		wil graag betrokken worden en meedenken in de genoemde onderzoeksprojecten op het snijvlak van cultuurhistorie en maatschappelijke opgaven. Maar pleit óók hier voor de juiste balans. 'Het inbrengen van cultuurhistorische input, die bijdraagt aan oplossingen', sluit hier mooi bij aan. Het meer betrekken van inwoners bij de rol van erfgoed in de brede maatschappelijke ontwikkeling vindt de gemeente een goed uitgangspunt. De ervaring is dat de bereidheid daartoe bij inwoners zeker aanwezig is.		
		De gemeente constateert dat de financiering vaak een belemmering blijkt om concrete stappen in de uitvoering te zetten. Om samen met inwoners en organisaties stappen te kunnen zetten zijn financiële middelen noodzakelijk. De gemeente wil dan ook benadrukken dat genoemde (gezamenlijke) subsidieregelingen essentieel zijn. Financiële ondersteuning is zeker nodig bij verduurzaming en behoud/herbestemming van onder meer agrarisch- en religieus erfgoed en 'karakteristiek bezit'. Daarnaast betreurt de gemeente het dat bestaande regelingen gedeeltelijk komen te vervallen.	Het grootste deel van de bestaande regelingen zetten wij voort, zoals de regeling voor behoud en herbestemming, incidentele projecten, Podium Platteland, talentontwikkeling en de culturele gemeente. De regeling voor cultuurhistorie en Archeologie en Publiek stoppen, maar daarvoor in de plaats komt een regeling voor erfgoedparticipatie in de volle breedte.	Nee.
51	Drents Monument	Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om met u mee te denken over beleidsvoornemens in de Cultuurnota 2025-2028. Terecht stelt u in de ontwerp-cultuurnota dat de (dreigende) leegstand en de exploitatieproblematiek bij religieus erfgoed een dringend vraagstuk is. U geeft aan om gemeenten en kerkeigenaren te willen ondersteunen bij het maken van kerkensies. Ook	Bedankt voor uw reactie. Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>geeft u aan dat met inzet van het Steunpunt Erfgoed Drenthe er inmiddels acht kerken visies aan de gang of afgerond zijn. In de periode 2025-2028 wilt u onderzoeken of er een provinciale visie nodig is.</p> <p>In het najaar van 2023 is er op initiatief van de Bond Heemschut, de Stichting Oude Drentse Kerken en Stichting Drents Monument in een symposium uitgebreid ingegaan op de toekomst van het Kerkelijk erfgoed in Drenthe. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit symposium is een werkgroep "Onderzoek Kerkvisies Drenthe" opgericht die tot doel heeft om met name adviezen wil geven om het monumentaal kerkelijk erfgoed van Drenthe te behouden en een passende gebruiksfunctie te geven.</p> <p>Deze werkgroep heeft tot nu toe de volgende bevindingen opgedaan. Op dit moment (april2024) is in één gemeente een Kerkvisie onderzoek uitgevoerd en afgerond. Er zijn nog zeven gemeenten waar het onderzoek gaande is, terwijl in een enkele gemeente het onderzoek nog moet starten. De verwachting is dat voor de zomer van 2025 voor 8 gemeenten de kerkvisies gereed zijn.</p>		
		<p>Stichting Drents Monument stelt daarom voor om in 2025 samen met het Steunpunt Erfgoed Drenthe een quickscan uit te voeren om een compleet beeld te krijgen van bedreigingen van het religieus erfgoed en het leegstand risico. Op basis van een dergelijke quickscan zouden</p>	<p>Wij waarderen uw aanbod en gaan graag met u hierover in gesprek. Of dit leidt tot een quickscan blijft vooralsnog voor ons een vraag</p>	<p>Nee</p>

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		<p>vervolgens aanbevelingen voor een eventueel op te stellen provinciale visie gedaan kunnen worden. De uitvoering van de quickscan kan in overleg met erfgoed specialisten van de Drentse gemeenten en betrokken instellingen door een werkgroep met onder andere de Stichting Oude Drentse Kerken en de Bond Heemschut worden uitgevoerd.</p> <p>We pleiten daarom voor een verduidelijking van de tekst in de ontwerp-cultuurnota waarbij voorgesteld wordt om samen met de Drentse gemeenten en erfgoedinstanties een quickscan over de kerkenproblematiek van monumentale Drentse kerken te ontwikkelen. Dit onderzoek kan vervolgens als onderbouwing dienen voor eventueel op te stellen provinciale beleid over gemeentelijke kerkenvisies.</p>		
52	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (binnengekomen na de deadline)	<p>De RCE heeft met veel interesse kennisgenomen van de ontwerp-cultuurnota. De beschreven visie, ambitie, rolopvatting en inzet in de nota getuigen van het belang dat de provincie Drenthe hecht aan cultuur en de bredere maatschappelijke betekenis van cultuur. Een coherent en prettig leesbaar geheel dat duidelijk aangeeft welke koers de provincie de komende jaren wil varen. Het accent over verplechting van kunst, erfgoed en landschap draagt volgens de RCE bij aan een breder besef van en draagvlak voor erfgoed. Ook de extra aandacht voor eigenaarschap, participatie, en immaterieel erfgoed dragen hieraan bij. De provincie geeft hiermee ook invulling aan beleid voor het verdrag van Faro. Daarnaast onderstreept de provincie haar commitment als siteholder aan</p>	Bedankt voor uw reactie en lovende woorden.	Niet van toepassing.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		het beschermen en uitdragen van het werelderfgoed.		
		De RCE en provincie Drenthe blijven met elkaar in gesprek over de restauratieopgave van Rijksmonumenten, waaronder in het Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. Een nieuw kabinet zal besluiten moeten nemen over de beleidsambitie en nieuwe afspraken met de provincie moeten maken over de verdeling van de opgave, mede op basis van de uitkomsten van het lopende onderzoek.	De restauratie- en herbestemmingsopgave in het Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid is een belangrijk thema voor ons. Graag blijven we hierover in gesprek met u en met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.	Niet van toepassing.
		De RCE is verheugd dat er aandacht blijft voor jonge geschiedenis, zoals ruilverkavelingen en heideontginningen, en Post65. De Rijksoverheid hecht veel belang aan Post65-erfgoed, waar de RCE invulling geeft aan een afzonderlijk programma. De RCE zoekt hierin graag de samenwerking met de provincie Drenthe.	Wij gaan graag op uw verzoek in.	Niet van toepassing.
		De RCE vindt het goed om te lezen dat cultuurhistorie een belangrijk kader blijft voor ruimtelijke planvorming in Drenthe.	Ter kennisgeving aangenomen.	Niet van toepassing.
		De RCE vraagt aandacht voor een bredere borging van erfgoed in omgevingsbeleid en in eerdere fases van ruimtelijke processen. De RCE leest hiervoor aanknopingspunten in provinciaal beleid. Zo is in het Ruimtelijk Voorstel dat de provincie op 30 januari jl. aan het kabinet heeft gedaan erfgoed benoemd als een van de vijf principes onder de noemer Mooi Drenthe. Ook is opgenomen dat ruimtelijk erfgoed als ontwikkelfactor wordt ingezet bij opgaven en dat voor het borgen van ruimtelijke kwaliteit een methodiek wordt ontwikkeld, waar de provincie in de nieuwe omgevingsvisie sturingsvoorstellen voor zal doen. De RCE is	Wij houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen in Drenthe.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		benieuwd welke kansen dit biedt om erfgoed te borgen en versterken, om zo ook bij te dragen aan het realiseren van de ambities uit de Cultuurnota		
		De RCE ziet er naar uit om in de komende periode bij te dragen aan het versterken en verbreden van het cultureel erfgoed in Drenthe en ziet de ontwerp-cultuurnota als vertrouwenwekkende basis.	Hartelijk dank en we werken graag samen verder aan het mooie culturele erfgoed in Drenthe.	Niet van toepassing.
53	Garage TDI (binnengekomen na de deadline)	Garage TDI waardeert de toon in de cultuurnota. De verschillende fases voor talentontwikkeling worden gezien en benoemd. De extra aandacht voor het platteland en de financiële ondersteuning voor kleinere instellingen in dorpen juicht TDI toe. TDI zou het mooi vinden als (een deel van) deze clubs hun financiële bijdrage ook nog gematcht zouden kunnen krijgen vanuit regionale en landelijke fondsen. Een basis van de provincie schept dan veel mogelijkheden. TDI is blij met de noodzakelijke extra ondersteuning voor de al gesubsidieerde instellingen als tegemoetkoming van de exceptioneel gestegen kosten in het recente verleden en de te verwachten kosten voor de aankomende jaren. De verdeling en berekening hiervoor is echter niet helemaal duidelijk en TDI vraagt een aanvullende passage met uitleg in de nota.	Bedankt voor uw reactie. Onder 'Toelichting op conceptbegroting 2025' wordt in de paragraaf 'Versterken basisinfrastructuur' uitgelegd welke instellingen een hogere bijdrage krijgen en waarom. Dit betreft een bestuurlijke keuze.	Nee.
		TDI vindt het goed dat de codes worden benoemd in de nota. Aandacht voor Fair Practice in de culturele sector schreeuwt ook om aandacht van de overheden en dient uiterst serieus genomen te worden. Naast de taak van de sector is het ook de taak van overheden om door middel van indexering instellingen de ruimte te geven mee te bewegen met stijgende loonkosten van personeel en	Over de gevolgen van de Fair Practice Code gaan wij graag in gesprek. Het budget is beperkt en daarbinnen hebben we gekeken wat maximaal haalbaar is. Dit betekent naast de reguliere indexatie van 3.6% nog een extra compensatie van 7.3% voor 2025.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten

		ZZP'ers. TDI vindt het goed om hier gezamenlijk aan de voorkant afspraken over te maken en over in gesprek te zijn. TDI adviseert de provincie in de nota ook aandacht te geven aan de aankomende code 'Duurzaamheid'.		
		TDI denkt dat het goed zou zijn om nog eens kritisch te kijken naar de criteria voor Drentse parels. Er zijn veel partijen die landelijk hebben aangevraagd en meer partijen die al structureel geld krijgen vanuit de rijksfondsen of nationaal en internationaal actief zijn. Slechts een deel van de partijen met naam noemen, scheidt verwarring en of teleurstelling (p10 en p11).	In de nota noemen we voorbeelden bij de Drentse parels, maar die lijst is niet volledig. We blijven bewust op hoofdlijnen om de tekst leesbaar te houden.	Nee.
		TDI neemt een belangrijke plek in binnen de culturele infrastructuur van Drenthe wat betreft talentontwikkeling. TDI zou het fijn vinden als dit ook in de nota als dusdanig erkend wordt en dat dit een plek krijgt bij talentontwikkeling.	We erkennen uw rol op het gebied van talentontwikkeling, ook met het festival Art of Wonder. We hebben Garage TDI ondergebracht onder de kunsten, in lijn met Loods13 en de Peergroup. In verband met de leesbaarheid van de tekst willen we dubbelingen zoveel mogelijk voorkomen.	Ja, Art of Wonder is toegevoegd in de paragraaf talentontwikkeling.
		TDI maakt zich zorgen over de financiële bedding van het festival Art of Wonder. De kosten voor festivals zijn de afgelopen jaren misschien wel het hardst gestegen binnen de culturele sector. De verhoging van 7,3% voor Art of Wonder vindt TDI in dat opzicht aan de summier kant, zeker gezien de inhoud van de nota. Het festival is de pilotversie al lang voorbij en toch wordt nog altijd gerekend met het bedrag dat het festival kreeg voor de allereerste versie in 2017. Naast zijn publieksfunctie heeft het festival ook een participatieve functie en talentontwikkelingsfunctie.	We begrijpen de situatie waarin culturele instellingen te maken hebben met extra kostenstijgingen van de afgelopen jaren en de gevolgen van Fair Pay. Helaas kunnen we niet alles opvangen. Binnen de beschikbare middelen hebben we gekeken wat maximaal haalbaar is. Dit betekent naast de reguliere indexatie van 3.6% nog een extra compensatie van 7.3% voor 2025.	Nee.

Voorontwerp Cultuurnota 2025-2028 'Drenthe maakt cultuur | Cultuur maakt Drenthe' – Samenvatting van de inspraakreacties en commentaar Gedeputeerde Staten